

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

BYGGE OCH BO-NUMMER

*Ett kök
i Iduns dockskåps-
utställning hos
Liljevalchs.*

Om fred, kvinnor, Bygge och Bo och fruntimmer.

DAMERNA HA SINA TROGNA RIDDARE. Man trodde att det skulle vara slut med den saken nu, sedan kvinnorna snart pressat ut varje droppe ur jämlikhetens bägare. Men ännu kämpar en fåtalig och tapper skara män på den sista skansen och försvarar med dödsförakt den sista tumsbredden av sina förlorade länder.

Men det var tur för de tappra riddare att de icke uppsökt lejoninnorna i deras kula den kväll de samlats i det fridsamma K. F. U. M. Ty då hade där måhända icke blivit mera fridsamt än vad det för närvarande är i Genève, där man rykit ihop och slåss om världsfreden. Att det alltid ska bli krig, när dom ska stifta fred! Jag glömmar aldrig en gång när två kvinnliga fredsföreningar på en världskongress kommit på den i hög grad praktiska och förnuftiga idén att slå sig ihop, eftersom de hade samma program och det var både slöseri och besvär med två föreningar. Hela sammanslagningsplanen var med möda utarbetad och klar, men det blev ingen sammanslagning ändå. De fredliga damerna kommo i stället ihop sig om den nya föreningens — namn, som man ansåg borde sammansättas av de båda föreningarnas hitillsvarande dito. Men föreningen A ville inte ha sitt namn efter B och B inte efter A. Så blev det pannkaka av den freden.

Men på K. F. U. M. voro damerna lovvärt eniga. Det var en fläkt från den gamla goda rösträttstiden att höra deras ljungande protester mot de båda riddarna av Sveriges riksdag, hrr Öhman och Lindberg, som varit nog förmätna att göra en sista förtvivlad attack mot den förra året vunna behörighetslagen. Herrarna i fråga tycka inte om gifta kvinnor i statstjänst utan vilja ha weg dem. De ömma för hem och barn och göra fula insinuationer om att gifta kvinnor inte sköta sig i tjänsten. Och sköta de tjänsten försumma de sina hem och modersplikter, så det blir lika tokigt hur man vänder på det. Men om herrarnas argument låta nog så bestickande, blevo damerna i K. F. U. M. dem icke svaret skyldiga minsann. De hade till och med de starkaste, mest logiska (!) och dräpande argumenten att komma med, varför de äro värda seger. Och få de den inte. så ha kanske hrr motionärer kommit ur askan i elden och om några år få författa en motion mot den allmänna moralens sjunkande i landet. Ty tillåter inte lagen och ekonomien giftermål, nå, då får det väl gå utan präst och ring, så att kvinnan får tillfälle att bidra till hemmets nödvändiga ekonomi och — bättre tillfälle att sköta sig i tjänsten än om hon lever i ett ordnat legalt äktenskap. Men få herrarnas motion bakslag, ja, då blir det måhända en och annan orättvisa och oformlig-

het som på alla livets områden, men människans naturliga instinkter ge i de flesta fall riktiga utslag. Se bara på rösträtten, vilka av de profeterade olyckorna ha slagit in, fungerar inte samhällsmaskineriet ungefär lika bra — eller dåligt — som förut?

Och intressera sig inte damerna mer än någonsin för bygge och bo? Både med litet b och stort. Atminstone välde de in i oräkneliga massor genom Konsthallens portar då Bygge och Bo i fredags öppnade sin sjätte utställning i ordningen. Herrarna sade visserligen att det mer var för att

titta på kronprinsessan än på utställningen som de voro så ivriga. Det var förresten iver värt, ty kronprinsessan var söt och behaglig och utmärkt till sin fördel i en elegant förmiddagsklädning i brun satin fleur. (Förlåt snälla hr Hasse Z.) Dessutom kunde man konstatera att hon nu talar en utomordentligt god svenska. I vilket fall är det dumt av utställningsvederbörande att öppna portarna för allmänheten en timme innan de kungliga gästerna anlant. Det kan icke anses artigt mot dessa inbjudna högheter att lotsa dem fram genom kompakta, gapande folkmassor och tryckande värme i utställningssalarna. »Ska' de' va', så ska' de' va'!» Äro kungligheter inbjudna, skola de också ha kungligheters berättigade privilegium att i lugn och ro och lämplig avspärning beskåda utställningen och hyllas av sitt trogna folk.

Annars ha Bygge och Boherrarna heder av årets utställning. Den är mera tilltalande för ögat än på länge. Man slipper gud ske lov den överdrivna mängden av underbara spisar och tvättbaljor och murbruk och får i stället lite mera estetisk kost. Vilket också kan ha sitt berättigande i livets bygge och bo.

En av Bygge och Bos mest besökta salar är det s. k. Barnens parad, där Iduns dockskåpsutställning även huserar. Där ses en del av resultatet till Iduns dockskåpstävlan. Gamla dockskåp, som äga sitt icke minsta värde i familjetraditioner och förknippade minnen och som äro tillkomna och förfärdigade med rörande händighet i en tid, då timmarna icke voro så dyra och jäktade som nu. Men även i våra dagar ge sig föräldrar och barn tid med att sörja för dockskåpets inredning, därom vittna flera bidrag på utställningen. Och vilken lek kan vara av större etiskt värde för barnen än den med dockskåpet, som i tidigaste år väcker kärleken till hemmet, sporrar fantasien till hädiga förslag, förnlikt till aktsamhet och ordentlighet! Med glädje kunna vi rekommendera alla att besöka Iduns dockskåpsutställning på Bygge och Bo. Alla — utom den vörnadsvärda dam, som i en för alla bråd stund trängde sig före en lång kö till telefonen — utställningens enda för allmänhetens bruk, vilket är ynkligt, desto mer som den mestadels var sönder — under förevändning att hon hade brått till tåget för att om någon kvart återfinnas i Iduns dockskåpsrum och där inleda en god stunds granskning med de älskvärda orden: »O, dockskåp! Så förtjusande! Dom måste jag titta riktigt på.»

I Frankrike hade hon aldrig fått komma fram till telefonen, i Italien hade hon dessutom blivit söndersliten av en rasande pöbelmassa.

EBE.

Min sol.

*Du är skrattglad och kärögd,
så lagom, så rätt,
du är strålspelet och danssteg
och sång rätt och slätt,
är solsken och mänsken
och nattvila med,
är himlen, då solen går ned.*

*Du är färgspel och strålklang,
du skrattar så lätt,
du är glädje och gamman
och ljus rätt och slätt,
du är liv, du är sol,
du är drömmen också,
en molntapp, då himlen är blå.*

*Du är kärlek och ömhet
på tusende sätt,
du är vektald och lenhändt,
en kyss rätt och slätt,
du är glädje och kan
till himlen mig få
med kärtecken, stora och små.*

*Du är smidighet, styrka
och mod titt och tätt,
du är vidjan, som binder,
mitt stöd rätt och slätt,
är vilja, är kärlek
med krafter för två,
är stålstark, när himlen är grå.*

ESKIL EDÉN.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

"M A D A M E H A R J O U R"

VARFÖR HA SVENSKORNA INGA MOTTAGNINGAR? — UTTALANDEN AV UTLÄNDSKA DAMER I STOCKHOLM.

ATT VARA EN GLAD OCH UNDERHÅLLANDE VÄRDINNA är varje kvinnas stolthet. Men hur ofta ha inte vi svenskor fått höra och själva med bitter självkritik envist upprepat fraserna om svensk stelhhet, om glädjen, som inte vill trivas i vårt kalla klimat. Och det är inget att göra åt den saken, bara gå på med våra större eller mindre obligatoriska bjudningar.

Under tiden ha vi inte märkt, att vi i detta avseende gått rätt mycket framåt. Många svenskor ha vågat försöket att se vänner hos sig i all enkelhet och utan synbara ansträngningar lyckats skapa en god och glad stämning. Kanske skola flera uppmontras därtill, när de höra vad som här säges av några damer ur diplomatiska kårerna, vilka emellertid alla tycks vara ense om, att ett införande av den kontinentala mottagningsdagen av olika skäl inte skulle vara någon idé här.

Tyske ministerns maka, fru Luise von Rosenberg, prisar med en välgörande värme den svenska gästfriheten.

— Den förefaller mig, säger hon, som om alla i den internationella världen brukliga former för sällskapsliv också äro representerade i Stockholm och där utövas med värme och värdighet. Storslagen och varm hjärtad som folkkaraktären är också den svenska gästfriheten. Här förekomma ju också mottagningsdagar, på kvällen eller eftermiddagen, vilkas glans och stämning vanligen förhöjes genom musik eller andra konstnärliga prestationer. Om sådana mottagningar i Sverige äro så mycket sällsyntare än supéer och middagar, har jag inte varit här tillräckligt länge för att kunna bedöma.

För övrigt är ju det väsentliga i umgängeslivet inte formerna utan anden. Och från den synpunkten kan jag med mina erfarenheter endast betona, att Sverige är gästfrihetens klassiska land.

Inte mottagningar, men mera enkelhet behövs i svenskt umgänge.

Danska ministerns maka, fru Emma Scavenius, tror inte på mottagningsdagen.

— Att införa en sådan vore nog förenat med vissa svårigheter i Sverige där folk av nästan alla klasser arbeta. Hur skulle man kunna vänta, att ämbetsmän, kontorsanställda — manliga och kvinnliga — kunde få tillfälle att avbryta sitt arbete för att gå på mottagningar?

På kontinenten och i England äro mottagningar en mycket vanlig umgängesform — varje representativ dam har sin "jour" eller "at home". I Sverige är detta bruk ganska okänt, men kanske det vore något för oss att tänka på. Som en liten undersökning av terrängen har Idun bitt några utländska ministerfruar och damer i Stockholm uttala sig om fördelar och nackdelar av mottagningar och deras mening om denna sällskapsforms ev. införande i Sverige.

Därtill kommer, att det för en sådan mottagning fordras vida större utrymmen än vad en genomsnittsfamilj ur medelklassen förfogar över — särskilt i Stockholm.

Vad jag däremot tror att hela umgängeslivet här skulle vinna på, vore mera enkelhet. Inte alls för att jag tror på den omtalade svenska stelhheten. Tvärtom tycker jag varken älskvärdhet eller tillgänglighet fattas i umgänget här, men vare sig det är en stor eller liten tillställning göres allt så festligt, en smula för festligt. Att ta emot sina vänner i enkelhet och vardagslag utan större förberedelser, det är en sed från mitt hemland, som jag gärna skulle vilja se inför i Sverige.»

Svensk festivitas har också gjort ett starkt intryck på friherrinnan Clara de Groote, belgiska ministerns maka, som dock betonar att hon på intet vis vill uppträda med anspråk på att ännu känna vårt land och säger:

— På de fester och mottagningar vid vilka jag haft äran och nöjet att närvara, har jag bara kunnat konstatera, att prakt och feststämningen är fullt jämförlig med vilket land som helst på kontinenten.

Ännu mer: man får i Sverige ett starkt intryck av storhet och rikedom, av en välmåga vars like man sällan ser i något annat europeiskt land, där mottagningar och bjudningar äro vida enklare — men därför icke mindre underhållande.

Kriget har lärt oss att inskränka onödiga utgifter och att, när vi taga emot våra vänner, göra detta med spartansk enkelhet.

Seden att utöva gästfrihet på restauranter tycks vara vida mer utbredd i Norden än i Medelhavsländerna.

En annan sak som förvånat mig, är den stora roll maskeraderna spela här — i ett protestantiskt land, där man ju eljest inte tar fastan så allvarligt. En förtjusande umgängesform, som jag inte ännu hört talas om här är de s. k. surpris-bjudningarna,

när en vacker kväll några vänner infinna sig utan att ha sagt till på förhand och själva ha med sig förplägningen.

Mottagningar ingenting för svenskt kynne.

Professorskan, dr. Annie Quensel, som är wienska, svarar sålunda:

— Idun har bitt mig göra ett uttalande om den form av sällskapslig samvaro som i utlandet går under benämningen »at home», »jour», »Empfangstag» och dess motsvarighet i Sverige. Låt mig säga det först som sist: för att en dylik »jour» skall ha något berättigande och vara vad den kan vara kräves människor som inte äro blyga och försagda eller mer eller mindre »bortkomna». En »Empfangstag» i Wien eller en »jour fix» i Paris präglas av temperamentsfullhet och den livligaste stämning, och under de timmar som äro avsedda för mottagningen komma och gå besökare så gott som oavslutligen om det är i ett större hem. Man stannar nämligen i allmänhet ej så länge — en kvart eller en halvtimme; dricker en kopp té, hör lite musik och avverkar de senaste »on dit» med den eleganta och pikanta turnering som situationen kräver. Den som vill vara med i en liten diskussion kastar sig oförfärad ut i dess böljande vågor, oavsett om man är »presenterad» för samtliga deltagare eller ej. Har värdinnan sorjt för konstnärlig underhållning avstannar samtalen så snart denna tar sin början och man ägnar den föredragandes prestationer om ej annat, så åtminstone hövlig, men oftast verkligt intresserad uppmärksamhet. Jag tror inte denna form för umgänge riktigt passar svenskarna, som äro mera ceremoniella och ej så litet omständliga till sin läggning. Och tyvärr anses det visst hos oss inte ohövligt varken mot värdinnan eller den exekverande konstnär, hon »bjuder på» att föra det mest animerade samspråket just under ett musiknummer!

För all del — det behöver ju ej alltid vara musik på en dylik mottagning. Ej heller deklamation eller annan andlig näring. Absolut outhärlig är däremot den behagligt fladdrande konversation, som svenskarna ha så svårt att få i gång när det ej gäller ganska nära bekanta. Och vid en »jour» gäller ej alltid att »mina vänner också äro dina vänner.»

Med sjumilasteg
går Ahlrens
Skinn- & Läderbalsam
NOBLESS
i teten

Ä R M A N N E N M O D E T S S L A V ?

N E J D Ä, S V A R A R H A S S E Z.

DOCENTEN OLLE HOLMBERG har i Dagens Nyheter skrivit några riktiga och bra artiklar om moderna vari han framhållit att mannens klädedräkt är byggd på tradition under det att kvinnans ledes och dirigeras av det sista skriket på fåfångans marknad. Mot detta protesterar signaturen Vagabonde säkert och bestämt. Männerna äro modets slavar. Försök att ge en karl en omodern halsduk, han tar den inte. Detsamma är förhållandet med skjortor och manschetter och västar och kavajer och byxor och damasker och strumpor. Det är inte fråga om tradition, det är fråga om modet för dagen. Inga förskönande omskrivningar mina herrar. Signaturen tillägger: herrkläder variera obesvikligt år från år. Gentlemannen är rädd att vara omodern.

Med anledning av allt detta har nu Iduns utgivare bett att få höra min mening. Gärna:

Docenten Holmberg har rätt. Vagabonde känner inte hemligheten med gentlemanens garderob. Jag är själv, tror jag, en rätt välklädd herre och jag använder 1926 kostymer som äro sydda 1918. Jag har halsdukar, som äro mer än tio år gamla och jag ser ingen fördel i att använda damasker av senare modell än 1875 — det finns helt säkert ingen senare modell. En bättre karl tar inte en halsduk därför att den är modern, han tar den därför att dess stil och färg tilltalar honom. Vagabonde tror också att vi byta modell på manschetter. Vilka herrar träffar Vagabonde? Lösmanschetter och resårkängor tillhöra en förgångnen tid — men det tog många år innan de kommo bort. Så konservativa äro vi.

Tillåt mig nu fråga: vilken dam går i dräkter, som äro sju till tio år gamla? Jag har en fullt modern frack, som är sex år, men jag har också en för mindre högtidliga tillfällen — enklare bröllop och barn dop utan supé — som är 18 år gammal. Jag skulle gärna vilja höra denna konversation mellan två damer av i dag: vad skall du ha på dig på Johanssons middag? — Jag tar min gröna, som är sydd 1908. Den är fortfarande fullt chic.

Vagabonde skriver vidare:

Till slut en lovsång över de moderna kläderna just nu. Aldrig ha väl kvinnor haft det så gudomligt skönt som nu, och nog måste man väl medge att våra dagars herre, som hoppar ur sin pyjamas i sitt bad, rakar sig slät och fin i ansiktet, drar på sig tunna silkesunderkläder, skjorta med mjuk krage, pullover och sportbyxor och går och spelar golf, är betydligt att fördraga, rent som dekoration, om inte annat, än det skäggiga nattskjortklädda vidunder som, undvikande alltför mycket vatten, kröp i jägerunderkläderna och i sinom tid iklädde sig stjärkrage, söndags-

Varför hon inte var rädd för rättorna! — se texten.

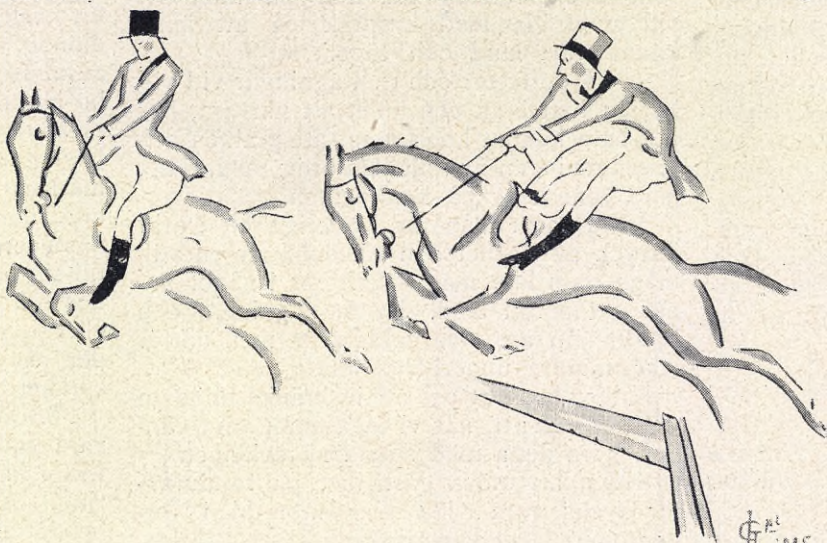
Hasse Z. bekänner att hans moderna frackar äro resp. sex och aderton år gamla och vederlägger därmed alla försmädliga beskyllningar om att mannen skulle vara modeslav. Så det.

blad, vända lösmanschetter och mycket långa byxor med knän på, gråa ullstrumpor utan strumpeband och snedgångna kängor och i sakta mak, väl vårdande den lilla kulmagen, begav sig till sitt ämbetsrum, där alla fönster noga stängdes för »drag».

Herrn i pyjamas, silkesunderkläder, pullover och sportbyxor som dessutom spelar

Iduns rundturer.

Kungliga Konstakademien, vars värdefulla och intressanta konstsamlingar sällan visas för någon större allmänhet, kommer söndagen den 21 mars kl. 12 mid d. att visas för Iduns läsekreter, under medaljgravör Lindbergs ciceronskap.

Greven på Aske, från vars hem en skildring läses på nästa sida, är en lika talangfull som schvungfull tecknare, vilket denna teckning — en bland många i hans samling — av hans hand visar. Vi hoppas att greven förlåter vår djärvhet att publicera hans privata gåva, men det var alltför frestande.

golf är en sällsynt uppenbarelse här i landet, så sällsynt att han knappast kan ge kvinnorna anledning att finna det gudomligt skönt för hans skull. Vilket Vagabonde väl heller inte menar. Jag har träffat den herrn några gånger, men jag tycker inte om honom. Han är en feminin för mig. Han är en snobb och det är raka motsatsen till välklädd herre och gentleman. Silkesunderkläder passa kvinnor, liksom pyjamas egendomligt nog passa en dam bättre än en herre. En herre kan mycket väl, och bör också för hälsans skull, ligga i en nattskjorta. Det gjorde H. M. Karl XII och det gör Verner v. Heidenstam (intressant upplysning för litteraturoktorer) Zorn låg till och med naken, vilket kanske är riktigast, ehuru kanske olämpligt, om man får plötsligt besök eller eldsvåda utbryter. Pyjamas äro också lämpliga

och nödvändiga på resor. Dock föreföll mig den herre, som på ett nattåg mellan Stockholm och Malmö bar både nattskjorta och pyjamas, något för väl klädd. Men han kanske frös eller trodde det var fint så. På den enkla sunda landsbygden föraktar man allt prål, även om nätterna. Det hände en gång att två skogselever uppe i Norrland talade om en kamrat.

— Vad tycker du om Bergström?

— Jovars, men han är allt litet underlig. Först tvättar han sig över hela kroppen om kvällarna och så ligger han i sommarriggen om nätterna.

Kvinnan är modets slavinna. Här en liten teckning ur senaste Judge. Texten lyder: Han. En sån liten modig kvinna ni är. Har ni inga nerver?

Hon. Jo, det har jag. Men jag har mina omoderna strumpeband på mig.

Tror man att en herre skulle springa upp på ett bord för en rätta eller ens för en tiger bara för att få visa sina strumpeband?

Då man träffar en väninna händer det att hon säger: — jag såg Matilda i går, varpå den andra i elva fall av tio svarar: — vad hade hon på sig?

När en kvinna går på teatern, är hon mera intresserad av toaletterna på scenen och i salongen än av pjäsen. Mannens intresse rör sig i det fallet mera sällan om vidden på Gösta Ekmans byxor och antalet knappar i de Wahls väst. Och ännu så länge ha vi inte mannekänguppvisningar i huvudstaden med te och kakor.

Och ändå är mannen en slav under modet — kvinnans mod, om han är gift med henne. Men det är en helt annan historia. Så det. Som jag brukade skriva i min ungdom.

Hasse Z

BAKA MED

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

HEMMA HOS GREVEN PÅ ASKE

ETT HERRGÅRDSHEM MED GAMLA TRADITIONER OCH RIKA PERSONLIGHETER.

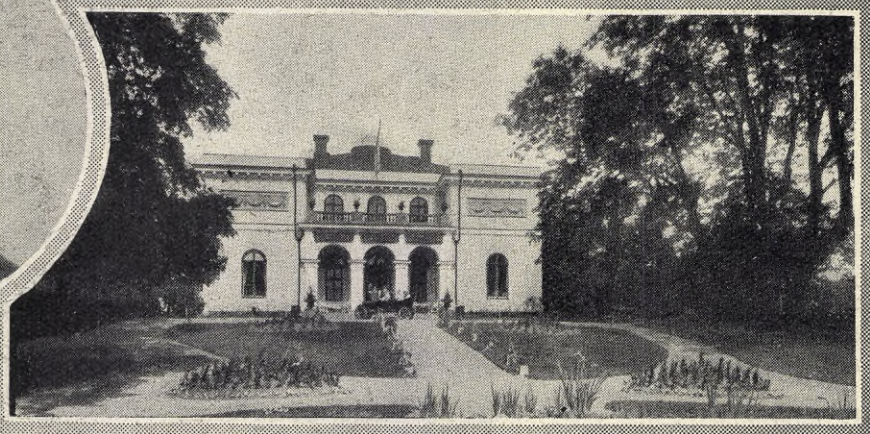

Greven på Aske, Gustaf Lewenhaupt.

*Grevinnan Ingeborg
Lewenhaupt,
f. Nordenfeldt.*

Ett besök hos den riksbekante herren till Aske, hovjägmästaren greve Gustaf G:son Lewenhaupt, och hans grevinna på deras vackra gods i Uppland, är en upplevelse, som författarinnan av dessa rader med tacksamhet räknar till sina vackraste och mest uppfriskande.

*Aske gård från
entrésidan.*

Ett hemtrevligt hörn i stora salongen.

*Den dyrbara porslinssamlingen i
Gröna kabinetten.*

OM MAN I DENNA »DEMOKRATISKA» tid skulle förverkliga den originella idén att ordna en folkomröstning i frågan »vem är Sveriges populäraste greve?» skulle greven på Aske få en dundrande röst från många ärliga svenskar. Ty alltifrån Englebreds och Gustav Vasas dagar vet man att svensken haft en viss klockarkärlek för mannen, som drämmer näven i bordet och talar rent språk och sunt förnuft när alla andra sitta och krumbukta och finprata. Askegreven är en sådan man i en tid, då byråkratism, parlamentarism, kompromiss och diplomati stå högre i kurs än någonsin. När det blir alltför befängt i gamla Sverige, vare sig det gäller rikets försvar, oblyga skatter, dåliga vägar, dumma spritförbud, opassande vräkighet, sjuka kor, lantarbetarstrejker eller dumma förordningar från onödiga ämbetsverk, sänder Askegreven ut en sprakande

En titt in i Askegrevens "kula".

buller från sin Upplandsborg, där han säger höga vederbörande ett kärlekens ord ur sitt svenska hjärta om statsmaskineriets krångligheter. Sådan känna

vi alla greven på Aske. Men en närmare bekantskap med honom i hans hem och i familjens sköte stärker än mera intrycket av en svensk kärnkarl med kunskap och hjärta bakom sina ord.

Från början sjöofficer kom greve Gustaf C:son Lewenhaupt att i unga år ägna sig åt lantbruk som hjälpreda åt sin far, även han en originell och myndig Askegreve. Kärleken till sjön och jorden rivaliserar i grevens hjärta men har åt hans person givit en sympatisk harmoni av pojkfrisk äventyrshåg och gedigen odalmannavördighet. Askegreven är ingen lantman til lyst, han går själv på åker och äng, en kamrat bland sina underhävande och anses som en av vårt lands skickligaste, modernaste och mest aktiva lantbrukare. Aske, beläget i Uppland all-

(Forts. sid. 298.)

**CAP
KEJSARNOUGAT**

*Yppersta kvalitet.
Särdeles delikat.
Bitar à 10 o. 15 öre.*

BEHÖVA VI MATSALEN?

NÅGRA REFLEKTIONER OCH EGNA ERFARENHETER I ETT AKTUELLT ÄMNE. AV DR. HENRY B. GOODWIN.

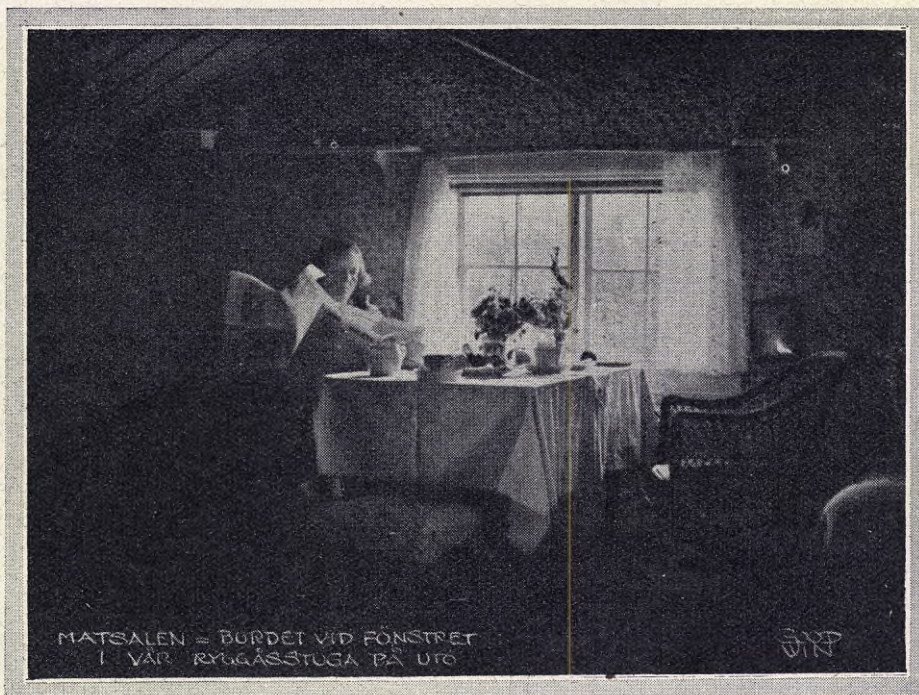
INGENTING VAR FÖR oss mera självklart — för ett år sedan, då vi äntligen på allvar började översätta våra byggnadsplaner i realitet — än att vi inte behövde ens reflektera på en så kallad matsal.

Vi ha bott i små och i stora stockholmsvåningar, och aldrig känt behovet av ett rum, som enkom och endast var avsett för födans intagande. Att nu i vår lilla torparstuga på landet tillgodose ett behov som helt enkelt aldrig för oss funnits, var lika uteslutet som att tillåta någon att kalla stugan för villa.

Det kan hända att en villa måste ha en matsal. Det är till och med troligt att villaägare på landet inte komma loss från föreställningen att matsalen hör till villacivilisationen likasom galoscher och paraplyer till deras klädsel. Den, som aldrig dymedels försvarat sig mot regnets välsignelser, får dock se villaägarna begagna dem. Men deras matsalar stå däremot ofta under vintermånaderna antingen obebodda — eller fyllda med rumsväxter, som vinterförvaras frostfritt. Och för det ändamålet finns det ju lämpligare och billigare lokaler.

I snart ett årtionde, innan vi blivit lantbor, tillbragte vi och tillbringa fortfarande en avsevärd del av året i en liten ryggåstuga av en numera nästan historisk svensk typ, närmare angett sörmländsk och sextonhundredstyp, och där finns det inte matsal, inte sängkammare, inte kök! Ty stugan är helt enkelt ett enda stort vardagsrum, med en liten tillbyggnad som användes till diskrum och skafferier. Att lära sig riktigt bebo en sådan gammal stuga är en utmärkt skola för planerandet av en bekvämare bostad. Det är här, som vid nedpackandet av förnödenheter för en resa, inte fråga om vad man skulle kunna hitta på att ta med, utan frågan om vad som verkligen inte kan undvaras. Många i våra dagar torde behöva tänka sig för vad som kan undvaras vid val av bostad eller planering av eget bygge. Betyget »Icke godkänd», som jag ger matsalen, vinner därför kanske gehör hos en eller annan.

Det är ett numera erkänt, fast ytterst sällan efterlevat faktum att vi människor inte behöva mer än en liten bråkdel av vad som allmänt anses vara behövt bränsle för vår maskin. Denna fördom hålles vid liv av någon sorts snobberi eller fåfänga. Det anses comme il faut att slå sig ned vid ett omständligt dukat bord i en hel matsal — lägg märke till ordet sal! Där församlas familjemedlemmarna regelbundet, d. v. s. i alla stämningar, vid de mest olika tillfällen från en hastig frukost före en medlems tidiga avresa till Australien, till julkalaset och guldbryllopet. Det ordas i pressen om skoldrömmarna, ett tidstypiskt symptom! Jag undrar om det inte även förekommer matsalsdrömmar, symptom på

I många familjer är problemet matsalen ofta svårlöst och besvärligt. Dr Henry B. Goodwin, som är en praktisk och originell karl, föreslår ett radikalt botemedel. Ta bort matsalen, säger han.

Fru Almida Peterson.

Då »Damernas egen», den av Idun arrangerade utställningen, i september slår upp sina portar i Konstakademien i Stockholm kommer allt att stå fixt och färdigt tack vare den energiska kommissarie som utställningen haft nöjet förvärva i fru Almida Peterson. Vid en mångfald hemutställningar Sverige runt, såsom i Kalmar, Linköping, Norrköping, Västerås och Eskilstuna, har fru Almida Peterson varit med att — dels tillsammans med fru Oda Berg, dels med fröken Stina Fredrikson — anordna expositioner och har anseende för att vara en synnerligt duktig affärskvinna med blick för organisation. Med många års specialstudier i hithörande ämnen och studieresor på kontinenten är fru Almida Peterson den allra lämpligaste att förestå kommissariatet för »Damernas egen» och både utställare och publik ha anledning att med stor tillfredsställelse hälsa detta val.

själssår, som skolbarn och överretade, jäktade arbetsmänniskor ådragit sig, då de sitta kring det runda matbordet mitt i den stora salen med guldläderstapeten, idisslande misstämningar och måttlösa matmassor omvartannat?

Som utväg funno vi på omväxlande platser till helst små anspråkslösa måltider. Första frukosten till exempel vid det på morgonen så ofta soliga fönstret i hallen. Andra, mera tillfälliga frukosten vid ett fönster längre västerut i stugan. Middagen på vintern i nedre hallen, där det känns skönt och varmt efter hemvägen genom vinterlandskapet, vår och sommar helst ute i portiken eller i trädgårdspaviljongen. Och till

temåltider vilken tid på dygnet som helst, är mitt eget arbetsrum idealiskt.

Huvudsaken är det lätta greppet på de små lättlagade måltiderna. Omväxling och lätthet i anordningen förebygger mycket gnisslande i det husliga maskineriet. Lite opunktlighet är en ödesdiger sak för de stora måltiderna med stekar som vid asarnas fester i Valhall. Oss gör den intet förtret. Hembiträdet, som länge hållit på med maten, säger att hon inte kan smaka den. Sådant är typiskt för aptitens labila jämvikt. Tänk bara vilken förenkling av våra vanor som följer med en regim, där dukningen, än här, än där, och endast två gånger om dagen till egentliga måltider, dagens första och sista mål, göres tids- och kraftbesparande, så att den lätt kan ske utan hembiträdets hjälp.

Kom nu inte med invändningen att detta inte kan tillämpas på familjer med ett större antal barn i skolåldern eller andra vid alla måltider deltagande medlemmar av hushållet. I detta fall är det naturligtvis svårare, men det är här bara ännu nödvändigare att övervinna matsalsfördomen. Husets eller våningens invånare känna någon gång helt naturligt att de inte vilja sitta kring det stora runda bordet mitt på golvet i matsalen. De vilja hellre bjuda en eller flera medlemmar av familjen till sig på en smörgås, en kopp te, lite frukt, på gottar, på ett glas vin, med ett ord de önska de kunde komma undan matsalens tyranni. Där ingen matsal finns, som blivit institution, inga stora utfodringar, som urartat till restaurangliv, kan det lätta taget, som varit ämnet för dessa reflektioner bli en välsignelse, en räddning för många. Förresten är det i regeln inte det verkliga familjelivet, som i matsalen har sin oumbärliga mittpunkt, utan vida mera det utåt vända, — handen på hjärtat — om familjens anseende såsom förmögen rädda, av hyckleri och fåfänga betungade umgängeslivet!

HENRY B. GOODWIN.

STRUMPOR
med Lejon-Märket garanterar
en förstklassig vara.

LEJON

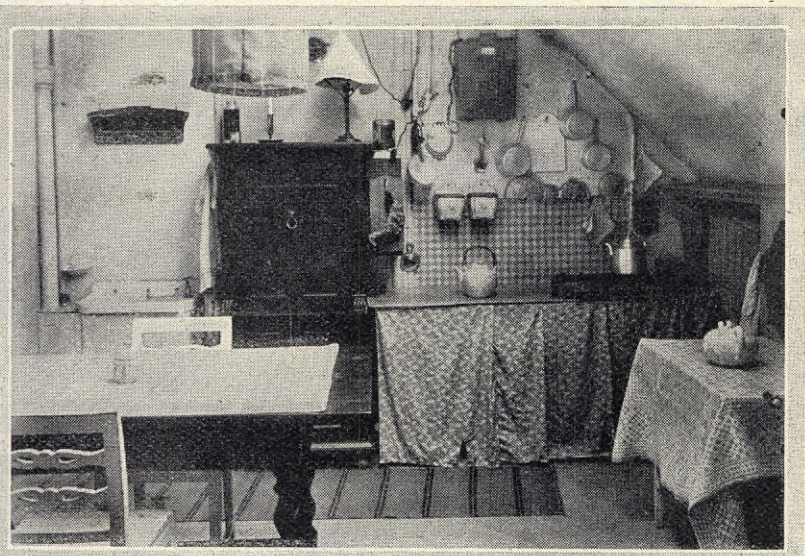
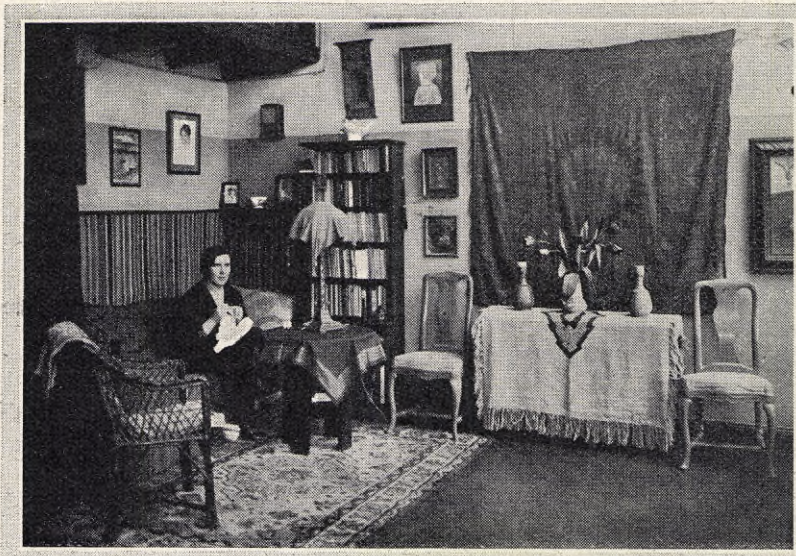
INREG. VARUMÄRKE

VANTAR
med Lejon-Märket föres
i alla välsorterade affärer.

BYGGE OCH BO I ATELJÉ

HUR VÄRDINNORNA I ATELJÉERNA MED SMÅ MEDEL ORDNA BYGGNADSFÖRÅGAN OCH HUSHÅLLSBESTYREN.

Överst fr. vänster: Den hemtrevliga kombinationen av salong och vardagsrum i fru Ingeborg Grans lilla ateljévåning. — T. h.: Köket i Ragnhild Nordenstens ateljé — visserligen utan alla moderna be-

I ROMANERNA BEFOLKAS ateljéerna av idel artistbohème, ett älskvärt, slarvigt, sorglöst släkte som lever för dagen, hur som helst och på hur lite som helst. Och det finns en hel hop folk som har för sig, att för bygge och bo i en ateljé gäller regeln »ju enklare ju simplare». Där kan man möblera med packlårar och skynken och utskottsporslin, hysa allt som man inte skulle kunna ha i ett vanligt boningsrum, sådant omger bara ens person med en viss nimbus, höjer en ett pinnhål över brackan. Att en sådan uppfattning är rätt vanlig torde i någon mån förklara att folk som inte ha ett uns förståelse eller intresse för konst flocka sig kring en hyresledig ateljé som höns kring en näve gryn.

Nu är det emellertid ett faktum att största flertalet stockholmsateljéer där verkligen konstnärer residera, äro präglade av hög kultur och känsla för komfort och hemtrevnad. Vare sig det är en ensam konstnärinna eller en konstnärsfru som för husmoderspiran i den lilla ateljévåningen så är denna inredd med praktisk blick för ordnat hemliv.

Ragnhild Nordensten har fått en hel liten våning av sin stora ateljé, salong, arbetsrum, sovrums och den näpnaste lilla kombinerade köks- och matvrå. Hon har fullt med inventiösa skåp, de där innehålla allt som behövs för att åstadkomma god husmanskost. Greta Gerell en trappa högre i samma hus är också en förträfflig husmor, »Dryaden» och hon äta alltid ordentligt lagad mat. Och det städas och putsas och fejas i dessa självförsörjandes ateljéer alldeles som hos en borgerlig husmor.

I den finsk-svenske konstnären Hjalmar Grans lilla ateljévåning på Götgatan, där

Medan tiden numera för så många bjuder ett bygge och bo med alla upptänkliga bekvämligheter kan det ha sitt uppriskande intresse att göra en titt in i några konstnärsateljéer, där med små medel och händighet trevna hem åstadkommit.

kvämligheter, men tillräckligt bekvämt för en händig och praktisk hushållerska. — I ovalen: Ateljéinteriör hos Greta Gerell. — Nedert: Gerda Sprinchorn har en bekväm liten kokvrå.

unga fru Ingeborg ensam sköter hushållet har varje möjlighet till utrymme tillvaratagits. Som vanligt är i parisiska ateljéer, där det är högt i tak har ett öppet loft byggts ut över arbetsrummet. Loftet användes till sängkammare, vars bägge gavel-sidor lämna rum för garderob och förvaringsrum för tavlor. Våningen saknade också vindskontor och detta ersattes likaledes med loft som byggdes ut över köket.

I en annan stockholmsateljé, som bebos av en målarinna, har använts vanlig säckväv för avbalkningar i stället för papp eller träväggar. Sådan väv blir mjuk och glansig som linne när den kokas och manglas. För att få våderna att hänga stramt hade konstnärinnan ifråga nedtill sytt en tumbred fäll, som fyllts med sand och för att få väggytorna mera dekorativa hade hon smyckat dem med handtryckta djurmotiv i tegelrött och brunt.

Alice Nordin, Gerda Sprinchorn, Harriet Sundström och ovannämnda husmödrar i ateljéer som Idun intervjuat ha alla samma åsikter — att ordning och hemtrevnad äro nödvändiga faktorer i ett ateljéhushåll, slarv och oreda äro fiender till arbets- och koncentrationsförmåga. Sen är det ju ett långt steg mellan ordning och pedanteri — och modern bekvämlighet med marmordiskbänk, varmt och kallt vatten, porslinsdiskho och elektriska kylskåp. Konstnärfruarna få lära sig bygge och bo utan dylika avundsvärda finesser.

Säkert är dock att den romantiska ateljébohémen, sådan Murger skildrat den i »La vie de la Bohème», är på avskrivning t. o. m. i Paris, där ändå lättsinnigt folk från alla jordens hörn samlas. Och i vårt lilla Stockholm kan artistlivet uteslutande sägas vara konventionellt, om ett sådant ord tillåtes i detta sammanhang. K—e.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

VAR AXEL VON FERSEN FEG?

EN HET DEBATT MED ANLEDNING AV BIRGER MÖRNER'S RESCENSION I IDUN AV FERSENS DAGBOK.

Ragnar Hyltén-Cavallius protesterar.

MED ANLEDNING AV PUBLICERANDET av Axel von Fersens dagbok har greve Birger Mörner i denna tidskrift — n: r 7 — givit en bild av dagbokens författare »på nära håll». Denna bild är enligt min mening en vrågbild och mot greve Mörners kategoriska omdömen om Axel von Fersen ber undertecknad härmed få nedlägga en hovsam, men energisk protest.

Greve Mörner finner dagboken »icke avsedd för publicering». Äro dylika i allmänhet det? Ja, kanske om man vill framstå för eftervärlden i ett behagligt ljus och kräma sig över sina hjältedater. Då skriver man pretiösa små notiser och reflexioner i sirliga perioder och gläder sig på förhand åt sin odödlighet. Men Axel von Fersen gör ingendera delen. Han säger bara till om huru armt och tomt och tragiskt och — ömkligt hans liv under åren 1791—93 varit. Det är inte en dagbok att snobba med. Varför då publicering? Jo, Axel von Fersen är, trots greve Mörners mening, en historisk person av en viss betydenhet och hans dagbok ger viktiga bidrag till kännedomen om vissa skeden av franska revolutionen. Påstår jag i all min lekmanakunnighet. Och därför torde dagboken publicerats. Så enkelt var det.

Axel von Fersens slutsumma blir enligt greve Mörner: en snobb, som föraktar sitt fosterland och triumferar med att ha spelat förste älskare på världsteatern, en narr, som fegt håller sig på avstånd då den älskade är i livsnöd, en ömklig figur, bordenad, träaktig, liten. Det är ett rättvist straff att han nu blivit avklädd och »i all sin ynklighet prisgiven åt ättlingarna av det folk, som en gång trampat honom till döds». Detta sista, ädle greve, är helt enkelt något av en gemenhet.

Nu skulle jag först såsom gammal jurist vilja påminna greve Mörner om att när man går att döma en människa, man alltid bör iakttaga att man ser hans gärning mot bakgrunden av alla till saken hörande förhållanden, att man noga undersöker mannens »tidigare levnadsomständigheter», samt slutligen ej heller glömmar regeln att »hellre fria än fälla». Och sedan tar vi en sak i sänder som i en skolpojkskria.

Fersen beskylls för feghet. Fysiskt mod visade Fersen emellertid då han gick ut i amerikanska frihetskriget. Där skötte han sig tappert och belönades. Jag var visserligen inte själv med, men vittnesgillt folk hava intygat det. Han visade också moraliskt mod, och dessutom takt och smak, den gången då han drog ut. Det gällde att undgå en farlig frestelse, att inte fläcka en ung drottningens heder. Bevis: G. F. Creutz' märkliga, ofta citerade brev till Gustaf III den 10 april 1779. Fersen vågade livet vid flykten till Varennes juni 1791. Förklädd som kusk skjutsade han kungaparet till Bondy. Där skildes man. Det var överenskommet och det var nödvändigt. Kuskar ombyttes vid alla skjutsstationer och plats fanns ej i vagnen. Fersen vågade livet i än högre grad vid sitt hem-

Axel von Fersen. Oljemålning på Stavsund.

Om Axel von Fersens personlighet och hans deltagande i franska revolutionens stora drama har uppstått en litterär fejd, vari ordet här lämnas åt regissören jur. kand. Ragnar Hyltén-Cavallius med återreplik av Birger Mörner. Nästa gång är det en dam, som kommer att gå i härnad för Axel von Fersen som Marie Antoinettes riddare.

liga besök i Paris februari 1792 i ändamål att arrangera ännu ett försök till flykt. Det är sant att han icke gick ut i koalitionskriget. Men han arbetade natt och dag med trohet och förtvivlans nit för kungaparet, för att beveka kejsaren till snar hjälp, han utförde ett feberaktigt diplomatiskt arbete. Och han är i färd att ruinera sig ekonomiskt på sin kamp för de kungligas räddning. Han begär ingen lön. Han har ingen själviskhet. Sin gamle far, som kallade honom tillbaka, hade han redan tidigare svarat: »Jag är bunden vid konungen och drottningen, därtill är jag förpliktad genom den godhet de alltid visat mig under sin makts dagar, och jag skulle vara en otacksam usling om jag övergäve dem nu när de ej mera kunna göra något för mig, men jag däremot kan hoppas vara dem nyttig.»

Finner inte greve Mörner att Fersen här talar som en man med hjärta i bröstet?

Fersen föraktar sitt fosterland. Var står det skrivet, om jag får be? Däremot uttalar han sig ofta mot de franska emigranterna, han finner dem vara »sanna fransmän», fåfänga, dumdristiga. Han har sålunda i varje fall ej förlorat sig i beundran över franskt väsende.

Fersen »koketterar» med Marie Antoinettes medaljong. Det är ju en ren vantolkning av v. Engeströms skildring. Denne påstår ej ens att medaljongen föreställde drottningen.

Fersens patos består i triumfen att ha spelat förste älskare på världsteatern. Med detta svulstiga uttryck menas väl att han på något sätt stoltserar över sin nära ställning till franska kungaparet. Eller kanske att han skryter över sin vänskap med drottningen? Var finns i dagboken en rad av skryt eller triumf över att ha stått denna sköna, stolta, modiga och med åren också

högsinta och starka kvinna så nära? Nej, men många rader av ångest över hennes öde och bittra samvetsqual över den smärta och besvikelse han berett henne.

Ty här, men först här torde man äga rätt att uttala en fällande dom över den arme Fersen. Högst sannolikt har han förbrutit sig mot kärlekens hederslagar. Han har ägt Marie Antoinettes kärlek och han torde ha berett henne en djup och bitter besvikelse. Men detta är ett brott mot kärlekens väsende. Känner sig verkligen greve Mörner kallad till bisittare i specialdomstolen för kärleksförbrytelser? Jag lyckönskar honom till den moraliska självhärlighet, som ett dylikt domarkall kräver. Men vågar erinra att dagboken från åren 1784—91 är uppbränd, och att vad som skedde anno 1788 d. v. s. det år Fersen lärde känna madame Sullivan, den kvinna som blev Marie Antoinettes ömkliga ersätterska, således icke kan utrönas. Vadan regeln att hellre fria än fälla här är högst tillämplig.

Däremot dömer jag just nu greve Mörner för oförstånd i ämbetet att knoga igenom Klinckowströms över tusen sidor tjocka bok om »Le Comte de Fersen et la cour de France», och andra digra historiska verk, med vilka han åläggdes bota sin betydande ovetenhet om Axel von Fersen, hans verk, hans person och hans liv.

Samt tillåter mig slutligen erinra att man vid bedömandet av historiska personer bör söka stöd och ledning hos de två stora livsmakter som heta Visheten och Medlidandet. Är det inte nog att Axel von Fersen en gång redan blivit söndertrampad under hårda klackar?

RAGNAR HYLTEÉN-CAVALLIUS.

*

Birger Mörner begär ordet till svar.

I en artikel, som i fråga om försmädlig ton och uppblåst känsla av egen betydenhet torde vara en nyhet för Iduns spalter, har en herr Ragnar Hyltén-Cavallius angripit undertecknad i anledning av en i ett tidigare nummer av denna tidning införd litteraturanmälan av Axel von Fersens nyligen utgivna dagbok.

Enligt uppgift är min angripare teaterregissör, men, enligt vad han själv i sin artikel förklarar, är han »gammal jurist». I så fall torde hans juridiska utbildning icke hava varit särdeles grundlig. Säkert är att den icke lyckats bibringa honom ett logiskt tänkande, och i varje fall att den inte hindrat honom från att begå ett för varje rättsmedvetande så oformligt företag som att i en och samma sak uppträda som angivare, åklagare och domare i en person och det t. o. m. utan den andra partens hörande.

Orsaken till herr H.-C:s förbittring mot undertecknad är min föga smickrande karaktäristik av Axel von Fersen. Den är enligt herr H.-C. en vrågbild. Det är sant, den har blivit till en vrågbild av den legendens Axel von Fersen som varit också mig mycket kär ända tills han i december månad 1925 avled.

(Forts. sid. 300.)

om Ni tar IDOZAN, erkänt bästa järnmedicin. Hög järnhalt.

Begär originalflaska à kr. 3: 50.

Lidol är den tillförlitligaste av alla bröstkarameller
Ende tillverkare:
AXEL FORSBERG - GÖTEBORG

Matlusten ökas
Förordas av läkare. — Fås å alla apotek.
IDOZAN A **IDOZAN B**
svagt avförande. ej avförande.

TÉBORDETS RENÄSSANS

HISTORIA OCH MODENYTT OM TÉBORDET.

— JAG SKULLE SE PÅ TÉBORD. — Vilken modell? Vi ha nämligen ett femtontal modeller!

Tébordsepidemi grasserar, det är tydligt. Kaffet har fått en skarp konkurrent i five o'clock té, om ens det gamla förmiddagskaffet lever kvar annat än i prästgårdar på landet. Och ändå äro tétillställningarna betydligt mycket mer pretentiösa än kaffedrickningen. Kaffe serverar man helt enkelt på en bricka med en ren duk, och aldrig har man hört talas om särskilda kaffebord. Men tébord! Ligger manne det pretentiösa i själva ordet té. Té — raka ryggar, förnäma minner, ett lillfinger i vädret, stillsam fördjupande konversation! Kaffe — socker på fatet, dopp, sörpel, svaller och tjatter! Inte sant, det är skillnad!

Kanske ligger téets aristokrati i dess gamla förnäma anor sedan 1700-talets vittra salonger och lärda sammankomster, där té var ett livselixir för en spirituell konversation.

En liten historik över téet visar att det alltid varit en pretentiös dryck. I vårt Nationalmuseums porslinsavdelning kan man få veta vilket arbete, som nedlagts på de s. k. téborden. Nu äro dessa dyrgripar sällsynta, de avlånga borden med skiva av gammal Mariebergsfajans i de mest underbara färger och kompositioner. För att nu inte tala om själva trästommens enkla arkitektoniska skönhet, antingen bordets linjer visa empir eller barockstil. En liten lustig modell på tébord från 1700-talet är ett slags taburetartat bord, ganska lågt med en vacker fajansskiva. Förmodligen var det ett försök att tillägna sig den österländska kulturens smakriktning, men onekligen mindre lyckat, och följaktligen inte så rikhaltigt representerat bland våra samlingar.

1700-talets tébord voro mycket enkelt dukade. Inga som helst duktyg, dåtidens charmanta serviser med sina öronlösa koppar och själva den vackra skivan var dekoration nog. 1800-talets tébord låta inte tala så mycket om sig, men förmodligen gingo de i antimakassernas och de pomposa gulornamentens stil.

1900-talet är ju en blandning på gott och ont, av renässans och nytt. Så även téborden. Man har eftergjorda 1700-tals bord med fajansskiva från Rörstrand med saxiskt handmålat mönster. Men redan dessa Rörstrandsbord äro dyrbara, åtminstone spå

Modernnt tébord med nedfällbara klaffar.

förståsigpåare deras framtid som kurositer, emedan Rörstrand nedlagt all vidare tillverkning av sådan fajans. Visst är emellertid, att bland de moderna téborden dessa

Tébord av kinesisk typ.

utgöra aristokratien med sina förnäma enkla linjer.

Alla övriga slag av tébord äro mer eller mindre moderna skapelser. Det moderna är ju vanligen parat med det praktiska, varför dessa tébord till största delen äro mer ändamålsenliga än vackra, modernt uttryckt trevliga. Onekligen inger det en viss hemtrevnad, när ett vackert dukat tébord rullar in på små hjul. Brickan är lös och av glas, även sidoslåarna äro av glas och nedfällbara. Ett sådant bord erbjuder ett ganska stort utrymme, och trevligt ordnat med tunna dukar och en fin servis är det onekligen både praktiskt och vackert. Dessa s. k. tévagnar finnas i olika variationer. De förekomma också i korg, och förete då en oroväckande likhet med barnvagnar. Hjulen äro stora och borden skjutas i ett präktigt handtag. Naturligtvis är det en synnerligen praktisk möbel på landet, då den lämpar sig att köras över trösklar och i sanden.

De runda och kvadratiske klaffborden hopfällbara på alla upptänkliga vis äro förtjusande. Men de fordra en vacker duk i engelskt broderi — de äro också engelsmännens favoritbord. Göteborgarna äro som bekant mycket influerade av engelsmän och deras tébord äro ofta av denna typ: låga runda tébord helt dolda av en vacker duk, dukat med ostindisk servis och cakes i alla möjliga variationer.

Den senaste uppfinningen av tébord lär väl vara de små låga kinesiska borden, som sättas i varann. De rymma nu knappt mer än en kopp och ett kakfat, och äro dessutom ganska ostadiga, varför de lämpa sig illa till dukning. Men till att placeras ut vid små grupper av stolar här och var i rummet, äro de mycket lämpliga. Idén kommer från Kina, och de direkt därifrån importerade borden äro ornamenterade på skivorna med kinesiska mönster.

Några regler för ett väl dukat tébord kan man näppeligen uppställa, därvidlag bör den individuella smaken helt råda. Men tyvärr äro vi inte så originella i våra idéer, och en ny idé tillägnas gärna och lance- ras av väninnors väninnor tills den inte längre är så ny. Svenskarna ha ju den lilla svagheten att gärna imitera, tänka och producera i flock. Och hur är det med den nutida tékonversationen! Har den något av de vittra salongernas glans och spiritualitet över sig? G. T.

Sjuttiofem årskalder vaknade ur vinteridet,

när Idun utlyste sin rimdiktävlan vari ingingo de för poeterna äggande orden "vår" och "sippa". Och satte de sig ner att kläda i rim sin sympatiska längtan efter den hägrande årstiden. Inga skaldestycken kunna klinga mera uppriktigt menade än dessa sukar över Bores värde och man skulle vilja prisbelöna alla 75, icke minst Flicka från Pite som bäst bör ha känt var skon klämde när hon skaldade:

Hell dig kära broder sol!
Låt oss köld och mörker slippa.
Strö ditt guld från pol till pol
och kyss liv i vårens sippa.
Låt det äntligt bliva vår —
Ack, om redan här den vore! —
Aldrig förr väl var så svår
Gamle bistre mörkman Bore.

Emellertid erövrades priset av en syskontrio, som förklarar att den regelbundet läser Idun och söker "knäcka" dess tävlingar men först nu fått sin poetiska ambition väckt. Och så har var och en av de tre satt sig neder att dikta. Först ha vi Storebror med. stud. Börje som med god hägkomst av det klassiska versmättet låter sålunda på klingande daktyle:

Trånande sträcker jag mig hän emot vår och sol
vinterns värde av snö, mörker och köld vill jag
slippa.

Drage han bort till sitt land uppe vid snöig pol,
lämnande rum för en blyg, blåögd och glad liten
sippa.

Kanske för tidigt det är drömma om solig vår,
kanske också för djärvt redan att önska det vore:

"Vårvind, kom, att ej tid som står oss åter blir svår,
jaga med värmande fläkt bort den dystre kung
Bore!"

Så kommer älsta syster Rita, som av sin miss- tänksamme broder ställvis beskylls för plagiat vilket dock är ett skamligt förtal, enligt vad den omut- ligen redaktionen kan intyga. Tyvärr tillåter oss ut- rymmet varken att trycka av Rita eller yngsta sys- ter Babs nätta verser, men som sagt den glada tre- klövern är värd sitt pris som den tilldelas med ett "välkomna åter"! — Signaturerna Hegesippa och Lell tilldelas extrapris och hedersomnämning få Lotten, Gunnar 9 år, Viveka, Th., Vips, A. K., Anna V., Ulla-Gun Lövgren 11 år, Pelle, Atsugua, Väster- bottning, Gaj och En guvernant.

(Forts. sid. 307.)

Emottager till förräntning
Sparmedel
å depositions-, kapital-,
sparkasse- och uppsägningsräkning
Telegr.-adr.: "Götabank".

**AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK**

Grundad 1848

EGNA FONDER: Kr. 78,750,000:—.

Emottager under bankens garanti å
Notariatavdelningen
kassor, värdehandlingar
och förmyndaredepositioner
Tel.: "Göteborgs Bank".

HUR MAN FÅR IS AV VÄRME

ELEKTROLUXS KYLSKÅP — DEN SENASTE STORA UPPFINNINGEN FÖR HUSHALLET.

Läckra rätter och svala viner serveras ur kylskåpet.

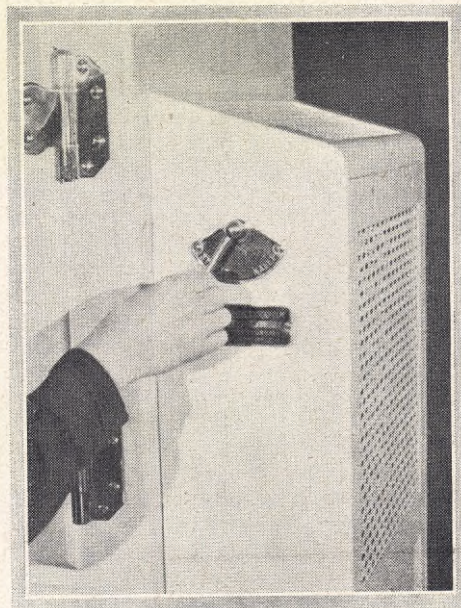
ARHUNDRADETS UPPFINNING — slaguttrycket är ofta missbrukat men äger allt fog för sig, då det gäller det nya kylskåpet, uppfunnet av de två svenska ingenjörerna von Platen och Munters och fört i marknaden av Elektrolux. På Bygge och Bo demonstreras den genialiska uppfinningen för närmare studium.

För lekmannen låter det kuriöst, när man får höra att is kan åstadkommas ur värme. Detta är emellertid fallet: värme tillföres ge-

Den senaste stora uppfinningen till husmödrarnas fromma, kylskåpet, som får is ur värme, är två unga svenskars geniala verk.

nom elektrisk ström eller gas till skåpet och genom diverse processer i den sinnrika och invecklade konstruktionen alstras is. Det är inte första gången kylskåp presenteras i marknaden, men ingen av dessa kylapparater ha löst problemet utan rörliga delar och på den grund har uppfinningen varit mindre effektiv. Först von Platen och Munters ha nått det hägrande målet: ett kylskåp utan rörliga delar, som sköter sig självt endast efter öppnande och stängande av den elektriska strömmen. Skötseln av Elektroluxs kylskåp är enklare än av både dammsugaren och strykjärnet. Det enda man behöver göra är att vrida på ett handtag för att få is och kyla i skåpet.

Därmed är den gamla ohygieniska och besvärliga isskåpets saga all. Inga isleveranser mer av is, vars ursprung är föga tilltalande för hygieniska fordringar som svalkande tillsats till drycker, ingen besvärlig skötsel och passning av isskåpet mer. Många husmödrar, som hört talas om det nya kylskåpet, ha fått den uppfattningen att det endast är lämpat för restaurangbruk och större hushåll. Visserligen ställer sig ännu Elektroluxs kylskåp lite dyrt för många, 680 kr., kan tyckas mycket, men är mindre, då man betänker att det är så gott som engångsutgift, ty den elektriska hushållstaxan är icke dyr. Emellertid dröjer det väl icke länge förrän både kyl-

Det enkla handgreppet som ger is ur värme.

skåpet och elektriska strömmen blir billigare och då är kylskåpet självskrivet i varje kök. Man får hoppas att husvärdarna för framtiden bereda plats i köken för kylskåpet — man kan tryggt spå att det Platen—Munterska kylskåpet om 10 à 15 år är en lika vanlig detalj i våningen som badrummet och gasspisen nu.

Den svenska uppfinningen har redan börjat sitt segertåg över världen, där den icke minst i varmare klimat hälsats med hänförelse.

"FÅR JAG FÖRESTÄLLA!" IDA von PLOMGREN

Damen, du skådar på tavlan, med högst förbindliga minen, optimistiska gipan och chic liten skorpa i nacken, kan nä'n förstå, vad det är, dess öga söker i höjden? Hög är hon ren i sig själv av födsel och ohejdad vana, ärones höjder ju ren hon bestigit och tronar där uppe. Preses i Nya Idun och preses i klubben Lyceum, dessutom vice dylik i Stockholms kvinnliga fäktklubb, vi står hon än och riktar sin forskande blick mot det höga? Ökar jag listan med det, att damen kommit till klarhet, om hur man gör med höns och med gris, med harvar och krittler uti ett lanthushållsseminarium, där Sverige är bredast, att hon är spirituell och skriver de kvickaste pjäser, sköter med lekande fjäder sin viktiga post vid Fredrika-Bremerförbundets skrivbord, en bragd, som kan räknas i buntar, tredje gången jag spørjer: vad letar hon efter där ovan? Konstnär'n påstår, hon står där och söker inspirationen, pytt, vad hon gör, den lekte hon med, när hon låg uti vaggan. Enda förnuftiga svar jag kan finna, det är väl, att damen söker sitt väsendes gåta, jag antar, hon söker sin urbild.

Samma söker ock jag, ty descendensteorien fordrar en dylik, den lär oss, att ock de illustraste damer

Annie Bergman och Maja X. presentera denna vecka en dam, som egentligen inte behöver någon presentation så känd som hon är.

måste ha ett förflutet, jag menar bara, att damen icke skapats med ens i all sin chica fullkomning, utan att hon som andra jordens dödliga väsen vecklats ut som en ros ur ett frö i tidernas morgon. Därför pejar mitt forskande öga skapelsens skeden, söker en plats, som rymmer på en gång något av Plomgren, något av Idun, Lyceum, lanthushållning och fäkting ävensom något teater och fjäder, och äntligen ser jag Ida von Plomgrens urbild, den sitter i lustgården Eden, högt på en plommgren, en lysande paradisfågel.

Där fanns ju Idun: mänskan evigt ung skulle vandra, där fanns Lyceum, höga undervisningsanstalten, där man fick lära sig skilja på gott och på ont och till sist blev utan pardon relegerad, där var det lanthushållning, där fanns ett huggande svärd, och där blev spelat ett drama, vilket har stått sig tills nu och står sig till yttersta domen.

Skåda vår Plom nu ock se, om ej något av paradisfågel än finnes kvar, observera den lätta, lysande skruden, dunlätt antyddas krävan, fylld med kvickhetens guld-korn, älskligt leende näbben, beredd att offentligen kvittra fram några välvalda ord, som väcka ett odelat bifall. Men vad du inte kan se, och vilket dock är det förnämsta arvet från fågeln till Plom, i allt vad hon gör, det är flykten.

MAJA X.

ÄKTA SPETS-
&
SIDENDÉPÔT
Sturegatan 6
2 tr. Hiss

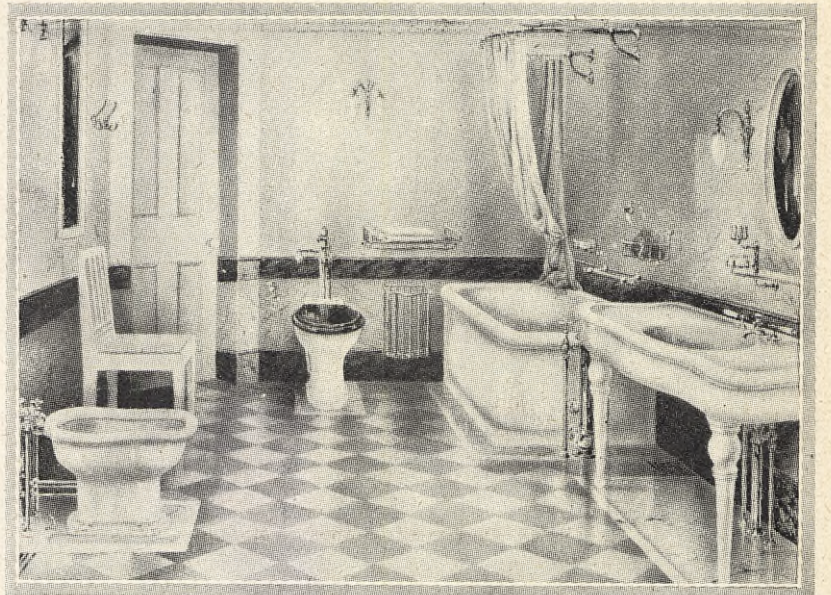
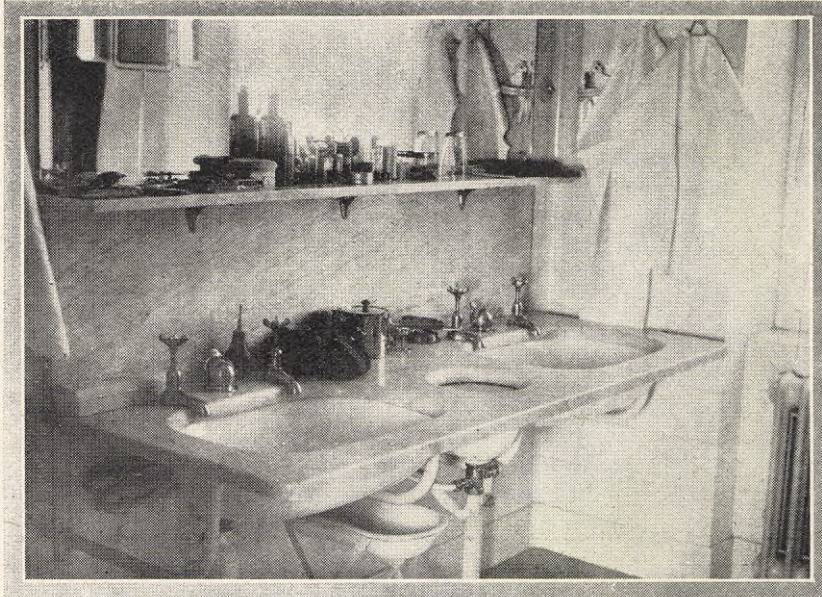
NYINKOMMET
Franskt prima Tvättsiden
till underkläder och klädningar.
Linnebatist à 4:25, Nansouk, Spetsar

DET MODERNA BADRUMMET

EN VIKTIG DETALJ I NUTIDA BYGGE OCH BO.

Fr. vänster: Det med all komfort utstyrda tvättbordet i en stockholmsk nutidsvåning. — Ett elegant modernt badrum.

STADSBOEN I SVERIGE HAR MED åren blivit ganska bortskämd och pretentiös. T. o. m. i en modern enrumslägenhet fordrar han badrum eller åtminstone dusch i toalettrummet. Våra mormödrar pretenderade inte på badrum ens när de dyrde en stor och efter dåtida förhållanden dyrbar våning. Naturligtvis badade folk då med, men nästan uteslutande i badinrättningar. Tidens fordringar på bekvämlighet voro helt andra och tidens arkitektur likaså. Det blev inte mycken plats över för ett badrum i de ofta smala åttiotalshusen och i våningsplanerna ignorerades för det mesta alldeles hygienens intressen. I de allra största våningarna hände det visserligen att det kostades på lyxen av ett badrum, eller vad man skall kalla den ynkliga skrubben, där det enkla badkaret hade sin plats, vanligtvis tillsammans med husets sop- och skurgrejor. För all del, badkaret var utmärkt att ha när man ville lägga i blöt eller skölja småtvätt. I nödfall kunde man ju också bada i det, sedan man först haft ett all-

Badrummets moderna inredning och nyheter skildras här mot fonden av förhållanden, som rädde för några decennier sedan.

deles icke kärt besvär med badkaminen som skulle eldas med koks eller ved. Nog kunde man få varmt vatten, men själva badrummet blev sällan så väl uppvärmt, att det inte var förenligt med förkylningsfara att bada där. Och någon njutning erbjöd knappast ett bad i denna lilla skräpkammare. Tvättställ för rinnande vatten förekom inte i badrummet, man var nöjd med den väl lyckta kommoden som hörde till sängkammarmöbleringen.

Med det nya seklets ingång stego fordringarna på hygien och komfort. Från att ha varit styvbarnt blev badrummet mer och mer arkitekters och byggherrars skötebarn. Det inreddes först ändamålsenligt och praktiskt, sedan även elegant. Och nu finns det knappt någon gräns för vad man kan finna på av lyx och raffinemang vid badinredningar.

För det första är badrummet inte längre ett kyffe utan ett rum med plats för duschskåp, bänk eller stag och gärna med fönster om så kan ordnas. Det modernaste badkaret är som en liten bassäng av kakel eller porslin och även i övrigt är det moderna badrummet klätt med kakel eller i mera sällsynta lyxfall med marmor. Golvet av betong eller marmor beklädes av en porös gummimatta.

Utom det inbyggda tvättfatet med toalettbord i marmor finnes i badrummet även sanitära anordningar samt W. C.

För den sistnämnda utställer ingenjörfirman Ahlsell & Bernström på Bygge och Bo en nyuppfunnen spolansordning, som går ljudlöst — en uppfinning, som vi vore tack samma, om herrar husvärdar ville ha i åtanke vid sina husbyggen. Beaktas bör också att intet i badrummet får vara material som kan rosta — kranar, krokor och beslag skola vara av porslin eller nickel.

Till inredningen av ett förstklassigt badrum hör också badkappan av tjock frotté,

som numera helt fått ersätta det hederliga, men lite opraktiska och svårhanterliga badlakanet. De mörka och storblommiga badrockarna anses för ögonblicket mest chic; svart och gult, mörkviolett och gult, rost och grönt äro moderna färger och kombinationer. Om madames hud inte kan fördrå borste, har hon en grekisk natursvamp eller gummisvamp i den förnicklade svampbehållaren; för ryggborstningen rekommenderas annars den för ändamålet speciella borsten med långt skaft. Till ett ritualmässigt bad hör vidare badsolt, vars speciella dofter även finnas i badtvålen och pudret; de finnas dels i kristallpulverform, dels flytande, dels i påsar, innehållande mjöl av olika droger. Påsens innehåll upplöses i badvattnet till ett extrakt som lär ha en förträfflig verkan på nerver och hudvävnader.

I denna hygieniska och eleganta omgivning tar man nu sitt bad i nästan varje nutidshem, tacksam över vår tids hygieniska framsteg.

Badkappor, badmatta, mössa, svampar. (Fr. N. K.)

Bad på 1800-talet.

En god och hälsosam thédryck vinnes icke med vilket thé som helst. **M. S. KOBBS SÖNER** är den enda firma i Sverige, som uteslutande ägnar sig åt thébranschen och dessutom den enda, som står under vetenskaplig kontroll. Begär därför alltid **KOBBS THÉ**, ty då vet Ni, vad Ni får.

NÄR IDEALISTER HÄRJADE I PARIS

ROLIGA OCH INTRESSANTA FLICKMINNEN AV BERTA WILHELMSSON.

BERTA KERFSTEDT BEGYNNE sin utbildning till målarinna med att genomgå Högre Konstindustriella skolan i Stockholm och därefter Konstnärskörbundets målarskola. Som hennes föräldrar voro bosatta i Uppsala — fadern var rektor vid Fjellstedtska skolan — var hon hänvisad att leva inackorderingsliv i huvudstaden. Det gick inte för sig ens för en ung, frigjord målarflicka på den tiden att röra sig utanför konvensansens ramar. Inte om hon förgåtts av hunger kunde hon gått ensam in på en restaurang och ätit sig mätt. Nej inackordering skulle det vara och det i en fin familj till.

— Jag råkade alltid ut för så överjordiskt rara inackorderingstanter, berättar fru Wilhelmsson. Det var kansliråddinnan von Knorring, originell och konstnärligt begåvad och obegränsat gästfri. Ingen av oss, allra minst värdinnan själv, visste hur många som alldeles i förbifarten inbjudits till middag. Så det lagades alltid mat som på en bättre gästgivaregård. Ibland överraskades vi med sju läckra rätter på blanka vardagen.

Sen kom jag att bo två år hos fru Wettergrund, den kära, oförgätliga tant Lea. Jag tror aldrig jag känt mig så tacksam mot någon människa som mot henne en av de första dagarna jag åt middag i hennes hem. Då jag serverade mig kom jag nämligen att manövrera med ett fat harstek så oförsiktigt, att varenda bit dansade i golvet. Tårarna kommo mig i ögonen och jag funderade på att fly, då tant Lea replikerade: »Det var Stora Harsprånget, det!» Naturligtvis brast hela sällskapet i skratt, steken plockades upp, sköljdes och middagen avåts i fröjd och gamman.

Ja, så kom ju paristiden. Vad upplever man inte under några studieår i Paris. Den tiden hade man »Rose et Croix» att tala om.

— Vad var »Rose et Croix» för slag?

— Det var en ideell rörelse inom konsten. En »Rose et Croix»-ist fick lika litet måla realistiskt som våra dagars rättrogna dadaist. Allt skulle idealiseras, till och med porträtt. Idealisternas vernissager hade mystikens och högtidlighetens prägel över sig, man skulle gå omkring och njuta konst under andäktig tystnad medan det hela tiden spelades Wagner. Ledaren för detta underbara samfund kallade sig Sar Peladan och hade räknat ut att han härstammar i rätt nedstigande led från en assyrisk konungaätt. Han lever ännu för resten, men om han fortfarande är mystiker och idealist vet jag inte. »Rose et Croix» är då död. I samband med »Rose et Croix» kommer jag ihåg municipalitetsrådets bal. Den gavs i Hotell de Ville och var en mycket exklusiv tillställning, med presidenten som självskrivnen hedersgäst. När denne med sin svit anlant och stämningen var hög och god fick man se en rysligt besynnerlig trio komma skridande genom balsalen. Först kom en herre i vanlig kavajkostym, så en dam i gretchendräkt av svart sammet och pärlhuva och med långa gråsprängda gret-

Berta Wilhelmsson som ung flicka och nu.

Om snälla inackorderingstanter, om underliga konströrelser i Paris, om ett mystiskt balsammanträffande och en originell svensk konstnär berättar här fru Berta Wilhelmsson, i några flickminnen.

“Tante Dagmar.”

En populär skolföreståndarinna.

Fru Dagmar Bäckström.

Fru Dagmar Bäckström, som är en avhållen föreståndarinna för sin lilla flickskola i Stockholm, fyller den 28 mars 50 år och ägnas här en födelsedagshyllning av fröken Elisabeth Thorman.

FRU DAGMAR BÄCKSTRÖMS BESLUT att grunda en egen liten skola hade mognat under en mera än tioårig pedagogisk verksamhet. Född pedagog, med nit och värme för sitt kall och med en sällsynt förmåga att förstå och handleda lärjungar redan på ett mycket tidigt stadium, lyckades hon icke endast att väl grunda och rätt snart avsevärt utvidga sin skola — den blev därtill en mönsterskapelse, sund och solig och frisk, en ortagård, där de anförtrödda små plantorna tycktes trivas förundransvärt väl och varifrån de, då den provande stunden var kommen med en viss glans övergingo till högre läroverk och flickskolor.

Icke få årsklasser hade, då vi räknade september månad året 1924, i fru Bäckströms skola mognat för denna vidare utbildning; det var mera än tre hundra barn och en stor och tacksam skara föräldrar som då högtidligt firade skolans 10-årsjubileum.

Mycket snart står i den lilla värld, som skolan där uppe på Brunkebergsåsen och i skydd av Johanneskyrkogårdens lindar utgör, en annan bemär-

(Forts. sid. 307.)

chenflåtor till knäna. Sist kom ännu en kavajklädd herre, men skrudad i pälsmössa. De tre höllo varandras händer och stego gravitetiskt som om de dansat en medeltida pavan.

Då spred sig som en löpeld genom hela balsalen ett rykte, som viskades från man till man: »Han som går i téten är Sar Peladan!» Den lilla truppen väckte nu fullkomlig sensation, det blev så gott som panik. Alla ville komma så nära som möjligt för att se på den celebre gästen och jag, som var oerhört nyfiken på »Rose et Croix» och dess skapare, armbågade mig också fram och tittade allt vad jag orkade, men lyckades inte få något bestämt intryck av hans utseende. Emellertid kände jag mig tillfredsställd vid tanken på, att mina ögon vilat på den märklige mästaren.

Så blev jag gift och efter många år kommo min man och jag att tala om »Rose et Croix». Stolt berättade jag då, att jag sett Sar Peladan och anförde den där episoden från municipalitetsrådets bal. Dröm om min häpnad när min man börjar stor-skratta och upplyser: »Men kära du, det var ju jag och madame Huot och Aqueli, som roade oss med att ställa till det där upptåget!»

Alltså — den där allvarlige ynglingen, som ett par hundra balgäster och bland dem presidenten knuffades och sträckte hals för att få se en skynt av var inte den mystiske Sar Peladan, utan bara Carl Wilhelmson från Sverige och min tillkommande man!

Aqueli, som tillhörde vårt kotteri i Paris bibehöll alljämt sin lilla egenhet att vilja bära pälsmössa vinter och sommar. Det var en intressant människa denne originelle, impulsive svenske målare, och han beredde sina vänner och en stor del av den övriga mänskligheten en mängd överraskningar. Mest bekant är väl den bravad han utförde i Paris, då de skulle experimentera där med tjurfäkningar. Aqueli upprördes av den barbariska grymheten i ett sådant folknöje och han protesterade genom att mitt under föreställningen resa sig upp och skjuta ner toreadoren. Till slut begav han sig till Afrika och blev muhammedansk präst. Denna syssla skötte han en del av året och låg förresten hemma i Sverige eller i Paris och målade. En gång fick han mig att tro att jag var sinnesrubbad.

Jag skulle resa från Paris hem till Uppsala. Den siste bekant jag såg på Boulevard de Montparnasse var Aqueli i sin pälsmössa. När jag, väl kommen till Uppsala, var på hemväg från tåget och gick Östra Ågatan fram, var den förste jag mötte — Aqueli i pälsmössa! Då blev jag rädd. Jag visste inte, att han farit samtidigt med mig från Paris för att studera några källskrifter i Carolina.»

TH. K.

Bästa medel mot ekzem o. skrofler är **LEDOLIN**. Rekommenderas av framstående läkare. Finnes å alla apotek.
Tekn. Fabr. Ledolin, Sthlm. Rt. 26 62

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYABLÅ HAND
Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljh. 23.
BUTIKER: Hölländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgatan 7, Tel. Norr 125 09; Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2, Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Wålshjält, Skolvägen, Ålfsjö.

SOCIETETSLIV I IDUNKLUBBEN

ETT LOCKANDE PROGRAM FÖR NÄSTA SAMMANTRÄDE.

IDUNKLUBBENS SENASTE SAMMANTRÄDE blev en minnesvärd kväll. Det finns få föredragshållare, som så populärt lättfattligt, klart, redigt och humoristiskt kunna behandla de mest svårtillgängliga och invecklade ämnen som dr. Ada Nilsson. Lekande och lätt kåserade hon för Idunklubben över ämnet »Själena makter» — av misstag hade annan rubricering givits föredraget i förhandsnotisen — och skildrande de nyaste forskningsrönen på psykologiens område, exemplifierade med företeelser ur vårt vanliga vardagsliv, gav hon oss både kunskap och uppfriskande impulser.

En förtjusande utställning av dukade bord hade ordnats av Gabrielhallen — ett trevligt påskbord och ett frukostbord — och fröken T. Krumme. För den senares dukningar hade material välvilligt ställts till förfogande av porslinsfirman Rosenthal, hovjuv. K. A. Andersson och Billströms hovblomsterhandel. Dessutom bjöd firman Ronneby Hälso-brunns A.-B. klubbens damer att smaka av sitt läskande och utmärkta Ronneby Bordsvatten, en present som i hög grad senterades av damerna efter torsdagens ärtor och fläsk.

För kvällens musikunderhållning svarade sångerskan fru G. Törnqvist, som var en synnerligen angenäm bekantskap. Den unga sångerskan, som har ett präktigt material i en fyllig och varm sopran, har studerat sång för framstående lärare i utlandet och säkert väntar henne en framgångsrik bana på konsertstraden.

För nästa sammanträde i Idunklubben ha möteskvällarna på grund av helgdagar måst framskjutas för bägge sektionerna. Sekt. I sammanträder alltså onsdagen den 24 mars kl. 7,30 e. m. och sekt. II onsdagen den 31 mars kl. 7,30 e. m.

Vi ha vid dessa sammankomster ett lockande program att bjuda. Friherrinnan Fulvia Stjernstedt, som är en bekant dam

i Stockholms societets- och umgängeskretsar, har älskvärt lovat att hålla ett litet kåserande föredrag om »societetsliv i Stockholm» — ett ämne som vi alla Evas döttrar har en viss svaghet för, eller hur? Friherrinnan Stjernstedt kommer att berätta om etikett inom det högre umgängeslivet i vår stad, om säsongens större fester såsom den kungliga soaren på slottet, Amaranterbalen m. fl., om ceremonier och toalettetikett vid hovpresentation o. s. v. Det blir alltså en lektion i nutida umgängesseder. — Föredraget kommer bl. a. att illustreras med förevisandet av några hovdräkter.

På uppdrag av klubblokals värdinna fru Bohman vilja vi slutligen i all vänlighet uppmana klubbmedlemmarna att icke vika stolar en timme innan föredragets början — för ventilerings och städnings skull komma dörrarna till lokalen hädanefter icke att öppnas förrän kl. 7 em. Vidare meddelar fru Bohman som svar på klagomål från klubbmedlemmar att de bli utan smörgås att smörgåsar göras i ordning i antal beräknat tre per man plus ett fyrtiotal extra — om någon blir utan beror det på att några klubbsystrar äro glupska nog att ta för sig för många smörgåsar.

Kvartalsskiftet är nu inne,

varför ärade kvartals- eller nytillträdande prenumeranter uppmanas att omedelbart verkställa prenumeration.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Är för mycken sparsamhet av ondo?

SPARSAMHET ÄR EN DYGD, HEter det, men det kan också, så underligt det låter, bli en odygd och göra en älskande fästmö vankelmodig enligt vad som här nedan skildras. I sanning ett svårt fall eller vad säga våra läsarinnor?

Den frågan börjar att oroa undertecknad som nu i tre år varit förlovad med en mycket sparsam man. Jag är mycket förälskad i honom men detta till trots undrar jag om jag kan stå ut med hans rekordartade sparsamhet. I början tyckte jag att det var roligt att höra om denna hans avgud — sparsamboken — men då det nu närmar sig den tid att vi skola tänka på bosättning är det som hans besparingar ej existerade. Han bara inpräntar att ju mer han kan spara och lägga av ju lyckligare. Hans dröm är att efter uppnådda femtio år njuta av livet, resa och som han uttrycker sig — ha det skönt. Vi äro båda nu tjugofem år och jag börjar trots min kärlek bäva för att leva livet så grått och fullt av försäkelser i minst tjugofem år. Jag har föreställt honom att vi kanske bli bedragna på konfekten, vi kanske få lämna skådebanan mycket förr och vad hava vi då haft för glädje av att streta och lägga på hög. Men det är som att tala till en dö. Alla människor prisa honom för hans många präktiga egenskaper och många mammor ha pekat ut honom som exempel för sina söner. Närmaste anledningen till min förargelse är att vi varit och sett på våningar. Mitt ideal är en modärn tvårumslägenhet med värme, hall, badrum, sol och annan ljuvlighet, hans en billig och i alla avseenden omodärn tvårumslägenhet med tambur. Jag ser mina fäderneärvda möbler i det modärna lilla duvslaget men jag vill ej tänka mig dem i det svarta hälet. Jag vet att han är så envis att han ej ger med sig. Nu är jag så uppretad att jag tänker att mig kan han gott undvara, har han bara plänboken vid sitt hjärta så är han nöjd. Vad skall jag göra, jag arma som faktiskt bara har min kärlek, den han med sin obegripliga snålhet håller på att smula sönder? Vad skall jag taga mig till? Tror någon

att jag kan forma om honom eller är det så att den smak kärlet har fått, den har det?

Vankelmodig Fästmö.

En kort tids stormig lycka.

Förtvivlad norrländska frågade i ett föregående nr om hon skulle gifta sig med en man av kanske icke solidaste slag och riskera en kort tids stormig lycka framför ett långt livs lugn i behagligt ungarstån. Hon har fått många råd av Iduns läsarinnor. En landsmaninna raljerar lite obarmhärtigt med henne, men »de' ligger nå't i'et» skulle man kunna säga om hennes svar:

Till »Förtvivlad Norrländska» skulle jag vilja ge det rådet: Gift Er, ju förr, desto bättre, det lär nog vara det enda botemedlet för Eder. Det är nu en gång så med människor, som ha det alltför bra, att de inte ge sig förrän de ställt till det riktigt gålet för sig. Jag har sett många ex. på, hur naiva något till ären komna kvinnor kunna vara, så Edert fall förvånar mig ej. Ni säger att »han» blir olycklig, om han ej får Er, ja, naturligtvis, det bleve väl ej så lätt att i hast få tag i en annan kvinna, villig att försörja honom. Ni är verkligen mycket naiv, men Ni är inte ensam om det. Jag har nyligen sett ett par liknande fall; det ena är en »stadgad» medelålders butiksinnehavarinna, som underhåller en många år yngre, arbetslös, frisk och stark man samt hela hans släkt. Ynglingen spelar »kär», och hon tror på honom. Det andra är en prästkandidat, som genom en del tricks nästlat sig in hos en tio år äldre lärarinna, och för att bli gift med honom, kostar hon nu på hans ganska dyrbara studier samt föder och kläder honom. Även hon är naivt övertygad om hans innerliga kärlek. Det finns tydligen kvinnor, som ej lida av självunderskattning. Man läser ju ofta i tidn. om s. k. »sol-och-vår-män», hur de lura gamla giftaslystna damer, och det tycks nästan ha blivit ett yrke, an-

tagligen beroende på männens tilltagande arbetslöshet och lättja.

Finns det då ingen stolthet hos våra dagars kvinnor? I forna tider var det mannen, som köpte sig en hustru, nu tycks förhållandet vara omvänt. Jag vet ej, vilket, som är mest vidrigt.

Antagligen får Ni en massa svar och många eloger för Er stora osjälviskhet, jag har dock mina tvivel angående den. Men, som sagt, gift Er, ty då, men först då, inser Ni, vad Ni förlorat.

En icke kärlekskrank Norrländska.

»Fru Carola» är mera allvarlig och ger ett noga övertänt och vänligt råd:

Mitt råd till Eder är: Gift Er icke! — För en 40-årig självförsörjande dam med god plats, »människors aktning och allt vad därtill hör», finnes enligt min uppfattning ingen rimlig anledning att gifta sig med en man, som är 9 år yngre än hon själv, utan »fast plats eller ens utsikt att få någon sådan», underlägsen i bildning och samhällsställning samt, först och sist, »med ett förlutet som kanske ej tyder på den bästa karaktär». Den känsla Ni tror Eder hysa för mannen i fråga torde nog med lite eftertanke och självkritik hos Eder kunna reduceras betydligt. Vad beträffar att »göra honom olycklig» genom att bryta eder förbindelse, tror jag Ni gott kan stå risken. Är han en verklig man, blir han säkert mera olycklig av att leva i ett äktenskap där hustrun måste försörja honom. Själv gift vid »mogen» ålder med en gammal barn-domsvän av oförvitlig karaktär, med god och ansedd samhällsställning, relativt goda inkomster och förresten världens snällaste äkta man, har jag likväl mer än gång, otacksamt nog, höjt en suck av längtan efter den frihet och självständighet jag ägde som ogift och självförsörjande. Hur skulle icke bara detta då kännas under så förfärliga förhållanden som Ni räknar upp.

Lyd mitt råd, gift Er icke! Gifter Ni Eder kan ni vara övertygad om att snart nog få verklig anledning kalla Eder »Förtvivlad Norrländska».

Fru Carola.

JOFUROL

TEKN. FABRIKEN JOFUR, Postbox 227, Stockholm.

Betria rumsväxterna från ohyra.

Osvikligaste medel är vårt Jofurol-bad i förpackningar från 75 öre pr styck.

IDUN S PORTRÄTTGALLERI

HILDA LEFFLER.
F. Kahn, Fagersjö. Änka efter grosshandlaren Arved Leffler.
75 år den 24 mars.

NANNA BLADINI.
F. Almquist, Strängnäs. Maka till f. d. kamreraren Georg Bladin.
75 år den 25 mars.

HILMA BRING.
F. Olbers, Lund. Änka efter konsistorienotarien, fil. d:r Gustaf Bring.
70 år den 23 mars.

HILDA CAVALLI.
F. Krantz, Skövde. Maka till apotekaren m. m. Gustaf Cavalli.
70 år den 25 mars.

AUGUSTA PALMQUIST.
Fröken, Stockholm. Lärarinna vid Ateneum för flickor.
65 år den 4 mars.

HILDA MELIN.
F. Stenborg, Dinbo. Maka till prosten Samuel Melin.
65 år den 18 mars.

EMMA NAUCKHOFF.
F. Wetterquist, Linköping. Maka till sjukgymnasten Sam Nauckhoff.
65 år den 20 mars.

GUNBORG VON STEDINGK.
F. Ström, Beylon, Ulriksdal. Maka till kabinettskammarherren, greve Hans von Stedingk.
60 år den 20 mars.

BERTHA HUMBLE.
F. Ljungström, Östersund. Maka till länsjägmästaren O. Hj. Humble.
60 år den 21 mars.

MARTINA VALLQUIST.
F. Malmgren, Björsäter. Änka efter kyrkoherden i Kleva. Rikard Vallquist.
60 år den 21 mars.

HILMA LUNDBERG.
F. Herrström, Silvåkra. Maka till kyrkoherden J. G. Lundberg.
60 år den 22 mars.

TUTTI FORSSBECK.
F. Almström, Stockholm. Maka till översten Hjalmar Forssbeck.
60 år den 25 mars.

ELLEN LAGERGREN.
F. Norman, Luleå. Maka till postmästaren Helmer Lagergren.
55 år den 22 mars.

GERDA GRILL.
F. Lundgren, Djursholm. Änka efter provinsialläkaren dr Gustaf Grill.
55 år den 24 mars.

HILDEGARD WIESELGREN.
F. Wieselgren, Karlstad. Översättarinna. Maka till yrkesinspektören, civilingenjören Ragnar Wieselgren.
50 år den 18 mars.

RAGNA ALSTRÖM.
F. Giverholt, Sundsvall. Maka till redaktören Olof Alström.
50 år den 19 mars.

KARIN NORRMAN.
F. Edman, Fösieby. Maka till kyrkoherden Emil Norrman.
50 år den 20 mars.

MARIA SCHILDT.
F. af Trolle, Umeå. Maka till majoren och överkontrollören G. C. Schildt.
50 år den 25 mars.

ELLEN KRAFFT †.
F. Lindberg, Göteborg. Maka till konsulu Gustaf Krafft.
* 1855, † den 18 februari.

ELSA GREVESMÜHL †.
F. Norselius, Stockholm. Maka till kapitenen Wilhelm Grevesmühl.
* 1882, † den 25 februari.

Mor får beröm

varje gång hon trakterar de sina med hembakad Rumfordtårta, ty alla känna genast att den anrättats med

RUMFORD

— hälsosamma — Bakpulver

LILL-ANDERS OCH HANS FAR

EN TENDENSBERÄTTELSE I ETT AKTUELLT ÄMNE. AV HILMA HANSSON SÖDERQVIST.

DE VORO BEGÅVADE ALLA BRÖDERNA, var och en på sitt sätt. Jan var ett skolljus med ab i alla läsåmnen, Matts var bäst i klassen i teckning, Erik var en överdängare i matematik och Hans var musikalisk. Dessutom voro de ytterst händiga hemma, kanske inte Jan så mycket, men de andra tre. Matts skötte om disken, Erik ombesörjde städningen och Per borstade skorna. Det var bara fars namne, lill'Anders, som ej var välartad; han saknade talanger ej blott i skolan utan också i hemmet. Jämt kom han för sent i skolan, aldrig kunde han läxorna. Hemma gjorde han aldrig någon nytta utan förstörde allting och var smutsig av sig som en gris. Det var inte underligt att han fick stryk ständigt och jämt, inte så mycket av mor, men av far och ibland av Lisa i köket, när mor var ute i stan i något ärende. Det som var underligt därmed, det var att lill' Anders inte blev något snällare av kroppsgagan utan snarare tvärtom. För varje dag som gick växte hatet mot far. Efter varje risbastu satte sig lill' Anders inne i barnkammargarderoben och grubblade över livets orättvisor och ruvade på hämnd. Snattade inte Jan sockerbitar? Skvallrade inte Matts jämt? Ljög inte Erik ibland? Och grät inte Hans för ingenting, känslösamt och pjunkigt som en jänta? Men aldrig fick dom stryk för det, bara en lugg någon gång. Vänta, tills han, lill' Anders, blev stor och stark då skulle far få betalt för gammal ost!

I matsalen stod det en gammal taffel från fars föräldrahem, vilken ingen fick röra utom Hans som tog pianolektioner. En dag kunde lill' Anders ej motstå frestelsen utan hamrade på de gulnade tangenterna så att ett par av dem lossnade. »Du borde till Skrubba, ditt missfoster!» Vit av vrede utdelade far slag och sparkar som en galning. Till sist slog han ut en kindtand

Hur en pigg pojkbjyting avskaffade överilad och orättvis kroppsgaga i sitt hem, får man veta i denna lilla tendensberättelse av advokaten Hilma Hansson-Söderqvist, skildrande ett fall, som dess bättre är ganska sällsynt i nutida hem, men som dock ibland presenteras oss i tidningarna — särskilt på senare tiden ha flera dylika fall upprört allmänheten.

på lill' Anders. Då gjorde denne något, som han egentligen tänkt skjuta upp tills han blev vuxen. Han slog far med en hård liten näve rakt i ansiktet. Men det skulle han ha låtit bli. Det blev straffskärpning i form av mörk arrest.

Men lill' Anders var av ett styysint släkte. Han krossades icke av den omåttliga agan. Episoden med den utslagna kindtanden endast framkallade en vetgirighet i viss riktning. Lisa i köket brukade tala om arbetarnas rättigheter och mor om kvinnans rättigheter. Existerade det då ingen rätt för honom för att han bara var ett barn. Fick far slå honom när han ville och så mycket han ville? Han skulle fråga farbror Algot om det, han som visste allting.

Farbror Algot, gammal god vän till familjen, var inte blott fil. doktor och kemist, han var också stadsfullmäktig och hemma i mycket annat. När han kom på besök så blev det helg, även om det också var mitt i veckan. Det var något så vilsamt och lugnt över hans ståtliga gestalt med det vackra ansiktet och det grå håret och alltid hade han något i fickorna åt barnen. Han gjorde aldrig någon mannamån mellan dessa, om ej möjligen att han favoriserade lill' Anders en smula, sedan han i honom upptäckt familjens svarta får. Men farbror Algot var inte blott en allmänbildad person, en barnkär människa och lill' Anders enda vän på jorden. Han hade också själv en viss erfarenhet av misshandel. Det hade lill' Anders kommit underfund med en gång,

när han stått och lyssnat utanför herrumsdörren. Det var därför han inte hade någon fru längre. Ja, farbror Algot, det var just rätta personen att vända sig till, när det gällde att få svar på de frågor som lill' Anders så intensivt längtade att få besvara.

Det var en söndagsförmiddag på vårsidan. Mor var på matiné. Far var på Skansen med bröderna. Lill' Anders satt i matsalen i ljus arrest för något ofog och var därför hemma då farbror Algot kom på förmiddagsvisit. Denne vände ej utan slog sig ned i gungstolen för att invänta familjens hemkomst. Det psykologiska ögonblicket var inne. »Säg, farbror Algot. Får en pappa slå sin pojke när som helst och så mycket han vill?» Den annars lömska blicken ur de bruna ögonen var öppen och frimodig. Farbror Algot såg visserligen litet förvånad ut, men nu som alltid svarade han beredvilligt och korrekt på lill' Anders' frågor. »Nej visst inte, en far får tukta sitt barn endast om det för barnets uppfostran är nödigt och på sätt med hänsyn till barnets ålder och övriga omständigheter må anses lämpligt».

»Vad menas det med lämpligt?» frågade lill' Anders i andlös spänning.

»Agan får inte vara för hård, den måste stå i rimligt förhållande till förseelsen och får ej utdelas i vredesmod.»

Detta svar kom lika rappt och sakkunnigt som det första. Anders funderade en stund. Han kände på sig att en utslagen kindtand ej stod i rimligt förhållande till två lossnade tangentskivor, lätta att laga med litet lim. Och arg, det var far jämt, när han gav stryk.

»Ja, men om en pappa är så där orättvis nu och slår sin pojke rent fördärvat, får han spöstraff för det då?»

Det ryckte i mungiporna på farbror Algot. (Forts. sid. 302.)

Lördagen den 20 februari sammanvigdes i Sophiahemmets kapell medicine licentiaten Ivar Elliot och Sophiasystemern fröken Lisa Jernberg. (Foto: Lamm.)

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Herrens hand är ej för kort, så att Han ej kan hjälpa. Jesaja 59: 1.

Han räckte ut sin hand från höjden och fattade mig. Psalm 18: 17.

Han lade sin högra hand på mig och sade: Frukta icke — Jag är den förste och den siste.

Joh. Upp. 1: 17.

Se på Mina händer har Jag upptecknat dig.

Jesaja 49: 16.

»Om jag icke ser hålen efter spikarna i Hans händer och sticker mitt finger i hålen efter spikarna och sticker min hand i Hans sida, så kan jag icke tro.» Joh. Ev. 20: 25.

Jesus sade: Räck hit ditt finger, se här äro Mina händer och räck hit din hand och stick den i min sida. — Och tvivla icke, utan tro.

Joh. Ev. 20: 27.

Där lyfte Han upp sina händer och välsignade dem. Lukas Ev. 24: 50.

Befall i Herrens händer
Din möda och din väg
Och hur sig världen vänder
Hans ord i hjärtat äg.
Ty intet ord är givet
Så fast som Herrens ord
Och ingen gärning blivit
Som ej, i Gud, är gjord.

I Stockholm sammanvigdes söndagen den 7 mars juris studeranden Carl Ivar Dahlheim och fröken Vivi Samsioe, dotter till tandläkaren C. A. Samsioe och hans maka född Een. (Foto: Lamm.)

28,000 husmödrar

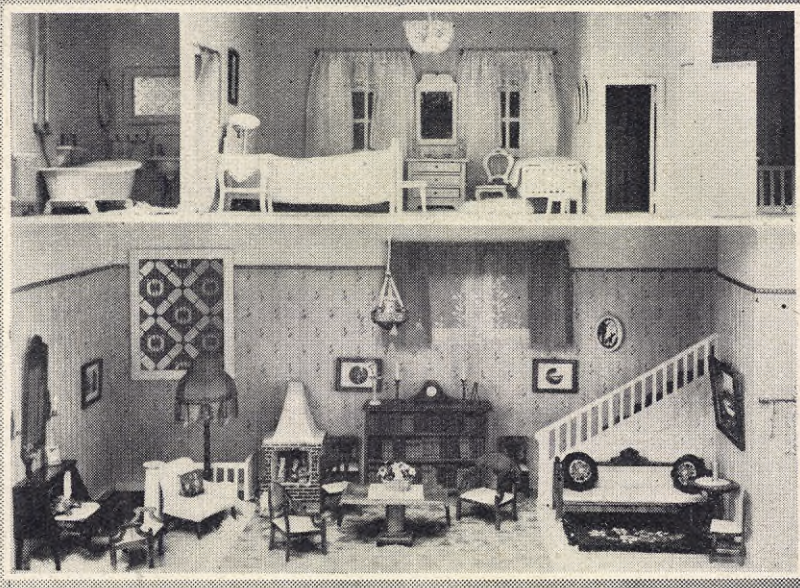
i Stockholm med förstäder ha i Konsumtionsföreningen ett eget företag för framställning och distribution av livsmedel. Medlemskap erhålles utan kontanta utgifter.

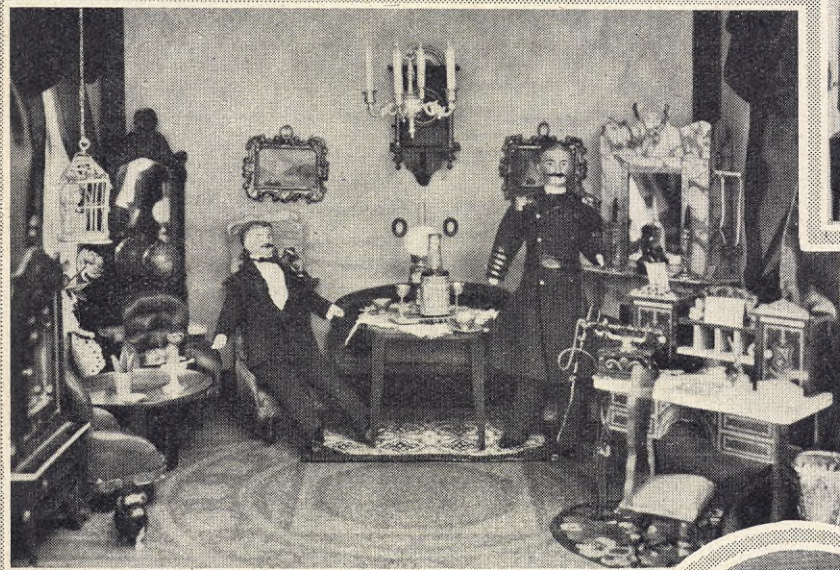
BYGGE OCH BO I MINIATYR

IDUNS DOCKSKÄPSTÄVLAN, VARS RESULTAT NU UTSTÄLLES PÅ LILJEVALCHS KONSTHALL.

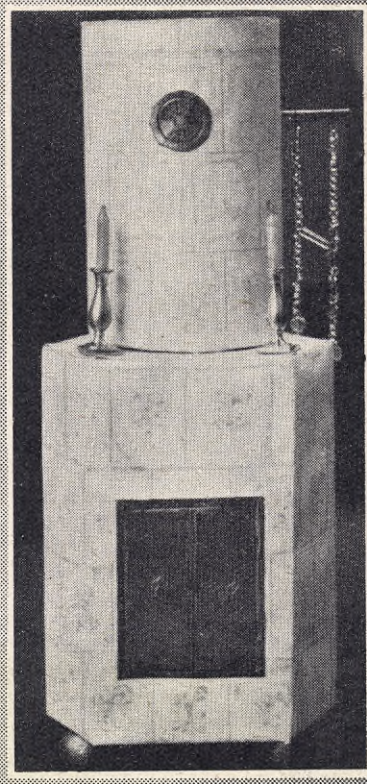
Iduns dockskäpstävlan, som rönt livlig tillslutning från olika delar av landet, bidrager med en rolig utställning på Bygge och Bo, där ett antal dockskäp utställas i sal n:r 11 — ett riktigt barnens paradiset, som vi uppmana föräldrar att låta sina barn besöka. Resultatet av Iduns dockskäpstävlan meddelas i nästa n:r. Här några bilder av och ur de utställda dockskäpen. (D. N. foto.)

Två våningar i ett elegant och modernt dockskäpshem, tillverkat av elever i Mosaiska församlingens arbetsstuga. I vardagsrummet gul björkmöbel med inläggningar och sängkammaren i vitt.

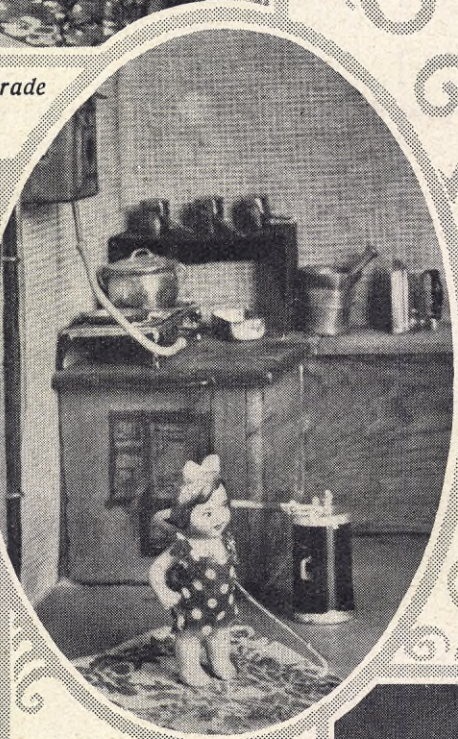
Herrarna dricka kaffe och likör efter den animerade middagen. Ur Marianne och Märta Lundhs dockskäp.

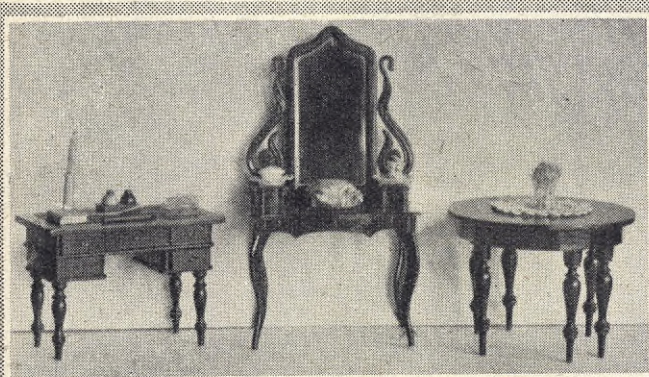
En vacker gammal Mariebergskakelugn gjord av papper i Marianne och Märta Lundhs dockskäp.

Bruden speglar sitt fagra anlete i trymån av förgyllt papper och beundras av den lyckliga brudgummen. Ur syskonen Adlers dockskäp

Ett soligt kökshörn med spis av papper, gasmätare och dammsugare finner man i fyra syskon Adlers behändiga dockskäp.

Möbler av cigarrlådsträ i ett dockskäp från 70-talet, vrs inredning förfärdigats av överstelöjtnant Gustaf Falkengreen till hans döttrar.

Barnkamaridyll ur ett gammalt familjedockskäp, insänt av fröken Gunvor Palm.

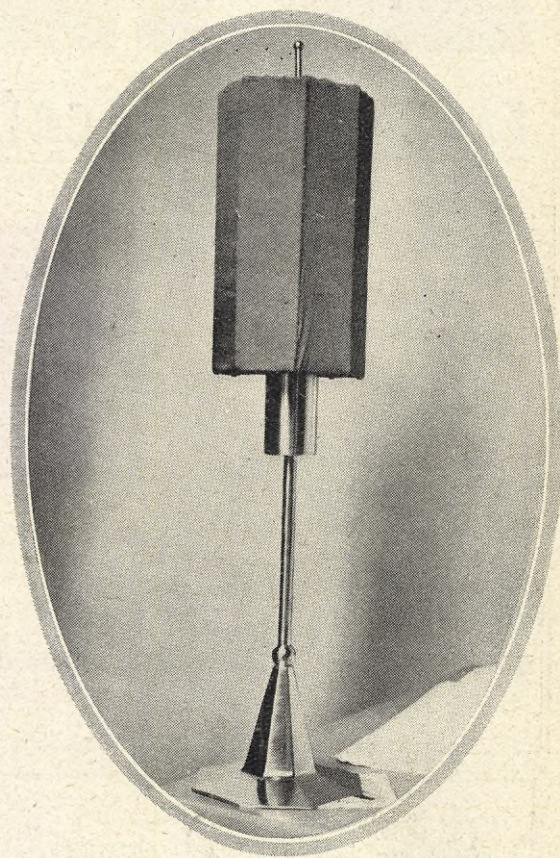
GLIMTAR FRÅN BYGGE OCH BO

I UTSTÄLLNINGSVIMLET HOS LILJEVALCHS.

Årets Bygge och Bo-utställning — den sjätte i ordningen — har slagit upp sina portar och kameramannen har fångat några interiörer därifrån. I nästa nummer av Idun inflyter en närmare redogörelse och granskning av utställningen. (D. N. foto.)

En dockklinik med söta sjuka dockor och en söt sjuksköterska väcker livlig uppmärksamhet. Utställare: Nya Dockaffären, Stockholm.

Den senaste lampmodellen — silversmide och grön sidenskärm — är ganska kuriös. Från hovjuv. A. Nilsson, Lund.

Fru Augusta Skärman, Visby, visar en originell och trevlig barnkammarmöbel.

Hur det går till att knyppla spetsar får man lektion i på utställningen.

En trevlig och innehållsrik mormors-kista i Hemslöjdsföreningarnas sal.

Delsbostintan är också med på Bygge och Bo, där hon säljer en undergörande salva "Stintans salva". Hennes dotter presenterar vackra handtryckta arbeten i ståndet bredvid.

FARÉNA CRÊMEN

Utmärkt underlag för huden.

den eleganta damvärldens förnämsta skönhetsmedel. Högt uppskattad för sin milda, välgörande inverkan på huden. Utan att efterlämna fettglans intränger Faréna i porerna och skänker åt hyn skönhet och behag.

Gahns
UPSALA

Även ett omodernt hus

kan genom META varmvattenapparater lätt förses med den moderna komfort som badrum och varmvatten innebära.

M E T A

varmvattenautomater för gasauppvärmning möjliggöra en ytterst snabb och bekväm varmvattenanskaffning samt erbjuda genom sin soliditet, höga värmeeffekt, absoluta tillförlitlighet och lätta skötsel en avgjord fördel framför alla andra liknande apparater. De lämna vatten på ända till 5 olika tappställen samt tändas och släckas automatiskt, då kranarna öppnas eller stängas.

Begär offert och närmare upplysningar från
A.-B. Ahlsell & Bernström A.-B. Sjöberg & Bengtson
Stockholm Göteborg

**Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.**

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

Varje steg
sliter mattorna
men

Beckers
LINOLEUMFERNISSA

gör dem
outslitliga.

Säljes hos alla
färghand-
lare.

Hos greven på Aske.

(Forts. fr. sid. 285.)

deles invid Sigtuna, är en gård på 6,000 tunnland öppen jord och det vill till en hel del för att styra dess öden i våra dagar, men greve Lewenhaupt sätter en ära i att söka behålla fädernegården ostyckad.

Själva byggnaden till denna gård i Sveriges hjärta överraskar med sin lätta italienska stil. Aske gård kan man finna i hävderna redan på 1500-talet, men det nuvarande corps de logiet byggdes år 1799, utländskt till sin stil visserligen men av uteslutande svenskt material och gårdens egen arbetskraft. När den nuvarande grevinnan Lewenhaupt, född Nordenfeldt av den gamla bekanta Värmlandssläkten, som ung fru flyttade in på Aske voro alla salonger och gemak inredda i otymplig, mörk 80-tals stil med vidunderliga möbler. En titt på vindar, i källare och förrådkammare uppenbarade dock betydliga förråd av vackra dyrbara möbler och stora konstsamlingar, ärvda och samlade av den unge grevens far, som dock aldrig intresserade sig för att låta sina dyrgripar komma till praktisk användning. Det blev intressanta upptäcktsfärder för unga grevinnan bland dessa förråd och snart stod Aske genom hennes intresse och smak i helt ny skrud.

Utifrån mera villastil har Aske invändigt imponerande slottsmått. En hög hall genom alla våningarna bildar entrén, som helt är fylld av jakttroféer från grevens många resor i tropikerna och där även två dyrbara Sergel-byster av Gustav III och Gustav IV Adolf fått sin plats. Hela nedre våningen upptages av sällskapsrum samt grevens kontorsrum, min kula, som han själv säger och där ett besök lönar sig såsom senare skall berättas. Stora gula salongen är ett luftigt och ljust vardagsrum i empire, som ger plats både för ett hemtrevligt brashörn och grevinnans syhörn. Gamla familjeporträtt pryda väggarna, bl. a. av Breda, Ulla Pasch och Troili, och en stor duk av David von Krafft, föreställande Nikodemus Tessin d. y. och hans hustru. Gröna salongen är möblerad med en vacker och graciös rokokomöbel och domineras av den dyrbara samlingen orientaliskt porslin och intressanta preciosa med minnen och släkttraditioner i sin historia. I det s. k. Kungarummet — Askes kungliga gästrum — finnes förutom den ståtliga himmelsängen ett läckert litet toalettbord i empiri, som har tillhört Magdalena Rudenschöld och som av en händelse hittades av greven i en gömma på Gotland. Aske står även med vackra silversamlingar, som vi finna i matsalen. En ståtlig rysk silverservis är minne från furstliga släktingar i Ryssland och ostindiska silverarbeten från grevens resa med prins Wilhelm och prinsessan Maria till

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:
Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: .... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonsskontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 | 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:
40 öre å textside. Bestämd Lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel- sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. | 35 öre, minimipris 3: 50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år	17:—
Halvt år	9:—
Kvartal	4: 50
Helt år	15:—
Halvt år	8:—
Kvartal	4: 25

STEINWAY & SONS

Flyglar och Pianinon

Den oöverträffade förebilden för hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM - Jakobsbergsgatan 39

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56 och 367.

Establerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugugatan 4.

Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30 och 25 82.

**Hemfärgen Härvans
Modefärger**

Rosa, skär, guld, perl-
blå, perlgrå, rostfärg,
klarblå, biege, orange,
terracotta och reseda

giva Eder alltid en idé till den finare garderobens förskönande.

Begär provkarta.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

TVÄTT.

För välgjort arbete, sänd Eder tvätt till
STOCKHOLMS TVÄTTANSTALT.
Telefon Huvudsta 1 09

Klena Barn

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter. Emulgon innehåller — förutom fysiologiskt kontrollerad A-vitaminrik fiskolja — Phospho-Energon och Kalk, vilka ämnen på ett lyckligt sätt samverka och komplettera varandra. Emulgon ökar aptiten, stärker och utbildar muskler och benstomme.

För barn med ansträngande skolarbete är Emulgon ovärderligt. Det i Emulgon ingående Phospho-Energonet skärper såväl tankeförmåga som minne och återställer på ett naturligt sätt förbrukad energi.

Vid engelska sjuken och skrofler är Emulgon ett oöverträffat medel.

Emulgon rekommenderas av tårika in- och utländska läkare.

EMULGON

Fås på alla apotek i orig. fl. å 200 och 1000 gr.

kröningen i Siam. Av Maria Pavlovna finnas för övrigt flera souvenirer på Aske. På lek brukade prinsessan ibland roa sig med att rita och greve Lewenhaupt utbad sig en gång att få några av de små teckningarna i stället för att de skulle gå i papperskorgen. I grevens ägo finns därför nu bl. a. dels ett utmärkt självporträtt av den unga prinsessan och ett blyertsporträtt av prins Wilhelm i jaktuniform, båda röjande de konstnärliga anlag, som prinsessan sedermera i landsflykten med framgång odlat.

Slottets övre våning upptages av det ståtliga biblioteket, omfattande 3,000 band gammal och ny litteratur, däribland en utsökt samling jaktlitteratur, som greven samlat ochi vrigt studerat och en del brev från Gustav III, gästrum och sovrum, alla präglade av förnäm, traditionsrik herrgårdsstil och luftig lantlighet. Man bör heller icke försumma ett besök i husets nedersta våning, i det präktiga gammaldags köket med dess trasmattor och blänkande koppar, i det stora trevliga jungfrurummet och den väl-försedda handkammaren.

Därmed ha vi gjort en koncentrerad husesyn genom Askes vackra byggnad, vars alla anmärkningsvärda detaljer, dyrbarheter och konst saker skulle fylla en hel bok, om vi skulle göra dem full rättvisa. Men om allt detta ger en bild även av Askes innevånare är det dock något förmer, som ger hemmet dess själ. Mer än de flesta hem har Aske en själ, som lever och andas med rötter i gammal ärorik svensk jord. En atmosfär av sundhet, idoghet och rofylld harmoni sveper över Aske, allt det bästa i gammalt svenskt herrgårdsliv, vars död man har beklagat, finns och frodas här, vårdat av två starka målmedvetna personligheter. Man känner att här leva människor lyckliga av friskt arbete och friska förströelser. Avundsvärda äro de ungdomar som få växa upp i denna miljö — de älska också sitt Aske och lantlivet så att familjens yngsta dotter det sista hon gör varje söndag, då hon skall fara in till skolan i staden, går ner i ladugården för att få lite »lagårdsdoft» med sig till staden. Så det finns olika slag av modern ungdom!

Till det gamla herrgårdslivet hörde hemfliten och den fattas icke heller på Aske. Ordvändningen med f a t t a s tar jag till ironiskt i detta sammanhang, ty Askegreven är en tusenkonstnär på hemflitens område och hans grevinna är skicklig både med vävning och vid spinnrockan de stunder hon har lediga från sina många husmoderliga bestyr i ett stort herrgårdshem och sina plikter som matmor för många underhållande på ett stort gods. Men för att avslöja Askegrevens talanger avlägga vi lämpligast det utlovade besöket i hans kula, två riktiga herr- och arbetsrum, hemtrevliga och proppfulla med allsköns grejor. — »Vilka förtjusande teckningar», utbrister besökaren vid anblicken av en mängd på ett skåp uppstaplade swungfulla konstverk, »vem har gjort dem?» — »Ja, jag brukar roa mig med att rita på lediga stunder», svarar Askegreven. Tablå! Mången yrkesteknare skulle avundas greven hans talanger i denna hobby, det försäkras jag. Gåsten som är nyfiken får härnäst syn på en utdragen skrivbordslåda fylld med trådrullar och silkesrullar att uppta tävlan med en välförsedd sybehörsaffär. — »Vad använder greven allt detta till?» — »Å, han syr», upplyser grevinnan. »Handskar framförallt. Till hela familjen och gårdens folk. Han halvular också våra skor.» Återigen tablå. På försök tittar jag nu på en konstrikt och lustigt utförd promenadkäpp. — »Pappa har gjort den», berättar äldsta dottern. »I likhet med farfar har han mani på att både samla och göra käppar. Vi ha en ansenlig samling sådana.» Men grevens

JELL-O

Den delikataste desserten —

Receptet för söndagsefterrätten

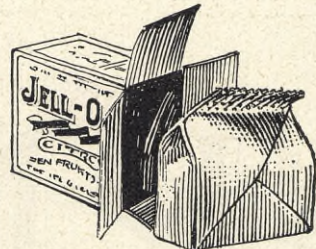
Körsbärs frappé
(5 pers.)

Häll $\frac{1}{2}$ liter kokande vatten över innehållet i ett paket Körsbärs Jell-O. När vätskan kallnat — men inte förr! — vispas den med stålvisp till vanlig vispgräddes konsistens. Slås upp i en vacker skål eller i vida vinglas och får stelna på kallt ställe.

Pris 85 öre per paket.

1 paket förslår till 5 personer.

Hos Eder specerihandlare.

Vid bakning och stekning

är det en enkel sak

att använda REYMERSHOLMS KRONOLJA

Vid stekning låter man stekpannan bli väl upphettad, varefter olja hålles i pannan i icke fullt så stor myckenhet som den flottymängd, som uppstår vid stekning i smör. Sedan oljan blivit tillräckligt upphettad lägges den produkt, som skall stekas. En härlig brun stekyta uppstår härefter snabbt.

Vid flottyrkokning använder man Reymersholms Kronolja på samma sätt som vid dylik kokning i

allmänhet, men genom oljans höga fetthalt (100 %) försvinner endast en obetydlig oljemängd, varför den överblivna oljan kan silas och sedan med fördel användas vid stekning. Vid flottyrkokning förändras oljans färg endast obetydligt. Genom att kolningspunkten hos Kronoljan ligger så högt, löper man icke risken att de kokta maträtterna få någon som helst vidbränd smak, vilket ju är fallet vid kokning i en del andra flottyrämnen.

Vid bakning kan Reymersholms Kronolja med fördel användas, men måste man alltid betänka att oljan innehåller 100 % rent fett mot endast 85 % hos smöret. Man uppnår ett förträffligt resultat om man vid bakning med Kronolja låter följande regel gälla. Man använder endast $\frac{3}{4}$ Kronolja mot den vanligen använda smörkvantiteten. Till en sats vartill 100 gr. smör eljest åtgår, använder man således endast 75 gram Kronolja.

Då priset för oljan är lågt och kvaliteten hög, kan den förståndiga husmodern få goda maträtter till låga priser. Använd således i hushållet alltid

Reymersholms Kronolja

Vid köp av Kronolja erhålles en kronoljekokbok gratis.

Varje hus håll

där man sätter värde på ett friskt, delikat smör — med ypperlig konsistens användes

RUNA

SVEA SMÖRBLANDADE MARGARIN

Nya Margarin A/B Svea.

Kontrollerat och Analyserat

för TRÄDGÅRD och LANTBRUK.
BLOMSTERLÖKAR, SÄTTPOTATIS,
ROSOR m. fl. växter.
REDSKAP, GÖDSELÄMNEN, VÄXT-
OHYREMEDEL m. m.
Återförsäljare högsta rabatt.
Rikhaltig katalog franko på begäran.

Frö

A/B Nordiska Fröhandeln

Telef. 317 25. Mästersamuelsgatan 45, Stockholm C. Norr 142 20.

Lindells

Hushållsvågar

Äro de enda absolut tillförlitliga.

I hemmet äro de en oundgänglig hjälp vid kontroll av gjorda inköp, vid matlagning etc. Lindells hushållsvågar äro utan fjädrar och kugg-rörelse, och de enda vågar vars utslag äro oberoende av varans placering på skålen. Se till att den våg Ni köper är prydlig, hållbar och tillförlitlig, se till att Ni får en från

LINDELLS VÅGFABRIKS A.-B. Jönköping.

Kunna erhållas i varje välsorterad järn- och bosättningsaffär.

slöjdtalanger omfatta icke endast käppar, utan han förser från sin utsökta snickeriverkstad hela huset med vad det behöver av träattiraljer. Och husets son går i faderns fotspår, just nu håller han på att avsluta tillverkningen av en sidovagn till sin motorcykel. Även silversmide har greve Lewenhaupt med framgång försökt sig på.

Bättre och mångsidigare än på Aske kan icke gärna hemfliten ha varit företrädd på den hemflitigaste herrgård i gamla tider!

*

En dag på Aske avslutas med den sena middagen och pratstunden vid den öppna spisen.

Då spänner samtalet i behaglig växling över många ämnen. Askegreven dröjer gärna vid minnet av sina många resor och vådliga jaktfärder i tropikerna eller han strör omkring sig sina personligt självständiga och orädda åsikter i dags- och livsfrågor, men utan all anspråksfullhet. Man lyssnar och känner sig uppfriskad av den sundhet, kultur och äkta mänsklighet som genomströmma både Askegrevens och hans grevinnas ord och åsikter. Många är de pund, som tillfallit dessa två, men vackrare och värdigare kunde de icke ha förvaltats. En bit av Sveriges jord, som de brukat och odlat, ett hem, vars ärorika traditioner de vårdat och befäst, en ny generation, som de fostrat till friska, glada och starka människor — det är en kultur, som brushuvuden, idealister och bovar söka rasera, men inte lätt kunna ersätta med något annat och bättre, ty den bottnar i människans ursprungligaste och vackraste instinkter. Och varje samhälle har anledning att känna tacksamhet för ett hem som Aske, där denna kultur har en fast, inflytelserik borg och rakryggade anhängare.

E. N.

Var Axel v. Fersen feg.

(Forts. fr. sid. 288.)

Ty också jag har älskat legendens Axel von Fersen — kanske mer än de flesta — herr H.-C. möjligen undantagen. Jag minnes ännu mina känslor, då jag som tolvårig gosse i Norrköpings Arbetareförenings, för länge sedan nedlagda museum plötsligt stod inför den serafimerstjärna som vid mordet på Riddarhustorget slitits från den stackars Fersens bröst. Och jag minns min grämlse, då jag tiotals år senare i ett gammalt otryckt brev från ett ögonvittne till mordet fann den uppgiften att den visser-

När ni firar er födelsedag

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Sänd in ett belopp till Iduns Redaktion, Stockholm, under beteckning "Födelsedagen", och vi skola låta det komma de fattiga och hungriga små till godo. Eller anmäl er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind er att på varje eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sände eder då varje år på er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upp-rätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

Ingen klagan

om man uppfriskar blodet, rensar magen och tarmar från osunda rester och utdriver urinsyran från kroppen, varmed man undanrödjer roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar.

Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda.

Fruksalt-Samarin

Det bringar vigör och ger hälsa. Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas Samarin hälsovatten. Säljes å apotek, i Drog-, Kemikalieaffärer m. fl. ställen.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

**BLOMSTER
hälsningar**

Kungl. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

A.-D. FÖRENADE
**PIANO &
ORGEL
FABRIKER**
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast
**MALMSJO-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.**

Hermes
modell 1926

står färdig.

Om Ni önskar en vacker, stark och lättgående cykel, köp då en

Hermes

Den nya modellen företer många nyheter och finesser. Hermes är marknadens obetingat förnämsta velociped.

**A.-B. NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA**

Skandinaviens största specialfabrik för velocipeder

Blodbrist och aptitlöshet

övertvinnes snabbast av

Ferrin

Bästa järnmedel.
Utmärkt stärkande.

Gammal tapet från Balingsta herrgård

C. A. Kåberg's Tapetaffär
J. V. Modin

Regeringsgatan 13, Stockholm
115 37 - Norr 50 14

Hushållshandskar

6-6½-7-7½-8
2: 50 par, extra tjocka 3: — par. Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toilett- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.

Uppgiv mått

CITY.

Gratis katalog

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

ÖVERGÅNGS-HATTAR

i de nu så moderna stofferna gros-grain, satin m. fl. finnas i en mängd klädsamma modeller i rikt urval å

Damhattavdelningen, 1 tr.

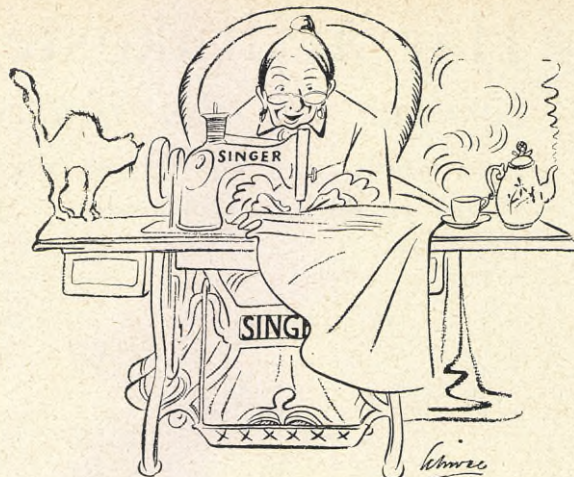
A/B NORDISKA KOMPANIET

ligen på förhand uppviglade hopen säkert icke skulle ha gått så långt i hat och vildhet, om den icke märkt, att den galakaross, i vilken den för mord misstänkte Fersen färdades i begravningsföljet hade körts med röda tyglar. Men den teckning av Fersen, som jag i min artikel sökt giva, gäller icke densamme Axel von Fersen, vilken i hundra år kringusats av dröm och dikt. Denne nye von Fersen är en för mig och andra lyckligtvis hittills okänd von Fersen, — dagbokens Axel von Fersen. Och om herr H.-C., innan han obehärskat rusat i väg, behagat som »gammal jurist» i lugn och med eftertanke genomgå akterna i målet, nämligen min artikel och den nyss utgivna dagboken, hade han funnit, att jag uteslutande talat om dagbokens Fersen och icke om legendens.

För min del var det med spänning och längtan jag gick till studiet av min drömgestalts — Fersens — dagbok. Den besvikelse, den grämlse och den olust, som grepo mig, då jag i stället för att däri återse den man, som jag så länge och innerligt beundrat, plötsligt mötte en annan, en vilt främmande, glanslös och ynkelig herre, verkade på mig hopplöst pinande, och om jag under känslan därav möjligen uttryckt mig skarpare, än jag kanske eljest hade gjort, berodde detta just därpå att legendens Fersen sedan länge varit mig mycket kär.

När herr H.-C., för att vederlägga min uppfattning av dagbokens Fersen, bombarderar mig med ur i närmaste uppslagsböcker anträffbara uppgifter om legendens Fersen, och (under förmodan om min okunighet i personhistoria) söker vederlägga min teckning av dagbokens Fersen, blottar han på ett betänkligt sätt sin bristande förmåga av logiskt tänkande. Axel von Fersens tidigare historia hör på intet sätt till den ifrågavarande saken. Här är det endast fråga om en för oss ny personlighet, dagbokens Axel von Fersen, sådan han under en viss epok av sitt liv enligt egna anteckningar framstår. De karaktäristiker av Axel von Fersen, som intill december 1925, utgivits, hava samtliga skrivits utan tillgång till den nu föreliggande dagboken och måste därför vara mer eller mindre missvisande. Det är dagboken som kommer att i vår personhistoria retouchera hans bild. Det är det ledsamma i saken, men i ett avseende måste det anses rättvist.

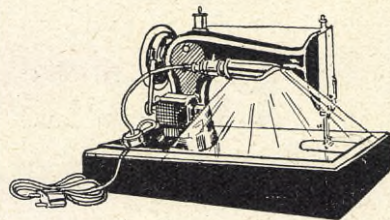
De två blodfläckar, som synts mig svårast hava smutsat vår nyare historia, voro Linköpings blodbad och Fersenska mordet. Vad det förra beträffar, har dess gärningsman, kanske främst på grund av sina förtjänster om statskyrkan, med tiden blivit till en så populär gestalt att man till ex. just i våra dagar ämnar resa honom en ståtlig minnesvård. Men vad det Fersenska mordet beträffar, har den martyrkrona, den mördade därvid vann, med åren alltmera förtätats. Ju tydligare man nu kommer att finna att offret för det hemska övervåldet i galunda varit den vi hittills trodde yppersta representanten av allt vad Sveriges Gustavianska aristokrati frambragt, dess mera kommer säkerligen framtidens uppfattning om det dåvarande Sveriges låga ståndpunkt att modifieras. Och, om då, som jag tror, kommande släkten lidelsefriare än vi bedöma de samtida till den unge Tegnér, den unge Franzén, Döbeln och Adlercreutz, som av missriktad rojalism bleve till mördare, har publicerandet av Fersens dagbok trots allt kommit att tjäna en rättvis sak. Men det är antagligt att herr H.-C. icke förmår följa detta resonemang. Det torde väl enligt hans uppfattning innebära en ny »gemenehet».

Om farmor eller mormor

haft tillfälle att i sin ungdom "sy elektriskt" skulle de kallat det världens åttonde underverk. Men husmodern av i dag finner det helt naturligt att i hemmet använda den elektriska motorhjälpen.

Hon syr därför endast på

"SINGER LILLA ELEKTRISKA"

(Besök vår monter å Bygge & Bo-utställningen o. se den i arbete.)

För barnens skull

Bygg och bo i lantlig ro,
Sommarsol och glitternsö.
Bygg och bo på Lidingö.

AKTIEBOLAGET LIDINGÖSTADEN

Tel. Lidingö 60, 62, 168.

SÄNKT PRIS
60 öre 35

Helpaket Halvpaket

"TRITON" DET SUVERÄNA TVÄTTMEDLET

Här är frukosten

som han inte rusar ifrån.

Posts majsflingor är gott och närande

— just det rätta för skolbarnen.

INTE lämnar en skolpojke någonting gott kvar på tallriken!

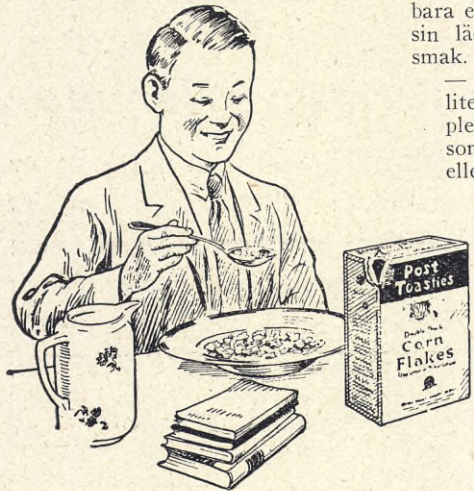
Ge honom en ordentlig portion Posts majsflingor till frukost och varena en av de fräsiga, guldbruna flingorna kommer att vara inmundigad, när dörren smäl-

ler igen efter honom. Själv känner Ni Er trygg i medvetandet, att Ni gett honom det bästa möjliga till att börja skoldagen med — en full ranson av god, lättsmält, hälsosam föda.

Ty Posts majsflingor äro inte bara en ovanligt aptitlig rätt med sin läckra frasighet och fylliga smak. Serverade med mjölk och — i st. f. socker — gärna litet frukt, utgöra de en komplett måltid. Och en måltid, som det varken kostar arbete eller bränsle att servera.

Hos Eder specerihandlare.

Direkt ur paketet i tallriken — så serverar Ni Posts majsflingor. Pris 80 öre pr paket om 12 à 15 portioner.

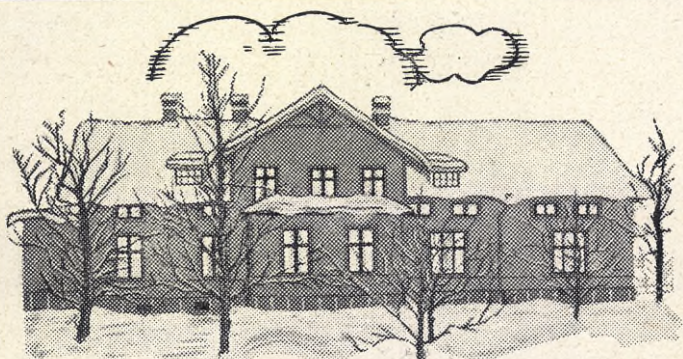

Post Toasties

DUBBEL
TJOCKA

rostade majsflingor

"bibehålla sin frasighet i grädd och mjölk"

Uppvärmmer 11 Rum, lämnar varmvatten till bad och disk

Malcus-spisen har uppvärmt 11 rum jämte hallar och badrum, varjämte varmvatten alltid varit tillgängligt för bad och för kökets behov. Även då den yttre temperaturen under förliden jul sjönk till — 26 grader Celsius, hölls rumstemperaturen utan svårighet uppe i + 18 grader. Såsom totalomdöme vill jag intyga, att denna värmeledning både med avseende på effektivitet och bränslebesparing vida överträffat mina förväntningar.

Snöstorps Prästgård den 4 mars 1924.
Gustaf Friese,
Kyrkoherde

Värmelednings-
spisen

Malcus

Katalog och
intygssamling
gratis!

A.-B. Malcus Holmquist

Halmstad

Firman grundad 1889

Iduns stora litterära pris-tävlan

med 10,000 kr. i pris för de bästa romanerna utgår den sista juli i år. Tävlingen gäller en originalroman på svenska språket av ungefär 20 sextonsidiga tryckarkes omfång. Första pris 6,000 kr., andra pris 4,000 kr. Prisdomare äro: Marika Stjernstedt, Elin Wägner, prins Wilhelm och Fredrik Böök. Detaljerade underrättelser lämnas av Iduns red.

Att i övrigt bemöta herr H.-C:s anmärkningar mot min karaktäristik torde vara överflödigt, då vem som helst kan taga del av den dagbok, som ligger till grund för min framställning. Herr H.-C. är ju förtjust i att den utgivits! Han slutar sin artikel med att hänvisa undertecknad till livsmakterna »godhet och vishet». Det är en mycket skickligt anbragt slutreplik, som gör regissören heder, och som säkert kommer att åt hans lilla opus vinna många applåder, — det vill säga från dem, som icke läst dagboken. Herr H.-C. torde ehuru han som »gammal jurist» bort visa sig förnuftigare, hysa den föreställningen, att jag haft för avsikt att skada och ned-sätta den historiska Fersens minne. Jag har i själva verket endast givit uttryck för de känslor läsningen av den nya boken givit mig. Dessa känslor komma säkert att delas av flera, och i så fall är skulden därtill dagbokens författares och deras, som påtagit sig det moraliska ansvaret för dess befordran till trycket. Axel von Fersens nu föreliggande dagbok må vara hur förtjänstfullt redigerad som helst, men mig har den gjort avsevärt fattigare än jag var förut, ty den har brutalt berövat mig en sedan ungdomsåren omhuldad och kär illusion. Men detta är ju bara dumma griller, som den »gamle juristen» etc. etc., Herr Ragnar Hyltén-Cavallius, säkerligen icke kan ned-låta sig söka förstå.

BIRGER MÖRNER.

Lill-Anders och hans far.

(Forts. fr. sid. 295.)

got. »Om inte precis det så, kan farbröderna i barnavårdsnämnden komma och ta pojken från pappan. Ja, de kunna t. o. m. gå till polisen och laga så att han kommer i fängelse. De nya barnlagarna och strafflagen innehåller sådana bestämmelser. »Så stiltigt att det finns lagar för barn!»

Lätt om hjärtat hoppade lill Anders fram till mors blåmålade sekretär och tog fram penna och papper. »Vill inte farbror vara snäll och skriva ner allt det där med tydliga bokstäver så jag kan plugga in det.» Farbror Algot såg road ut, då han tog papperslappen och efterkom lill' Anders begäran.

Det hände sig att lill' Anders svor en dag långa ramsor för att vara riktigt karlaktig. Detta renderade honom en örfil och det just på det öra som han hade vart bildning i. Då fick han användning för sin nyvunna lagkunskap. Han höll ett litet tal till far. »Fula ord säger du själv alla dar. Mej slår du ibland när jag inge gjort och på sjuka ställen. Det är olagligt, ska jag tala om.» Föreläsningen avslutades med ett ordagrant citat av lagens bestämmelser om föräldrars tuktorätt. Far sjönk ner på en stol, mällös av häpnad. Det blev ingen straffskärpning för lill' Anders den gången men en stund av självrannsakan för far. När han hämtat sig en smula, gick han in i herrummet och slog i 1926 års lagbok. Sannerligen hade icke pojken rätt. Men hur hade han kommit på idén att på egen hand ta reda på innehållet i de nya

SÄNGKLÄDERNA

Äro de enda sängkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt
Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjäderrenseri
GÖTEBORG.

Grundad 1881.

Erhållas i varje välsorterad sängkläders affär.

Eder son eller dotter

hör till vårens konfirmander. Ekiperingsfrågan har sålunda just nu intresse för Eder. Vi vilja då föreslå Eder att i dagarna göra en rundvandring genom våra affärshus — det ger Eder det bästa uppslaget, hur Ni skall ordna med utstyrelsen åt en yngling eller flicka. De olika specialavdelningarna bjuda nämligen ett så rikt urval av det nyaste och bästa i skilda prislägen, att den mest betryggande garanti är given för, att Ni blir belåten. Låt Edert första bestyr med konfirmandens ekipering bli ett orienterande besök hos

Paul U. Bergströms

Hötorget 13

Drottninggatan 74-78

Vårt nya affärshus på Söder

54 Hornsgatan 54

NISSENS
BRÖSTKARAMELLER

osvikligt medel mot

hosta och heshet.

barnlagarna? På den frågan fick far aldrig svar.

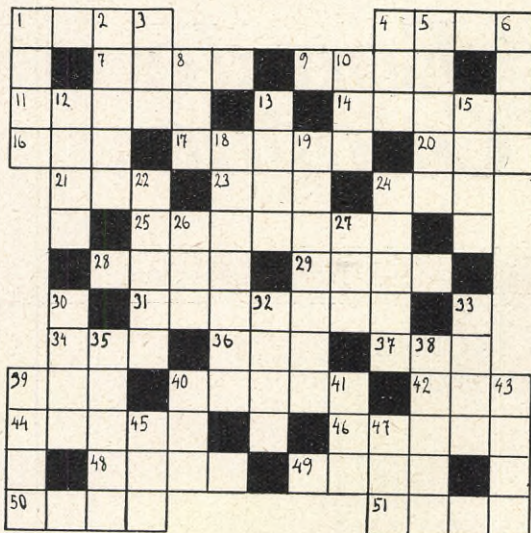
Efter den betan rörde han aldrig lill' Anders. Denne blev nu sina bröders jämlike, ja, han t. o. m. ställde dem i skuggan. Det föreföll nästan som om han var utkorad till fars favorit. Vågade mor någon gång klaga över lill' Anders bråkighet hette det: »Alla riktiga pojkar har en sådan där kraftnatur.»

En dag kom farbror Algot och hälsade på. Han hade med sig en mekanisk bygglåda. »Det var vänligt av dig», sa far. Det blir något för Anders, det. Ser du, han kommer att bli ett mekaniskt snille. Det är därför han plockar sönder allting. Och sånt sinne, han har för det juridiska, se'n! Kan du tänka dig, härom dan kom pojken och rabblade upp långa lagparagrafer för mig och inte bara det, han tolkade dem också.

»Nej, vad säger du», sa farbror Algot. Det var bara lill' Anders som lade märke till det spjuveraktiga leendet kring den fint skurna munnen.

»Ja, är det inte det jag alltid sagt att det är gott gry i den här vildbasen». Farbror Algot for smekande med handen över det svarta pojkhuvudet.

Kryssordstävlan i nr 12.

Vägräta ord: 1. Ett kommunikationsmedel. 4. På östra kusten av Sicilien. 7. Får man göra vid sjukbäddar. 9. Göra vi oftast för nöjes skull. 11. Teater i Köpenhamn. 14. Ligger i sjön. 16. Bruk. 17. Ett effektivt sätt att hela. 20. Förvaringsrum och del av vår kropp. 21. Kan man bli va efter slag. 23. Betecknar rörelse nedåt. 24. Ett vanligt verktyg. 25. En sådan finnes utanför Storkyrkan i Stockholm. 28. Ett stycke. 29. Får man av skor. 31. Kan man vara i styrelser. 34. Verbform. 36. Känner den nervöse. 37. Rengöra. 39. Se 3 lodrät. 40. Kan vara farlig för sjöfarande. 42. Ligger man ej i under sommaren. 44. Tar med förkärlek plats i ögonvrån. 46. Ämbetskrud. 48. Användes till köträtter. 49. Säger man stundom att en person är under. 50. En liten vilostund. 51. Konungaätt.

Lodräta ord: 1. För resor till främmande länder. 2. Ordrikedom. 3. Ett matematiskt begrepp. 4. Är Loreleyklippan känd för. 5. En översikt med t. ex. siffror. 6. Något retfullt. 8. Huvudegenskap. 10. Söker man göra med sin förmögenhet, om man har någon. 12. Ett oftast mycket säkert förvaringsrum. 13. Tidsfördriv. 15. En krokig linje. 18. Kan locka till skratt. 19. Förekomma i ljuskronor. 22. Under kristiden födoämne. 24. Pålägges alla. 26. Känd plats i Södermanland. 27. En sådan har man ej stor nytta av. 30. Son till Abraham. 32. Också ett namn som är känt från Bibeln. 33. Finnes ej på lövträden. 35. En avdelning. 38. Kan man göra genom 13 lodrät. 39. Någon sådan finnes ej nu för tiden. 40. Undvika. 41. Göres av frukt. 43. Vill idrottsmannen gärna komma. 45. Räddades undan förstörelsen i Sodom och Gomorra. 47. Grund och redskap.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan i nr 12".

Äntligen en idealkorsett! sådan denna måste vara —

sydd efter mått — emedan figuren är individuell, verkligt hållbar — emedan den är ett ateljéarbete, ej konfektionsvara, lika billig som butikskorsetten, av svensk tillverkning. En sådan beställningskorsett är den moderna, nya

GERMA-KORSETTEN

CHIC! BEKVÄM! TVÄTTBAR!
Ni känner ej, att Ni bär denna korsett. Den är försedd med den svenska, obrytbara och rostfria, i alla riktningar böjliga och vridbara GERMA-FJÄDERN, som möjliggör att korsetten smidigt följer efter alla rörelser antingen Ni sysslar i hemmet eller sportar, samtidigt som den skänker ett hälsosamt stöd och framhåller Eder figurs vackra linjer eller förbättrar dem.

AKTIEBOLAGET GERMA

Stockholm. Tel. N. 50 66.

Germa-korsetten säljes endast genom våra yrkesutbildade corsetier. Om Ni ej känner adressen på någon corsetier, vänd Eder till oss för upplysning om närmaste ombud på Eder plats.

DJURSHOLM

ÄR SVERIGES BÄST ORDNADE VILLASTAD

Det blir lägre årskostnader att bo i egen villa på Djursholm än i hyrd stadsvåning. Tomter och villor alltid fördelaktigast direkt genom Djursholms Aktiebolag, som arbetar under kommunal kontroll. Kostnadsförslag uppgöres avgiftsfritt. Synnerligen bekväma betalningsvillkor.

Obs! Nedsatt kommunalskatt för 1926 till kr. 3:75.

Vidare genom Djursholms Aktiebolags kontor i Djursholms slott. Tel. Djursh. 20 och 851.

Fyrtornets Konserver för smörgåsbordet rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås. FYRTORNETS SARDINER, KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja, APTITBITAR, VINGASILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta kvalitet. Tillsä tillse att "Fyrtornet" finnes.

Stockholms Nya Järnsängsfabrik

E. L. Ericsson

Specialaffär för Sängar,
Sängutstyrlar, Mattor,
Gardiner och Linoleum

NORRLANDSGATAN 16, STOCKHOLM

(Hörnet av Jakobsbergsgatan)

Telefoner: Norr 71 81 - 78 56, 129 92

IDUNS LÄSECIRKLAR.

Fråga: (Fortsättning från föregående nummer.) Efter moget övervägande har jag beslutat att gå mina systerdöttrars önsknigar till mötes och låta dem få ha en bokcirkel. Men utdelandet skall ske i vårt hem så att jag har en smula kontroll över böckerna. Vi bo strax utanför en köping, där flickorna gå i skola. Deras kamrater äro ofta hos oss, och trivas här väl, fast jag söker hålla kvar gammaldags ordning och allvar. Den ytliga tidsandan vill jag gärna utestänga från min lilla gård. Den andan skapar många tragedier och det är ej av okunighet om dessa, utan snarare för att jag vet för mycket om dem, som jag är rädd för olämplig läsning. När jag nu ber om förslag på tio böcker, passande för femtonårs skolbarn, vore jag tacksam att hänsyn toges till min räds-la för allt, som icke är tanke- och ansvarsväckande.

Kritisk moster.

Fråga: Kära Idun, jag vet att Ni tycker det är synd om dem, som inte få läsa! Vår mor är den bästa mor i världen, men hon hör också till de personer, som tro att det är så farligt med romaner! Och nu vill jag berätta, fast det inte är hedrande, att min syster och jag ha läst i smyg! Mor har inte förstått, jo hon har nog förstått, men hon har inte velat medge, att man kan bli tränjsjuk av längtan efter roliga böcker! Men nu har hon givit med sig, hurra! Nu få vi en läsecirkel! Men först hände det något sorgligt! Mor fick reda på att jag brukar ligga och läsa om nätterna med elektrisk lampa i sängen, nästan under täcket, för att inte hindra Pullan att sova! (Vi äro tvillingar.) Nu ska jag få läsa om dagarna, med villkor att aldrig mera göra det om nätterna! Det har jag lovat och det ska jag hålla! Men vem vet, hur det skulle gått utan Idun och allt det som stod där senast! Vi äro så glada och be att få tacka väldigt, och be om en boklista, som mor kan gilla! Vi gilla den på förhand!

Dullan.

Svar: Idun konstaterar med glädje den lyckliga avspänningen mellan uppfostrare och deras skyddslingar, vilka samtliga litat till Iduns sympati. Denna går i sanning till alla parterna i dessa mål, så typiskt hemäkt! Härmed en lista, som jag tror skall passa på båda hållen, och som bör kunna göra ungdomarna glädje och ingen skada! *Vapensmeden* av Viktor Rydberg, *Engelbrekt En-*

gelbrektsson, Nils Bosson Sture, Livknektens berättelser av Karl Georg Starbäck, *Fältskärns berättelser, Planeternas skyddslingar* av Zakarias Topelius, (målsmännen må gärna för de unga betona, att den tråd av mysticism, som Topelius inflätar i sina berättelser, är därför att förstärka det romantiska skimret, men ej för att öka vidskepseln), *Rosa och de åtta kusinerna, Rosen i blomning*, av Louise M. Alcott, *Sultaner, helgon och rövare* av Mari Mihi, *Huset Buddenbrock*, av Thomas Mann. F. S.

“Elektriska Ligghönan”

Nutidens förnämsta elektriska äggkläckningsmaskin. Reservvärmekälla vid eventuellt strömavbrott. Vårt hedersprisbelönta vitaminrika

Kycklingtorrfoder

rekommenderas. Priskuranter på begäran. Återförsäljare antagas.

A.-B. Äggvitfoder,
P. a. Stockholm 17. Tel. 1626.

De små krypen håller man på lämpligt avstånd med *Kammerjäger*, det bästa medlet för utrotande av loppor, löss, mal, flugor, kackerlackor och skåkter. Till salu i alla kemikalieaffärer. Pr ask 0:50 och 1:—.

Yllestrumpor

och liknande ylleaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelv varaktiga samt krympa icke. Vid en större ställig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet 5, Biblioteksg.

Att tänka fritt är stort, att tänka rätt är större, men att tänka skarpt och klart går bäst, när man använder »4711».

Man använde blott (blå-guld-etikett), mycket dryg i bruk, förhållandevis billigare än varje efterapning.

4711 Eau de Cologne

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 29. Till vilken Stockholmsläkare skall jag vända mig för att genom elektrisk behandling bli definitivt befriad från s. k. generande hårväxt? Preparat hjälpa endast för en tid.

Prenumerant i Flen.

Ni kan tryggt vända Er till vilken hudläkare som helst i Stockholm. I Stockholms läkarförteckning finner ni en lista på hudspecialister.

Smala armar.

N:r 30. Jag undrar hur jag

DET BÄSTA FRUKTSALTET

Köp nästa gång

Tonax Fruktsalt

Föredrages på grund av dess fina fruktsmak. Är dessutom billigare och drygare än något annat fruktsalt.

Välsmakande Hälso- och Måltidsdryck.

Erhålles i burkar à Kr. 2: 50 på Apotek, Drog- och Färghandl. m. fl., eller pr efterkrav (2 burkar franko) från Malmö-kontoret.

Insänd nedanstående kupong och vi tillsända Eder vår broschyr om Tonax Fruktsalt. T. 1.

A.-B. ALFRED BENZON & Co.
Malmö. Stockholm. Göteborg.

Sänd portoifritt Eder broschyr om Tonax Fruktsalt.

Namn: .....

Adress: .....
Idun 12. Skriv tydligt.

DET BILLIGASTE FRUKTSALTET

skall bära mig åt för att få mina magra underarmar tjockare. Armen för övrigt är ej smal och mager. Så ligga ådrorna utanpå huden, inte bara på handen utan högt upp på armen. Det är så gränslöst fult. Var snäll och giv mig ett gott råd!

Hushållsfröken.

Ådernätet på armarna kan nog inget göras åt men kommer att märkas mindre, om armarna få mera hull vilket bör kunna utvecklas med armrörelser. Som Ni är hushållsfröken, bör ni ha rikligt tillfälle till arbete, där armarna måste användas, såsom bakning, skurning, putsning, tvätt m. m., men ni får inte bara låta högra armen ensam arbeta, utan vänja er att växla om. Dessutom bör ni varje dag göra en serie gymnastiska rörelser, avsedda att utveckla armarnas muskler. Att efter tvättning av armarna ingnida någon fet crème i huden skadar ej.

A B ADLINGS BYGGNADSBYRÅ

PROJEKTERAR och UTFÖR BYGGNADSRARBETEN

ALLA SLAG

KONTROLL
BESIKTNINGAR
VÄRDERINGAR

STOCKHOLM
TEL. KUNGSH. 232

Bruna fläckar.

N:r 31. Varav bero små bruna fläckar, vilka efter hand uppstå här och var på armarna och kroppen — nu även i ansiktet — och hur kunna de bortskaffas?

All right.

Om fläckarna ej äro uppstående från huden, kunna de blekas med den salva, varpå recept blivit meddelat i sv. på fr. 7 i n:r 4. — Fläckarna bero på någon sjuklig förändring i hudvävnaderna.

Rynkor etc.

N:r 32. Snälla Fru Skönhetsdoktorn! Var god giv mig råd i följande frågor:

Jag har börjat få små rynkor på kinderna (skrattrynkor) från näsroten och ner mot hakan samt mellan ögonen. Hur skall jag få bort dem? Med massage? Hurudan? Jag har torr hud. Då jag är blek, brukar jag pudra mig med "Rouge Brunette Dorin". Är detta skadligt. Jag tvättar mig omsorgsfullt varje kväll med vatten och tvål.

På hakan är jag mycket grå, precis som om jag vore smutsig. Vad skall jag göra häremot.

26 år.

När ni masserar över rynkor och veck, skall detta ske med en i cirklar utförd rörelse med fingertopparna uppåt, därefter med små lätta slag upprepade gånger över rynkorna. — Ni kan använda vilken fet ansiktscreme som helst annars. Vi hänvisa till våra annonsspalter.

Att använda puder gör ingenting, blott man om aftonen grundligt rengör ansiktet. — Det mörka på hakan kan möjligen ha kommit av något olämpligt puder med blyvitt i.

Mörka ögonbryn och knottriga armar.

N:r 33. 1) Älskade Skönhetsdoktor! Hur skall jag bära mig åt för att få mörka ögonbryn? Jag har mörkbrunt hår men alldeles vita ögonbryn. Finns det något sätt varmed de kunna bli mörka?

2) Hur skall jag få bort små röda prickar, som slå upp på huden. Det är icke finnar.

3) Mina armar äro knottriga och vassa. Jag har hört, att man skall borsta sig med en hård borste för att få bort detta. Men det har ej hjälpt. Vet möjligen Idun något annat medel?

Hoppas att Idun inte blir trött på mig för alla mina frågor skull. Men se, jag vill så hemskt

(Forts. sid. 308.)

Rätta medlet i rätta ögonblicket.

En börjande förkylning eller en smygande febersjukdom såsom influensa o. d. föregås av symptom, som icke kunna missförstås.

Tag genast ett par Globoid-tabletter, som ha en hastigt verkande förmåga att hindra sjukdomen att bryta ut, återställa till hälsa eller förhindra ett elakartat förlopp.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter à ½ gram till ett pris av Kr. 2: 30 o. 1: 25 pr flaska.

Efter balen

före sänggående böra fötterna få ett *Nogibolfotbad*. En tesked Nogibolfotsalt i ett handfat med varmt eller ljumt vatten, vari fötterna hållas 10 min., borttager svullnaden och ömheten och fötterna bli som "nya".

Köp Eder Korsett i Twilft, Nybrogatan 11, Stockholm, och Ni skall förvåna Eder över dess utomordentliga passform, elegans och prisbillighet.

Färgad Damkappa

eller bensintvättad kostym ersätter nytt. Utf. på 3 dag. Norrköpings Färgeri, Sthlm, 9 Hötorget (nedom Hallen), T. 1229.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

Från **Smyge Huk**

till **Riksgränsen**

användes

FALU-ÄTTIKA

VÄFFLOR OCH ANDRA BAKVERK PÅ SPECIALJÄRN.

"Väffeldagen" är en benämning, som fullkomligt ingått i vårt medvetande. Det är ett ganska egenomligt namn på Marie-beb-dag, men det torde sedan gammalt satts i sammanhang med Vår Fru (Jungfru Maria). — En husmor berättade mig en gång med indignation, att hon och hennes familj varit bortbjudna en Marie-beb-dag på middag, och de blevo ej bjudna på väfflor. — Jag håller med om, att då kunde gärna värdfolket valt en annan dag för sin bjudning; säkert skulle det vara många tillika med ovannämnda familj, som skulle bli besvikna, om de blevo "lurade" på väfflor på själveste väffeldagen.

Väfflor gräddas alltid på ett härför avsett järn. Sådana förekomma i något olika modeller. Våra mödrars och mormödrars väffeljärn voro betydligt mycket tyngre och klumpigare tingestär än nutidens. Och de voro utslutande användbara för vedspisen, se modell A bilden. Ämnar man nu anskaffa ett väffeljärn, så bör man givetvis köpa ett, som kan användas även för gas av modell B, bilden. Det kan naturligtvis användas även på vedspis och eventuellt på en elektrisk spis, om plattan är tillräckligt het.

Annars finnes det även väffeljärn direkt avsedda för elektrisk värme med element inbyggda direkt i järnet. Väffelgräddning på dylika järn blir synnerligen angenäm, då värmen blir utomordentligt jämn, och utstrålningen av hetta obetydligt jämfört med den ganska tagande spiselvärmens.

Väffeljärnet bör före användningen smörjas in mycket väl. Det bör först värmas upp långsamt och under tiden gnidas med kallt smör några gånger. Man bör även tillse att järnet vändes, så att det blir lika varmt på båda sidor. Först när järnet är hett skall smeten läggas på järnet. Väffelsmeten kan beredas på något olika sätt beroende på, vad man vill kosta på, om man vill ha dem särskilt fra-

siga eller icke. Här följer några goda väffelbeskrivningar, såväl finare som enklare.

Gräddväfflor.

I tekopp vatten, I tekopp vetemjöl, I tekopp tjock grädde, I msk. socker, 50 gr. smör.

Vatten och mjöl arbetas till en smidig smet, Grädden vispas jämte sockret till hårt skum och röres ned i mjölsmeten. Sist tillsättes det värmda smöret. Smeten gräddas på väffeljärnet, som ej behöver smörjas mera än för första laggarna.

Väfflorna böra ej läggas på varandra förrän omedelbart innan de serveras, ty annars slå de sig.

Väfflor med citronsmak.

175 gr. vetemjöl, 1½ del. vatten, I ägg, skal av ½ citron, 50 gr. smör, 3½ del. tjock grädde.

Vetemjöl och citronskal lägges först i bålen. Ägget vispas sönder och arbetas in jämte vattnet litet i sänder. Smöret smältes och blandas in. Sist tillsättes grädden slagen till hårt skum.

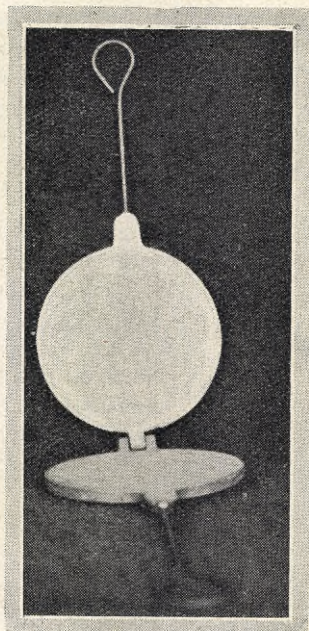
Smeten gräddas på vanligt sätt.

Potatisväfflor (för 6 pers.).

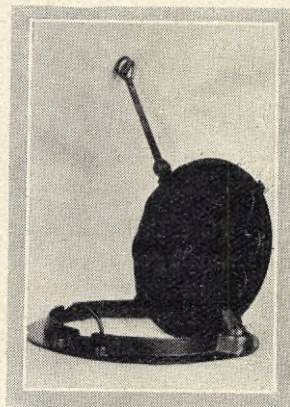
350 gr. vetemjöl, I lit. mjölk, I—2 ägg, 350 gr. kokt riven potatis, I msk. salt, 50 gr. steksmör.

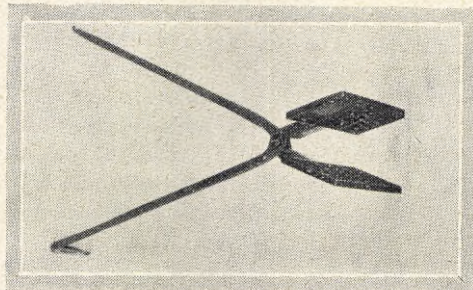
Väffeljärn modell A.

Rånjärn av alluminium.

Väffeljärn modell B.

Rånjärn typ av järn.

Mjölet röres ut med hälften av mjölken. Äggen vispas sönder och tillsättes jämte potatisen, salt och resten av mjölken. Smeten bör stå att svälla ett par timmar, innan väfflorna gräddas på vanligt sätt.

Kaffeväfflor (ca 9 laggar).

300 gr. smör, 300 gr. potatismjöl, 225 gr. socker, 6 ägg.

Smöret smältes, får svalna och röres tills det blir vitt och pösigt. Ägg och socker vispas kraftigt, tills blandningen blir tjock och porös. Smöret blandas då in, och sist inarbetas mjölet.

Väfflorna gräddas på varmt järn och hålla sig sedan länge färska, om de läggas i slutna bleckburk.

Det kan kanske vara intressant att i dessa tider försöka sig på en special form av väfflor i form av

Väffelårta.

Lägg 4—5 laggar av väfflor på varandra med jordgubbs- eller hallonsylt emellan och garnera tårten ovanpå och på sidorna med grädde slagen till

"SVARTA KATTENS"

APELSINER

äro oöverträffade i arom och hållbarhet.

Se till att Ni får dessa fina apelsiner hos Eder handlande. De äro ej dyrare än de mindervärdiga sorterna.

A.-B. HALFDAN BURMAN, Stockholm

Generalagenter för Sverige

hårt skum samt flockar av sylt. Härtill lämpar sig "kaffeväfflor" bäst, men även andra kunna användas.

Väffellåda (för 6 pers.).

Rester av väfflor (3—4 laggar), I kkp sylt eller fruktmos, 3 ägg, 3 kkp. mjölk.

Till formen: I msk. smör.

I en smord pajform lägger man varvvis med väfflor och fruktmos eller sylt. Översta och understa lagret bör vara väfflor. Äggen vispas väl, mjölken tillsättes, och blandningen hälls över väfflorna. Formen sättes i medelvarm ugn, tills rätten har stannat och fått färg.

Rån.

Lika nödvändigt som väffeljärnet är för åstadkommandet av väfflor, lika nödvändigt är rånjärnet för beredande av rån. Bilderna visa några olika typer av rånjärn, varav det nyaste av aluminium givetvis är det mest lätthanterliga, och att det fungerar till stor belåtenhet vid gräddning på såväl gas- som ved- och elektrisk spis kunna vi efter praktisk erfarenhet intyga.

Här följa några goda sines emellan ganska olikartade beskrivningar på rån.

Goda kafferån.

200 gr. smör, 10 kardemummor, 1½ del. grädde, 360 gr. vetemjöl, 100 gr. socker.

Smöret röres med sockret och den finstötta kardemumman. Grädde och vetemjöl tillsättes växelvis och degen arbetas på bakbordet. Degen bör härefter vila, helst till följande dag. Den utkavlas tunn och sporras ut efter pappersmått, som klippts efter rånjärnet. (Fyrkantigt eller runt.) Rånen gräddas och om så önskas delas de genom att klippas medan de ännu äro varma. I alla händelser putsas de med sax.

Rullrån.

½ l. tjock grädde, 200 gr. vetemjöl, 3 msk. socker.

Till stärkande av ömtålig hy,

särskilt efter rakning finnes intet bättre medel än *Salubrin* som, blandat med 3 å 4 delar vatten, slås i handen och ingnides. Efter avtorkning ingnides sedan ansiktet på samma sätt med vår för toilettändamål avsedda billiga Eau de Cologne "*Carita*", som får själv-torka, varvid i huden kvarlämnas kosmetiska och välgörande ämnen. Den som lärt känna denna behandlings uppriskande och välgörande verkningar, kan ej vara den förutan.

HORNIMAN'S THE

GRUNDAD 1826

MED 100-ÅRIGT ANSEENDE

Vid köp av
Matsilver

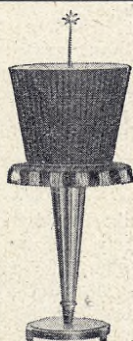
fråga alltid efter
NYSILVERFABRIKEN STAR'S
I Stockholm

välkända tillverkningar.
Finnes hos varje juvelerare.

CARL BROSTRÖMS
ÄTTIKSPRIT

erkänt
landets förnämligaste fabrikat

ELEKTRISK
BELYSNINGSMATERIAL

Belysningsglas — Hushållsglas,
pressat och blåst — Prydnadsglas
"Pukek" ugnstformar av elfäst glas

Western Electric's radioapparater
och dammsugare.

Eveready ficklampor, strålkastare-
handlampor, anodbatterier och
ringledningselement.

Ackumulatorer. Laddningsstation.

BÖHLMARKS
STOCKHOLM Sö.
Högbergsgatan 19—25
Norrmalmsgatan 4

Svensk Laxrygg

På beställning reserveras av den
nu från iskällare i Norrland in-
komna synnerligen fina laxrygg
för leverans till Påsk. Pris 5.50.
AXEL BOIVIE,
Jakobsgatan 12, Stockholm.
Tel.: 5 90. Norr 64 18, Norr 99 12.

Aktiebolaget
Nådhammar-
bodarna

24 VALHALLAVÄGEN 24
Tel.: N. 209 11, N. 125 40, 810 41.
STOCKHOLM.

Försäljer i parti och minut:
Oskummad mjölk
Barnmjölk (tuberkelfri kontroll-
mjölk) Extra fin visp- och kaffe-
gräde. 1 ma SMÖR.

»Värme och
Hemtrevnad»
Kockums
KAMINER

Försäljas av Hrr Järnhandl. o. Bosättningsaffärer, Kockums
Jernverk, Kallinge. Försäljningskontor: Stockholm,
Drottninggatan 57, 3 tr., Göteborg, Magasinsgatan 22.

Grädden vispas till hårt skum och mjöl och socker tillsättes. En matsked av smeten lägges på råjärn, väl upphettat och smort och gräddas rostgult. Järnet öppnas och rånet rullas stadigt kring en käpp (innerkäppen på en kavel) och skjutes härefter försiktigt av käppen.

IDUNS KÖKSALMANACKA
(21—27 mars).

SÖNDAG. Frukost: Wienerschnitzel med brynt potatis; smör eller margarin, bröd, ost, ansjovis, rädisor; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Kokt kall rökt skinka med Cumberlandssås och varma grönsaker. Croustade à la Pompadour. Ost och kex.

MÅNDAG. (Makaronidag.) Frukost: Kalvsylta med rödbeta och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Stuvning av kött och morötter i makaroniring. Rabarbersoppa med glaserade brödtärningar.

TISDAG. Frukost: Lökdolmar; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Kokt torsk med senapsås och potatis. Semlor med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Norsk frukosträtt; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Små köttjårpar med ärtor. Mormors syltkaka.

TORS DAG. Frukost: Sardeller och ägg i senapsås; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Soppa delikat. Persiljespackad kalvstek med gräddsås, grönsallad och brynt potatis. Väfflor med sylt.

FREDAG. Frukost: Väffellåda rec. se ovan; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Ugnstekta gäddfiléer med potatis och räksås. Maizenakräm med saftsås.

LÖRDAG. Frukost: Fisksufflé; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Kalvstekskivor i smördeg med svampsås. Apelsinsnö i korgar.

Cumberlandssås (för 6 pers.). ¾ lit. steksås (rest. eller kokt på god buljong), ½ msk. fransk senap, 1 msk. vinbärgelé, 1 msk. matolja, 2 msk. citronsaft (el. apelsinsaft), 4—6 msk. rödvin, salt, vitp.

Tillagning: Steksås, som bör vara väl kall och ganska tjock, senap och olja röras väl tillsammans; geléet tillsättes, och såsen arbetas ytterligare 5 min. Vinet och citronsaften

tillsättes så småningom jämte salt och vitp., varefter såsen är färdig att servera.

Croustade à la Pompadour (för 6 pers.). 1 kkp mjöl, 1 msk. smält smör, 1 ägg, salt, socker, 2 dcl. gräde.

Till kokning: Flottyr.

Stuvning: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, 4 dcl. gräde, 1 burk champinjoner, 2—3 kokta selleriskivor, 2 msk. tomatpuré, salt, peppar, 1 äggula.

Tillagning: Mjölet siktas, ägg och gräde vispas upp och tillsättes jämte smör och kryddor. Flottytren smältes, krustadjärnet upphettas däri, och när flottytren är het doppas järnet i smeten, och därefter i flottytren. Då krustaden är svagt brun lägges den upp på gräppapper att rinna av. Smör och mjöl fräses, grädden och tomatpuré spådes på och stuvningen får koka 10 min. Selleri skäres fint och fräses i litet smör jämte champinjoner. Blandningen röres ned i stuvningen, smaksättes med kryddor och äggulan röres i stuvningen, slås i krustaderna och serveras genast.

Norsk frukosträtt (för 6 pers.). 2 kkp. rökt och i tärningar skuren skinka, 2 kkp. kokt och i tärningar skuren potatis, 2 msk. hack. portlök, 1 kkp. kokta i tärningar skurna morötter, kryddor, 2 msk. smör, 2 msk. biffstekssås, 1 kkp. kok. vatten.

Tillagning: Löken brynes i smöret, skinka och potatis tillsättes, jämte salt och vitp. Anrättningen fördelas i 6 små grytor. Morötterna läggs överst, och biffstekssåsen upplöst i kokande vatten slås litet i varje gryta. Anrättningen serveras *mycket* varm.

Mormors syltkaka (för 6 pers.). 4 kkp. vetemjöl, 1 msk. smör, ½ tsk. salt, 3 tsk. bakpulver, 1 ägg, mjölk, 1 kkp. hallonsylt, 1 äggvita, 2 msk. florsiktat socker.

Tillagning: Sikta mjölet med bakpulvret, nyp i smöret och tillsätt salt, ägg och mjölk till en lös deg. Grädda kakan i en smörad bleckform i het ugn. Tag ut den och då den är kall, skäres ett lock ut på mitten. Det mjuka gräves ur och blandas med sylten som fyller i igen. Locket lägges på, kakan bestrykes med maräng, gräddas i svag ugn och serveras varm.

Soppa delikat (för 6 pers.). 2 lit. buljong, 250 gr. kokt oxtunga, bröstköttet av 1 kokt höna, 1 liten burk tryffel.

Buljongen värmes. Tunga, hönsköttet och tryffeln skäres i strimlor och serveras däri. (Garnityret i soppan kan utbytas mot champinjoner, kalvkött och skinka eller, kalvbräss, äggstanning och kastanjer.)

Ät Mackintosh's läckra
Lyxkola och Chokolad-Kola

Fås i alla Speceri-, Frukt-
och Konfektyraffärer

Mjolk - Smör - Gräde

Telefon för återförsäljare:
7041, Norr 7041

Av **SANGALLA** té

rekommendera vi
våra kända märken

"Pekoe Souchong"
"Imperial", "Ordinary"

i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

Varje husmor

blir glad

då hon använt Roberts Saffran-
extrakt och hushållsaromer såsom
Vaniljdroppar, Bittermandel och
Citron för bröd, puddingar, ge-
lées, såser etc. Säljas i varje
välsorterad speceri- och kemika-
lieaffär i små droppflaskor à 50
och 40 öre st.

A. B. ROBERTS, ÖREBRO.

Härliga Dansgolv

erhålles utan arbete med

REXOLINFABRIKEN A.B.
HELSINGBORG.

Dagligen färskt

i Stockholm med omnejd

SKÅNEBAGERIET

Tel. 16. LILJEHOLMEN. Tel. 16.
Grundlagt i Ystad 1869, förflyttat till
Stockholm 1921.

Är trots all
konkurrens
främst bland
putsmedel för
koppor o. mäs-
sing.

EKSTRÖMS
VANILINSOCKER

"Tante Dagmar".

(Forts. fr. sid. 292.)
kelsedag för dörren. Dess grundare, många hundratals småtingars kära tante Dagmar, som så fast och så ömt fullgjort sitt vackra, betydelsefulla kall, har, så otroligt detta än kan förefalla, fullbordat sitt femte årtonde.

Men ung och oförtröttad, som fru Dagmar Bäckström liksom varje lycklig arbetande modern kvinna ännu är, då femtioårsdagen ingår, och sitt kall sällsynt hängiven, har hon att se fram emot långa och lyckliga år för sig själv och sin skola, det goda och vackra livsverk, vilket många tacksamt skola erinra sig, då hennes halvsekeldag firas.

ELISABETH THORMAN.

Rimtävlan.

(Forts. fr. sid. 289.)
Nästa rimtävlan ger läsarna tillfälle att skalda om den stundande påsken:

----- helgen ----- världen
----- ägg ----- kvast
----- sälgen ----- färden
----- vägg ----- hast.

Tävlingsskrifterna märkas "Rimtävlan" och inlämnas som vanligt inom en vecka efter numrets datum. En bok efter eget val till ett värde av högst 10 kr. tilldelas den som enligt red:s mening lyckats bäst.

Lösning:

Kryssordstävlan i n:r 7. Vågräta ord: 1. Idrott. 6. Skidor. 11. Nio. 12. Rista. 13. Åre. 14. Ta. 15. Säd. 16. And. 17. Ek. 19. Lagra. 22. Idol. 25. Nät. 26. Förr. 28. Genua. 30. Livad. 31. Stadion. 32. Stött. 34. Valla. 37. Vada. 38. Kas. 40. Lear. 41. Hugin. 43. Gå. 45. Pöl. 46. Mal. 47. Le. 48. Eda. 50. Slump. 51. Våt. 52. Ragata. 53. Aptera. — Lodräta ord: 1. Intrig. 2. Dia. 3. Ro. 4. Träl. 5. Tidän. 6. Start. 7. Kana. 8. Då. 9. Ore. 10. Rekord. 18. Ton. 20. Gädddrag. 21. Löv. 23. Delta. 24. Lusta. 26. Final. 27. Ramla. 29. Att. 30. Lov. 32. Svåger. 33. Öde. 35. Led. 36. Arbeta. 38. Kulla. 39. Simma. 41. Höst. 42. Napp. 44. Åda. 47. Lår. 49. Ag. 51. Ve. Pristagare bliva denna gång *Olga Lundh*, Östersund, och *Ingrid Nyquist*, Växjö, som erhålla kr. 28:70 var.

Ett sedan mer än 10 år provat

och allt mer använt preparat framställt ur frisk hjärn- och nervsubstans.

PHOSPHO-ENERGON

har visat sig vara av *mycket god verkan* vid samtliga svaghetstillstånd, vid

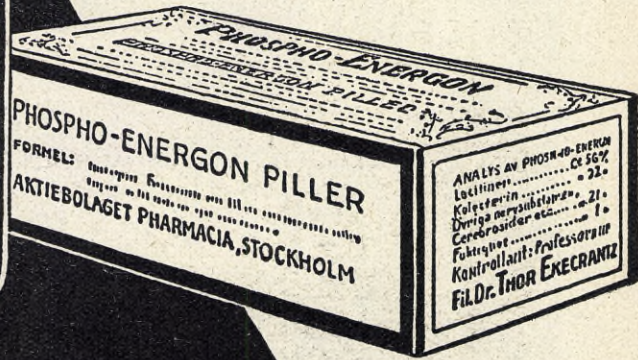
Nervositet **Neurasteni**
Överansträngning **Melankoli**

Phospho-Energon höjer snabbt energin och arbetsförmågan, ökar aptiten och bidrager även till en god sömn.

För en överansträngd och försvagad organism är en Phospho-Energon-kur synnerligen välgörande.

Phospho-Energon är ovärderligt för personer med intellektuellt arbete.

Förekommer i form av Phospho-Energon-piller — såväl med som utan järn — i burkar om 100 och 300 piller på varje apotek.

Flyglar - Pianinon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauborg & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i bytte.
Illustrationer o. pris gratis på begäran.
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel.
Norrköping.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem.
Tvätt, Sthlm.

Erobol-Badsalt.

Avmagringsbadsalt — Svavelsalt.

Sammansatt enl. moderna principer verkar EROBOL starkt antiseptiskt på hudens yttigaste lager, uppluckrar dessa och hämmar de jäsningsprocesser och svampbildningar, som ofta däri uppkomma. EROBOL är därför ett utmärkt medel dels för intima toaletten och dels mot en hel del hudsjukdomar, hudutslag och kvisslor, vilka försvinna redan efter ett par bad. Jämte denna antiseptiska verkan utövar EROBOL-BADEN ett särdeles uppfriskande, lindrigt stimulerande inflytande å hudverksamheten. Som avmagringsbadsalt, synnerligen då EROBOL tages i starkare mängd, 4-6 matskedar i ett vanligt bad, är EROBOL att rekommendera. Glöm ej att i dagliga tvättvattnet upplösa en nypa EROBOL. Effektiva- re än huderémer för att hålla huden len och fri från kvisslor EROBOL upp- mjukar det "hårda" vattnet. EROBOL skadar ej håret, utan kan med fördel användas vid hår- tvättningar. Säljes å apotek, i förnämligare parfym-, färg- o. sjukvårdsaffärer.

TEKN. FABR. BORE, STOCKHOLM

Till Konfirmationen

Bibel och Psalmbok

i lika band av extra god kvalitet tillhandahållas

i Presentetuiet.

Banden kunna erhållas i chagrin, mocka, kalvskinn och s. k. fantasiband i violett, grå, brun, lila, beige och svart färg. Etuiet är hållet i samma ton och är fodrat med moaré. Rikt urval i prislägena 27:—, 28:—, 36:— och 38:— kr. Efterfråga Diakonistyrelsens upplagor!

Dessutom finnes ett rikt urval av:

Nya Testamenten

i olika format och band i prislägen från kr. 2:25 till kr. 10:—.

Biblar

i olika utföranden och storlekar i prislägen från kr. 4:75. Vackra presentband i förnämaste utstyrelse från kr. 25:—.

Psalmböcker

för konfirmander av över 100 olika band i prislägen från kr. 2:— till kr. 35:—.

Alla bära de ovanstående märke på titelbladet.

I varje bokhandel.

SVENSKA KYRKANS
DIAKONISTYRELSES BOKFÖRLAG

Köp **Schweizer's** Siden Bomull Broderier

fritt levererat, franko och tullfritt i hus

Drag fördel av det nya och betydliga priset

och rekvirera redan i dag pr brevkort till utlandet vår rikhaltiga kollektion av enastående och prisvärda siden-, bomull- & yllestyger såväl som våra berömda schweizerbroderier till kläder, linne m. m.

Denna kollektion av de finaste prover tillsändes Eder på begäran gratis und franko

Schweizer & Co. Luzern S 3, Schweiz

MÄRBACKA SKRÄDDA HAVREMJÖL

MARKNADENS FÖRNÄMSTA HAVREPREPARATER

MÄRBACKA SÄMMALDA HAVREMJÖL

ZINKPUTS
"TEKÅ"
DET YPPERLIGASTE
PUTSMIDLET FÖR ZINK
SÅSOM DISKAR, GÅSÅR,
HINKAR M. M.
TEKNISKA KOMPANIET, STOCKHOLM

ZINKPUTS
SPRIDER GLÄDJE I KÖKET

MUSTADS
Smörblandning
Iris Extra
är verkligen något
extra!

Av allt VÄXT-
MARGARIN är
MUSTADS
erkänt som det
förfnämsta

JGrunz

(Forts. fr. sid. 304.)
görna bli skön Vågar jag återkomma? *En shinglad tös.*

1) Ett långsamt verkande men därför mera naturligt medel för att få ögonbrynen mörka är att dagligen pensla dem med 2½ gr. garvsyra löst i 28 gr. glycerin. Man får vara försiktig, så att intet av vätskan kommer åt ögat.

2) De röda prickarna kunna möjligen komma av olämplig tvål, varför ni bör byta och välja någon god men ej för starkt parfymerad sådan. Går obehaget ej bort, bör ni tala vid läkare.

3) Huden tvättas ett par gånger om dagen med grönsåpa och hett vatten och gnides efteråt varligt med en slät pimpsten. Till sist när huden är torkad ingnides däri en blandning av lika delar glycerin, sprit och rosenvatten.

Naturligtvis vågar Ni återkomma.

Hulpen över hövan.

N:r 34. Mitt hår hade fallit av och blivit tunnt; så såg jag annonserat i tidningarna att Humagsolan skulle vara så bra, det var den även, men nu efteråt börjar det växa hår i ansiktet efter kinderna nästan som skägg. Om det beror på salvan eller ej, vet jag inte. Går det att få bort skägget eller till vem skall jag vända mig? Är så ledsen för detta. Var snäll och hjälp mig om det är möjligt. *Mycket ledsen.*

Vid användande av kraftiga hårbefodringsmedel får man vara försiktig att ej låta något av medlet komma på olämpliga ställen. Emellertid kan ni nog få bort den ovälkomna hårväxten. Om håren äro mycket mjuka kunna de avlägsnas med en stark lösning av grönsåpa i hett vatten och gnidning efteråt med en slät pimpsten. Men är håret mera strävt, får ni ta till något depilatoriskt medel. Ni kan antingen köpa något färdigt sådant (se annonser i Idun) eller låta bereda följande å apotek: 3½ gr. osläckt kalk, 7 gr. kolsyrat natron och 28 gr. svinister. Salvan bredes rätt tjockt över det angräpnade stället och får sitta på 8—10 minuter, varefter den skrapas bort med en slät kniv. Behandlingen upprepas vid behov.

Fläckar i ansiktet.

N:r 35. Vore mycket tacksam om Idun kunde giva mig råd. Hur och varmed, jag själv skall kunna borttaga tre små bruna fläckar i ansiktet? (Inte födelsem.) *Alltid generad.*

Se sv. på frågan 31.

Fru Skönhetsdoktorn.

FRÅGOR OCH SVAR

Vårtrötthet.

Känner mig trött och däsigt — det är väl vårtröttheten, som gör sig gällande. På morgonen har jag svårt att gå upp och på kvällarna nickar jag ofrivilligt till vid alltför tidig timma. Besväras

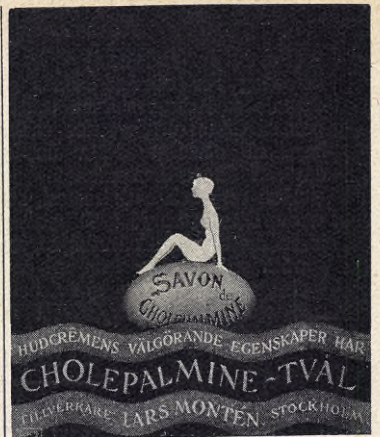
TRICOPHEROUS

är världens förfnämsta hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3.25

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogaffärer.

Ensamförsäljare:
MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

MATSILVER

saluföres i de mest skiftande kvaliteteter. Ingen kan med blotta ögat avgöra huruvida ett matsilver är av god kvalitet, men ett tillräckligt stöd för omdömet ger detta inregistrerade varumärke

en borgen för god kvalitet.

Guldsmeds Aktiebolaget i Stockholm

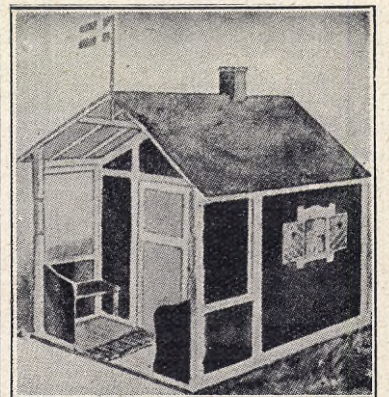
Finnes hos varje guldsmed.

Den bästa brösttablett är
Enköpings Bröst-Tablett

Bekväm förpackning i hållbar tub. Pris 25 öre.
A.-B. Enköpings-Tabletter, Örebro, Tel. 144.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

“LEKSTUGAN”

2 mtr lång, 1,40 mtr bred sammanfällbar, målad ut- och invändigt, tapetserad samt taket belagt med asfaltpapp. — Sändes emballerad direkt från fabriken till kronor 145:—.

A.-B. Västerås Träförädling

Västerås.
Tel. 4 & 231.

Kvartalsabonnenter!

**1 April stundar
NYTT KVARTAL**

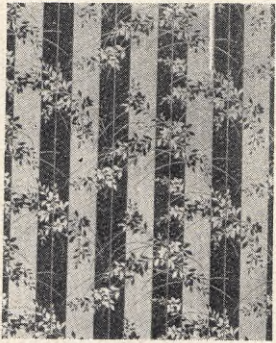
Varje ny abonnent erhåller den nu pågående romanen
AGATHAS FRESTELSE
av MARGARETH KENNEDY
Översatt från engelskan av *Ellen Rydelius*
från dess början.

Ett kvartal kr. 4: 25.

Verkställ prenumeration genast å närmaste postkontor eller
bokhandel eller direkt från

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

En intressant och vägledande artikel:

"Några råd vid val av tapeter"

utarbetad av arkitekten Björn
Lönegren, kan på begäran erhål-
las gratis och portofritt.

Boken innehåller ett flertal il-
lustr. och blir till god hjälp vid
tapetvalet, vars vikt ofta är för-
bisedd vid hemmets inredning.

**NORRKÖPINGS TAPETFABRIK,
NORRKÖPING**

Giv henne ett sådant!

Drott är garantimärket på eleganta,
välgjorda och billiga armbandsur.
Ankarverk, 15 rubiner, 14 o. 18 karat,
mångfaldiga boettformer, konstnärligt
ciselerade. Drottarmbandsuren finnas
också i guldbelagda boetter, 10 års
garanti, moaré ell, fjädrande armband.

Välsorterade urmakare lämna närm. upplysningar om DROTT.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med
tveklaktiga medel utan med ens
tillgripa de beprövade och så
många läkare visorade TOGAL-
tabletterna. Dessa stilla ej blott
omedelbart de olidligaste smärtor
utan äro dessutom ofarliga för
hjärta och mage. De utskilja des-
sutom starkt den skadliga urinsy-
ran — roten till de flesta smärtor
— ur kroppen, den enda väg som
för till verkligt varaktig hjälp mot
det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan
recept, å alla apotek till Kr. 2: 40
och 0: 90. Se till att Ni får äkta
Togal och ej efterapningar!

Bordsilver

— Högsta kvalitet —

Extra prima
svenskt
nysilver

Lägsta
pris

Säljes på
förmån-
ligaste
avbetal-
ningsvillkor
med full om-
bytesrätt.

Rekvirera genast
vår nytorkna
eleganta katalog.

Agenter antagas.

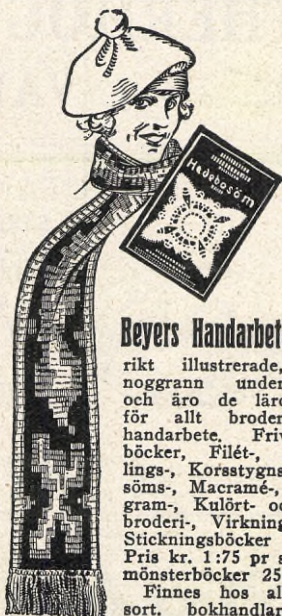
Mellansvenska Partilagret
Stockholm 3.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgi-
vande och mest stärkande
av alla moderna organiska
järnpreparat. Synnerligen
lättsmält föredrages det av
den ömtåligaste mage. Vid
blodbrist och svaghet av
största verkan. Dess angen-
näma smak gör att det med
lätthet tagas av såväl barn
som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Beyers Handarbetsböcker

rikt illustrerade, giva
noggrann undervisning
och äro de lärorikaste
för allt broderi och
handarbete. Frivolitets-
böcker, Filét-, Knyp-
plings-, Korsstygn-, Hål-
söms-, Macramé-, Mono-
gram-, Kulört- och Vit-
broderi-, Virknings- och
Stickningsböcker m. fl.
Pris kr. 1:75 pr st. Små
mönsterböcker 25 öre.
Finnes hos alla väl-
sort. bokhandlare och
tapisseriäffärer.
O. Oehlenschlägers Eftr.,
M a l m ö.

Förlag: A.-B.

också ofta av huvudvärk på se-
naste tiden. Vad är att göra?

Gammal Idunläsare.

Svar: Det är nog som Ni sä-
ger värtrötthet Ni lider av. Har
Ni rådfrågat läkare? Såvida Ert
onda inte har djupare rötter så
kan Ni säkert bota det med
något stärkande järnpreparat.
Många utmärkta sådana finnas i
handeln. Vi hänvisa för övrigt
till våra annonsspalter, där de för-
nämsta järnpreparater förekomma.

Rundstickningsmaskiner.

Fråga: Vore tacksam få veta
vilken s. k. rundstickningsmaskin
som är fördelaktigast samt om det
lönar sig, som biförtjänst?

J. E.

Svar: Vi tillråda Eder att sätta
Eder i förbindelse med Per
Perssons Väv- & Stickmaskiner
Stockholm samt Huskvarna vilka
båda äro att rekommendera och
varifrån Ni säkert erhåller önska-
de upplysningar.

Sportstuga.

Fråga: Kan jag genom min
kära Idun få ett råd i följande
angelägenhet: min högsta önskan
är att i något av samhällena intill
Stockholm få en egen liten s. k.
sportstuga, där jag kan tillbringa
min semester samt lör- och sön-
dagarna. Den får naturligtvis ej
vara alltför dyr. Ytterst tacksam
för svar är

Kassörska.

Svar: För att få det bästa sva-
ret härå tillrådes Ni att vända
Eder till Forssjö Trävaru-aktiebolag,
adr. Katrineholm, som bered-
villigt besvarar alla upplysningar i
dylika frågor och som vi kunna
rekommendera.

Till utlandet.

Fråga: Två bildade flickor, som
önska resa till fransktalande land,
undra om Idun kunde giva upp-
lysning på lämpligt annonsblad i
och för erhållande av plats till
våren.

Engelsktalande.

Svar: Det är alltid vanskligt att
antaga plats i utlandet efter annons.
Men vill ni annonsera, bör
ni vända er till en större svensk
annonsbyrå. Där råda de er till
den lämpligaste tidningen, och ni
kan även få se den tidning det
blir fråga om.

Sänglinne.

Fråga: Anses det gammalmo-
digt eller opraktiskt att sy över-
lakan med bred fäll (cirka 7 cm.)
på ömse sidor av spetsen?

Förlovad.

Svar: På lakan brukas en smala-
re fäll (högst 2 cm.) ovanför
spetsen och en 7—10 cm. bred
fäll nedanför. — Det andra sättet
med breda fällar å ömse si-
dor om spetsen ser man sällan
eller aldrig.

Drottningens Vilohem.

Var god giv mig upplysning
om fordringarna för att kunna få
tillbringa någon tid av sommaren
på Drottning Viktorias vilohem.
Borgholm. Önskar så innerligt
bliva en av de lyckliga. Behövs
det särskild ansökan? Till vem
skall den då ställas, och hur skall
den formuleras?

Vanda.

Svar: Ansökan om inträde som
gäst på Drottningens Vilohem på
Öland ställes till H. M. Drott-
ningens Centralkommitté, Kungl.
Slottet. Ansökan skall åtföljas

Grotrian Steinweg

Flyglar Pianinon

Ensamförsäljare.

HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B
KONSERTHUSET

Tel.: Linjeväjlare 121 94 och Norr 121 37

Konstnärlig rådgivare:

FÖRSTE HOVKAPPELLMÄSTARE
ARMAS JÄRNEFELT

Är absolut öoverträffad och säljes överallt.

Moderna Tapeter

A.-B. Edblad & Sandberg, Kungsgat. 3

**Damunderkläder och strum-
por Köpas absolut billigast i
Twilfit, Nybrog. 11, Stockholm.**

Svält ej

Edra rumsväxter, giv
dem "Plantagen", ett
på vetenskaplig grund
sammansatt koncen-
trerat växtnäring-
salt. Garanteras åk-
ta endast på originalburkar. Erh. hos
Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Lika omsorgsfullt som
mästerkocken väljer in-
gredienserna till sina
läckraste anrättningar,
lika noga sker valet av
råvaror för Örebro kex.
Därav dess fina smak!

**Örebro
KEX**

**Ojämförligt
god och
billig.**

Husqvarna Köksartiklar— i de svenska köken!

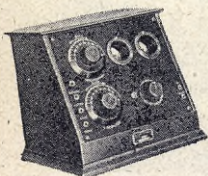
Under mer än ett halvt sekel hava de svenska husmödrarna lärt sig uppskatta Husqvarna alltigenom förstklassiga hushållsartiklar.

Ett modernt och välordnat kök bör förutom med Husqvarna-spisel även vara utrustat med alla de gedigna och arbetsbesparande hushållsartiklar, som Husqvarna för i marknaden, såsom köttkvarnar, äppelskalare, kaffekvarnar, glacemaskiner, strykjärn, såväl vanliga som elektriska, grytor och pannor m. fl.

Husqvarna-märket är en garanti för god vara — låt därför detta märke dominera i Edert kök!

RADIOAPPARAT GRATIS

kunna vi givetvis ej leverera, men sälja numera apparater även på avbetalning, varigenom utgiften blir mycket mindre känbar. 25 % erlägges vid leveransen, därefter 15 % per månad.

Tillskriv eller ring närmaste kontor.
ELEKTROMEKANO Avdeln. I.

Hälsingborg, Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping, Karlstad, Örebro, Nässjö, Muona-Helsingfors.

At den lille halsläkar'n
bör Du dig förtro.
Tulo — hans pastiller —
äro halsens A och O.

av rekommendation av präst eller annan ortsmyndighet samt läkareintyg. Den ungefärliga tidpunkten för vistelsen bör angivas. — Tyvärr är det antagligen för sent för i år, då ansökningar böra vara inlämnade före 1:sta mars.

Semester i Frankrike.

Fråga: Undertecknad skulle gärna vilja tillbringa sin semester omkr. 15 maj—15 juni i östra Frankrike (v. norra, ej Paris eller Rivieran). Vore nu mycket tacksam om jag i Idun kunde få anvisning på någon vacker, ej dyr plats, och om möjligt adress på pensionat eller hotell där.

Semesterplanerande.

Svar: Pension Villa Belles-Alpes, Grenoble.

Madame Carois, 73 rue Vauvau, Lyon. Har om sommaren pensionat vid sjön Ancecy i Savoien.

Pension du Pont S:te Marie, Les Houches, Haute Savoie (nära sjön Ancecy).

Giftas.

Fråga: Kära Idun! Ung och från hemmet bortskämd flicka undrar om det är oförståndigt att gifta sig med en ung man utan minsta kapital, inga skulder, men med en årl. lön av 6,500 kr. Kan man leva någorlunda gott på det? Helst tre rum och kök, eventuellt jungfru.

Drömd lycka i landsortsstad.

Svar: Det första rådet är: lär er sköta ett hem och hushåll, innan ni tänker på giftermål. Slå sedan med glatt mod ned era pretentioner, ty annars blir det nog svårt för er och synd om den unge mannen.

Hoffmann's
Pianinon

Det ledande svenska kvalitetsmärket

Kungl. Hovlev.

Malmskillnadsgatan 25 B
STOCKHOLM

Nedsatta priser. Goda avbet.villkor

Den omtänksamma
Husmodern
vänder sig alltid till
LUNDA TVÄTTINRÄTTNING
Tel. Drottningholm 20 och 190

SVENSKA
TRYCKERI-
AKTIEBOLAGET
STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsg. 54
Tel.: 2123, 4061
N. 93, N. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565
Norr 647

Utför alla slags
Bok-, Tidnings-,
Illustrations- och
Accidenstryck

TAPETER

Rudolph Björklund & C:o

8 Malmtorgsgatan 8
STOCKHOLM

Kungl. Hovleverantör

AFFÄREN GRUNDAD 1855
TEL. 1723, N. 6458

PROVER SÄNDAS PÅ BEGÄRAN

Snabbkonserveringsapparaten SVEA

Tillsluter hermetiskt ett Konservglas på 10 sekunder med hjälp av en vanlig vattenledningskran.

Ingen kokning i glas är längre nödvändig. Inga sköra gummiringar. Inga kemikalier för att hålla förråden friska. Ingen sönderkokning av det som skall konserveras. Inga rätter med fadd smak utan friska och välsmakande. Bibehållande av näringsämnen och vitaminerna. Apparaten lämpar sig såväl till konservering av tillagade maträtter som även till konservering, resp. förvarande av kalla rätter. Vid behov kan en del av innehållet uttagas och glaset ånyo tillslutas på några sekunder. Apparaten sparar tid och bränsle samt är i högsta grad ekonomisk. På grund av sin enkla konstruktion håller den snart sagt i oändlighet.

Kostar endast 8 kr.

Demonstreras å utställningen Bygge och Bo.

F:ia Werner Lindblom, Norrlandsgatan 8—10, S.ockholm
Telefon Norr 130 53

Ett pärlande skratt

förlorar sin tjusning om tänderna äro vanvårdade. Upphåll tändernas styrka och glans med

Radiolit-Tandcrème

Radiolitfabriken, Nordmaling. Nederlag i Stockholm Kungsg. 35. Tel. 1527.

THERMOGÈNE-
VADDEN

alstrar värme och motverkar ryggskott, reumatism, hosta, heshet etc.
Pr paket Kr. 1.25.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade
Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 96 46 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
Sundsvall 30 03 - Umeå 141

Tvätta
hos Excelsiors Lydt- och
strykprätning Tel. Excelsior
Birger Jarls gatan 53.

GLORY
TANDCRÈME

Det första
intrycket
är ofta bestämmande.

Ett ansiktets form kan ingen ändra, men den tilldragande skönhet, som ligger i en frisk hy, är uppnåelig.

Röda, spruckna och sträva händer behöver ingen kvinna hava, även om arbetet i hushållet eller anorstades förstör händernas utseende. Använd dagligen

Syster Ellas Salva
(Hudcrem)

om kvällen och om dagen Syster Ellas dagcrem och Ni kan vara övertygad om sanningen, att ingen behöver vara ful som rätt vårdar sin hud.

Börja i dag en rationell hudvård och låt Syster Ella hjälpa Eder.

RÄTTA ORGANET FÖR LÖNANDE ANNONSERING

ÄR DEN VIDT SPRIDDA DAGLIGA MORGONTIDNINGEN

OMFATTANDE ÖSTERGÖTLAND & NÄRLIGGANDE LANDSDELAR

Patenterad.
Hygienisk — Billig — Hållbar.
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Matts Kosácka Skola

Arsenalsgatan 14, 3 tr., Stockholm. Mitt emot Operan. Norr 264 57.
Lärnar undervisning i all sorts kläd- och linnesömnad såväl finare som enklare, samt hjälp med tillklippning och provning för sömnad i hemmen. En eller två frielever emottagas varje termin. Lektioner i siden- och porslinsmåning samt handarbeten. Anmälningar alla dagar mellan 1—4. Kurserna börja 1—15 varje månad. Höstterminen den 1 sept.

Trädgårdskurs för kvinnliga elever vid Torshäll, Leksand.
1 apr.—31 okt. — 19:e kursen. Extra elever även på kortare tid. Vegetarisk kost. Ref., prospekt och vidare upplysningar på begäran. Riks 194.
LILLIE LANDGREN.

Stipendier och friplatser för alla behövande. Prospekt adr. Tärna.

Vid Slagsta Seminarium

(Seminarier för utbildande av lärarinnor för sinnesslöa barn.)
börjar ny kurs den 1 september d. ä. Ansökan om inträde, åtföljd av läkareintyg enligt formulär, sändes senast 15 maj under adress Föreståndarinnan, Slagsta, Fittja. Kursen är tvåårig och kostnadsfri (fritt viverse och bostad).
Cirkulär med närmare upplysningar lämnas på begäran.

Margareta Husmodersskola,

STENINGE, MÅRSTA.
Elever emottagas till sommarkursen 15 maj—14 sept. Examinerade lärarinnor bibringa omsorgsfull undervisning i finare och enklare matlagning, konservering, bakning, hemmets vård, finare och enklare handarbeten, konstvävning samt i trädgårds- och hönskötsel.
Förfrågningar och anmälningar ställas till
FRU H. LINDMARK, Steninge Slott, MÅRSTA.

Köksförestånderskans närmaste biträde

Vadstena hospital och asyl kungöres härmed till ansökan ledig att tillträdas den 1 april 1926. Avlöning utgår med f. n. c:a kr. 105:— per månad efter avdrag av hyra, 1:a klass kost, tjänstekläder och tvätt. Ansökningar, åtföljda av de betyg och handlingar sökanden vill åberopa, skola senast lördagen den 20 mars 1926 vara ingivna till

HOSPITALSKOTORET, Vadstena.

Operationssköterska

Platsen som operations- och röntgen-sköterska vid Länslasarettet i Avesta är till ansökan ledig, att tillträdas d. 1 Maj 1926. Löneförhållanden: 850:— kr. per år jämte ålderstillägg - 150:— kr. efter 3, 6 och 9 år samt dyrtidstillägg enl. landstingsbeslut, för innev. år utgående med 45 % å den kontanta lönen. En månads semester med kostpengar. Anslutning till statliga pensionskassan. 3 mån. ömsesidig uppsägning. Ansökan med betygsavskrifter samt ålders- och läkarbetyg insändas snarast möjligt till lasarettsläkaren E. Utterström, Avesta.

Sökes ett gott hem eller ett biträde från dylikt vinner Ni bästa resultatet genom att annonsera uti Nya Wernlands-tidningen i Karlstad. Värmlands enda dagliga tidning. Grundad 1836.

Platser lediga för flickor
som på 4 eller 6 veckor önska lära matl. o. bakt. m. m. Svar m. porto. Vilohemmet, Båstad.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

ÅT VÄLARTAD GYMNASIST önskas under sommarmånaderna inackord. i gott, bildat hem på landet, där egen ungdom finnes. Tillfällen till tennis, bad önskvärdt. Ref. fordras o. givas. Svar till "16 år", Iduns exp., Stockholm.

I vacker nordtysk stad
mottagas svenska flickor hos god familj och erhålles utbildning i språk, musik och målning. Rikliga tillfällen till sport. Frau von Kalkreuth, Schwein in Mecklenburg, 2 Münzstrasse.

Sommärkonfirmander.
Några ynglingar emottagas till konfirmandundervisning. instundande sommar i Prästgård i Sörmland. Referenser kunna erhållas. Svar till kyrkoherde S. Lüdgers, Jäders prästgård, Eskilstuna.

Infört genom Stockholms Läkaresällning

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik
medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.
Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet
Ny kurs begynner i början av sept.
Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Grundlig kurs i Massage och sjukgymnastik

börjar omedelbart i mitt institut
Vasagatan 45 B, Göteborg.
VILH. P. ÅBERG,
med kand. & gymnastikdir.

På Skåre herrgård

5 km. från Karlstad, emottagas unga, hurtiga flickor fr. goda hem för grundlig utbildning i allt husligt arbete, även vävning. Lämpligt för dem, som sedan skola ägna sig däråt. Tillfälle till utbildning i trädgårds- samt smådjurskötsel. Fackutbildade krafter för undervisning. Verkligt familjeliv, god omvårdnad. Flit och arbetsglädje råder, men individens krav på förströelse förbises ej heller. Goda buss- och tåg-förbindelser med Karlstad. Närm. upplysn. mot porto gm. Fru M. Östgren, Skåre. Åberopa denna tidning.

Bröllops-telegram! 50 st. olika nyheter av framst. förf. Kr. 1:25 + porto mot postförskott.
Svenska Gratulationsbyrån, Box 208, Malmö.

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltjöhadens Kem. Tvätt.

Konfirmander

mottagas i Järnsnäs naturskönt belägna prästgård å småländska höglandet 1 juli—8 aug. Avgift 250:— kr. Kyrkoherde Erik Forsén, adr. Nästern.

Vilohemmet Stampen,

KARLSHAMN.
Rekommenderat för sitt natursköna läge med vackra lugna promenadvägar, 2 km. från Karlshamn. Omnibusstrafik flera gånger dagl. Ljus vilsamma rum. Goda bäddar. Gott bord. Påskgäster emottagas. Adr. s. o. tel. Karlshamn 851.

Springmadrasser Bildynor - Stålmöbler

för alla ligg- o. sittplatser.
Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herr- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Illustrer. priskurant franco.
SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Frost

i händer, fötter, öron eller näsa är en obehaglig plåga för många människor. Den förhindras genom att ingida huden med

CHESEBROUGH'S Vaseline-Kamfer-Is

I tub eller bleckask 70 öre. Finnes överallt på apotek och i varje välorterat affär. Prover sändas mot 70 öre i frimärken.
CHESEBROUGH MFG. Co.
Skandinavisk aff.
Aarhusgade 88. Köbenhavn Ø. 12.

Reumatism

kan botas även i gamla och svåra fall med örtmedel som botat tusentals. Recept och upplysningar erh. från Massör John Wählin, Nybrogatan 27, Stockholm 5.

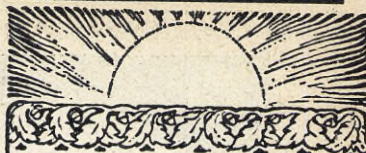
Förstklassigt pensionat och vilohem för unga flickor.

I villa Westend, Bad Hartzburg, Tyskland, meddelas praktisk och teoretisk undervisning i matlagning, konservering och allt vad till ett hems kötsel hör, samt i målning, handarbete, sång, musik, dans och gymnastik. Härlig natur. Ägare och ledare Frau M. von Gamm.

Utmärkta organ

för
annonsering i landsorten:

- Arboga: Arboga-Posten.
- Arvika: Arvika Nyheter.
- Avesta: Avesta-Posten.
- Bollnäs: Tidningen Ljusnan.
- Borlänge: Borlänge Tidning.
- Engelholm: Engelholms Tidning.
- Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.
- Falkenberg: Hallands Nyheter.
- Falun: Falu-Kuriren.
- Gävle: Gefle-Posten.
- Halmstad: Tidningen Halland.
- Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg: Hälsingborgs-Dagblad.
- Härnösand: Härnösands-Posten.
- Hörby: Mellersta Skåne.
- Jönköping: Smålands Allehanda.
- Kalmar: Barometern.
- Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad: Värmlands Läns Tidning.
- Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.
- Köping: Bergslagsbladet.
- Landskrona: Landskrona-Posten.
- Lindesberg: Bergslagens Tidning.
- Linköping: Östgöten.
- Ludvika: Ludvika Tidning.
- Luleå: Norrbottens-Kuriren.
- Malmö: Skånska Aftonbladet.
- Marlestad: Tidning för Skaraborgs län.
- Mora: Mora Tidning.
- Norrköping: Norrköpings Tidningar.
- Nässjö: Nässjö-Tidningen.
- Piteå: Norrbottens Allehanda.
- Skara: Skaraborgs Läns Tidning.
- Skellefteå: Skelleftebladet.
- Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sollefteå: Nord-Sverige.
- Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
- Säter: Sätters Tidning.
- Söderhamn: Söderhamns Tidning.
- Söderköping: Söderköpings-Posten.
- Tranås: Tranås Tidning.
- Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla: Bohusläningen.
- Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.
- Umeå: Västerbottens-Kuriren.
- Uppsala: Tidningen Uppsala.
- Vadstena: Östgöta-Bladet.
- Visby: Gotlänningen.
- Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonssblad.
- Västervik: Västerviks-Tidningen.
- Västerås: Westmanlands Allehanda.
- Växjö: Nya Växjöbladet.
- Örebro: Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.
- Osthammar: Osthammars Tidning.

LIV FÖRSÄKRINGSBOLAGET

BALDER

STOCKHOLM
Sveriges äldsta, redan från början av de försäkrade allena ägda livförsäkringsbolag.

Låga premier
Höga premieåterbärningar
och vinster
Grundfast soliditet
Ansv.sum. 120,000,000 kr.

Skånska Målarskolan

Kalendegatan 17, Malmö.
Öppnas 17 mars.
OLJA — AKVARELL — PASTELL.
Ref.: Jonas Akesson. Ernst Norlind.

I god, mindre pension i Weimar

upptagas från 15 april 1 å 2 unga bildade svenskor, som önska lära tyska språket och utvidga sin allmänbildning. Närmare upplysningar meddelar Fröken Teresa Kjellberg, Hälsingborg.

En verklig skatt
för hudens vård är en god, balsamisk tvål. Ni får en ungdomlig, klar och frisk hy genom dagligt bruk av

YVY-TVÅLEN

YVY

A.-B. YvY-Fabriken
YSTAD.

**GÖR MÅNDAGEN TILL
MAKARONIDAG
LIKSOM TORSDAGEN ÄR
ÄRTORNAS DAG**

Recept:

Makaronipudding med lök och fläsk
(6 pers.)

Ingredienser: 2 hg. idealmakaroner, 2 hg. ganska fett färskt fläsk, 3 hg. portugisisk lök, 2 ägg, 0,5 hg. margarin, 2 matskedar rivna ost, salt, peppar.

Beredning: Makaronerna läggas i rikligt med kokande vatten och få koka mjuka, varefter de fränsilas. Fläsket skäres i ytterst små tärningar, likaså löken. I en stekpanna fräses fläsket och efter en stund lägges löken. När löken är mjuk, och det mesta av fettstekt in, blandas alltsammans med makaronerna. Äggen tillsätts och blandningen avsmakas med kryddorna. Alltsammans lägges i en eldfast form med flockar av margarinet samt osten över. Gräddas i varm ugn och serveras med tomatås. Mycket god.

G. H.

Den frejdade
Blanche Sweet,

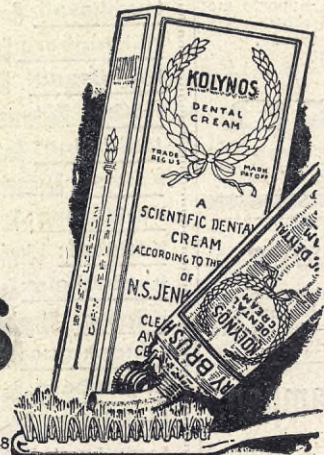
FIRST NATIONAL Stjärna
i "Det stora ögonblicket",
vars leende och strålände tänder äro
föremål för millioner kvinnors avund
säger:

"Hemligheten med mina vackra
tänder är omsorgsfull vård.
Jag skyddar dem med KOLY-
NOS, som dödar bacillerna,
vilka äro orsaken till alla tand-
sjukdomar."

Blanche Sweet

KOLYNOS Tandcream ej blott grundligt rengör tänderna; den är även säkert bakteriedödande, tillintetgör effektivt milliontals baciller i munhålan och svalget, vilka annars angripa tänderna och förorsaka deras förstöring. KOLYNOS är även ekonomisk. 1 cm. på torr borste är nog. KOLYNOS-tuben innehåller 100 cm. tandcream — alltså 50 dagars behov vid borstning morgon och afton. Se efter, att Ni får den gula KOLYNOS-tuben i den gula KOLYNOS-kartongen.

KOLYNOS
TANDCREAM

*Vägen
till hälsa
går genom*

SANITOS

Fruktsalt Sanitos

vilket avhjälper dålig ämnesomsättning, magsyra, halsbränna och förebygger ofta uppkomsten av mag- och njurlidanden, blåsten, gikt, reumatismen och nervositet. Sanitos är även en feberstillande och välsmakande läskedryck.

Säljes å apotek, kemikalie- och drogaffärer m. fl. à 2:50 pr. fl.

HENRIKSSONS TEKN. FABRIKS A.B.
ÖREBRO.

